

<u>Oznámení č.</u>	Obsah	Strana
	I <i>Informace</i>	
	
<hr/>		
	II <i>Přípravné akty</i>	
	Výbor regionů	
	57. Plenární zasedání ve dnech 17. a 18. listopadu 2004	
2005/C 71/01	Stanovisko Výboru regionů ke Smlouvě zakládající Ústavu pro Evropu	1
2005/C 71/02	Stanovisko Výboru regionů ke sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu ve vztahu k předloženému návrhu směrnice a dvou návrhů doporučení pro usnadnění přijímání státních příslušníků ze třetích zemí za účelem vědeckého výzkumu v Evropském společenství	6
2005/C 71/03	Stanovisko Výboru regionů k Místní a regionální správě v Rusku a k rozvoji spolupráce mezi EU a Ruskem	11
2005/C 71/04	Stanovisko Výboru regionů ke Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu „Evropský akční plán pro organické potraviny a farmářství“	16
2005/C 71/05	Stanovisko Výboru regionů k Zelené knize o partnerství veřejného a soukromého sektoru a právu Společenství o veřejných zakázkách a koncesích	19
2005/C 71/06	Stanovisko Výboru regionů ke Sdělení Komise k tématu Věda a technika: klíč k budoucnosti Evropy – směrnice pro budoucí evropskou politiku na podporu výzkumu	22

2005/C 71/07	Stanovisko Výboru regionů ke Sdělení komise — Další integrace evropského železničního systému: třetí železniční balíček — Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady upravujícího směrnici Rady 91/440/EEC o rozvoji železnice ve Společenství — Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o certifikaci obsluh lokomotiv a vlaků železniční sítě Společenství — Návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o právech a povinnostech cestujících mezinárodní železniční přepravy — Návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o kompenzacích v případech neplnění smluvních kvalitativních kritérií železničních služeb nákladní přepravy	26
2005/C 71/08	Stanovisko Výboru regionů ke Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů eZdraví – vytváření lepší zdravotní péče pro evropské občany: Akční plán pro evropskou oblast eZdraví	30
2005/C 71/09	Stanovisko Výboru regionů k Návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o vytvoření programu „MLADÍ V AKCI“ pro období 2007 – 2013 — Nerevidovaný překlad	34
2005/C 71/10	Stanovisko Výboru regionů ke sdělení Komise „Pevnější partnerství pro nejokrajovější regiony“ — Neověřený překlad	40
2005/C 71/11	Stanovisko Výboru regionů k návrhu Evropského parlamentu a Rady zřídit Evropské sdružení pro přeshraniční spolupráci (ESPS)	46
2005/C 71/12	Usnesení Výboru regionů z 18. listopadu o zahájení jednání o přistoupení Turecka k EU	53
2005/C 71/13	Stanovisko Výboru regionů ke sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Vysokorychlostní propojení Evropy: národní strategie širokopásmového připojení	55
2005/C 71/14	Stanovisko Výboru regionů ke Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Akční plán eEurope 2005: aktualizace — Nerevidovaný překlad	59
2005/C 71/15	Stanovisko Výboru regionů K Zelené knize o rovnosti a nediskriminaci v rozšířené Evropské unii — Neověřený překlad	62

II

(Přípravné akty)

VÝBOR REGIONŮ

57. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ VE DNECH 17. A 18. LISTOPADU 2004

Stanovisko Výboru regionů ke Smlouvě zakládající Ústavu pro Evropu

(2005/C 71/01)

VÝBOR REGIONŮ,

S ohledem na návrh zprávy Ústavního výboru Evropského parlamentu týkající se Smlouvy zakládající Ústavu pro Evropu (PE 347.119),

S ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 14. září 2004 konzultovat jej v této věci v souladu s čtvrtým odstavcem článku 265 Smlouvy o založení Evropských společností;

S ohledem na Smlouvu zakládající Ústavu pro Evropu podepsanou hlavami států či vlád dne 29. října 2004 (CIG 87/2/04 rev 2, CIG 87/04 Add. 1 rev 1 a Add. 2 rev 2),

S ohledem na závěry předsednictví Evropské rady z Laekenu z 14. a 15. prosince 2001 a zejména Laekenskou deklaraci o budoucnosti Evropské unie,

S ohledem na závěry předsednictví Evropské rady z Bruselu ze 17. a 18. června 2004,

S ohledem na své stanovisko k návrhům Výboru regionů pro Mezivládní konferenci (CdR 169/2003 fin⁽¹⁾), své usnesení k Doporučením Evropského konventu (CdR 198/2003 fin⁽²⁾), své usnesení k výsledkům Mezivládní konference (CdR 22/2004 fin⁽³⁾), a své prohlášení k ústavnímu procesu Unie (CdR 77/2004),

S ohledem na své stanovisko k účasti zástupců regionálních vlád na práci Rady Evropské unie a účast Výboru regionů na neformálních zasedáních Rady (CdR 431/2000 fin⁽⁴⁾),

S ohledem na svůj návrh stanoviska (CdR 354/2003 rev. 1) přijatý dne 21. září 2004 Komisí pro ústavní záležitosti a vládu v Evropě (zpravodajové: **Pan Franz Schausberger**, zástupce země Salcbursko ve Výboru regionů (AT-EPP) a **Lord Tope**, Úřad pro Velký Londýn (UK/ELDR).

⁽¹⁾ Úř. věst. C 23 z 27.1.2004, str. 1

⁽²⁾ Úř. věst. C 256 z 24.10.2003, str. 62

⁽³⁾ Úř. věst. C 109 z 30.4.2004, str. 52

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 107 z 3.5.2002, str. 5

- 1) **Vzhledem k tomu, že** smyslem Laekenské deklarace a závazků přijatých hlavami států či vlád bylo zajistit pro Unii ústavní základ, který by zaručil lepší demokracii, legitimitu, transparentnost a efektivitu při řešení demokratických problémů v rozšířené Evropě,
- 2) **Vzhledem k tomu, že** se v Bílé knize Evropské komise o vládě v Evropě konstatuje, že EU přešla na systém víceúrovňové vlády a je tedy nutné zvýšit význam a ohled na pravomoci místních a regionálních vlád,
- 3) **Vzhledem k tomu, že** Ústavní smlouva zajišťuje ústavní základ pro aplikaci a záruky principu subsidiarity a zároveň chrání výsady členských států, regionů a místních orgánů a zohledňuje administrativní a finanční dopady unijní legislativy na regionální a místní orgány,
- 4) **Vzhledem k tomu, že** vytvoření nového mechanismu předběžné kontroly politických nástrojů, který poprvé v historii evropské integrace zapojuje národní parlamenty - a případně i regionální parlamenty s legislativními pravomocemi - do evropského legislativního procesu, a zapojení Výboru regionů do procesu předběžné kontroly jsou novými klíčovými prvky, které přináší Protokol o aplikaci principů subsidiarity a proporcionality,
- 5) **Vzhledem k tomu, že** je důležité udržovat rovnováhu mezi plněním principů subsidiarity a proporcionality a potřebou účinné činnosti Unie,
- 6) **Vzhledem k tomu, že** žádost Evropského parlamentu o vypracování stanoviska uznává podíl VR na ústavním procesu zejména v jeho funkci zástupce místních a regionálních samospráv v evropském Konventu.

přijal na svém 57. plenárním zasedání 17. a 18. listopadu 2004 (jednání dne 17. listopadu) následující stanovisko:

1. Názory Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

(a) Ústavní proces

1.1 **gratuluje** irskému předsednictví k úspěšnému předsezení a uzavření Mezivládní konference (IGC – Intergovernmental Conference) během výkonu jeho funkce;

1.2 **připomíná** svůj příspěvek k ústavnímu procesu, který prezentovala delegace pozorovatelů Výboru regionů v Evropském konventu, a společné kroky a iniciativy s evropskými sdruženími regionů a místních orgánů, které byly zaměřeny především na mechanismus subsidiarity a regionální a místní dopady Ústavy; **vítá**, že Mezivládní konference přijala příslušné návrhy předložené Evropským konventem;

1.3 **znovu vyjadřuje** svou podporu ústavnímu procesu, zejména fázi tohoto procesu, jež probíhala v rámci Konventu, který byl širokým fórem otevřeným všem účastníkům; **zvažuje**, že Konvent sice vzal na vědomí, avšak podcenil úlohu a pozici místních a regionálních orgánů v procesu evropské integrace, který ilustruje zejména pořádání půldenního jednání k této otázce; **lituje**, že Konvent neměl více času na kvalitní projednání ustanovení o politických nástrojích upravených v části III Ústavy, což způsobilo, že část III neodpovídá vždy systému kompetencí upravenému v části I.

1.4 **vítá** podporu Evropského parlamentu při přípravě Ústavní smlouvy týkající se většího uznání institucionální a politické úlohy místních a regionálních samospráv v rozhodovacím procesu Společenství (srov. se zprávou p. Napolitana o úloze regionálních a místních samospráv v budování Evropy a se zprávou p. Lamassoura o rozdělení kompetencí mezi EU a členskými státy);

(b) Smlouva

1.5 **zvažuje**, že Smlouva představuje pozitivní krok kupředu pro Evropskou unii a upravuje řadu potřebných mechanismů pro efektivní řízení Unie;

1.6 **domnívá se**, že jak založení explicitního vztahu mezi koordinací hospodářských a zaměstnaneckých politik (článek I-11.3 a I-14), tak zavedení horizontální sociální klauzule, podle které musí Unie při definování a realizaci svých politik zvážit požadavky na podporu vysoké zaměstnanosti, záruku adekvátní sociální ochrany, boje proti sociální exkluzi a vysoké úrovni vzdělání, školení a ochrany lidského zdraví (článek III-2bis), zajistí vhodný právní základ pro realizaci evropského sociálního modelu a udržitelnost dle ustanovení preambule Charty základních práv Unie a cílů Evropské unie [článek I-3 odst.3];

1.7 **vítá** začlenění textu Charty základních práv do Smlouvy, čímž se zajistí větší přehlednost a jistota pro občany s ohledem na jejich práva vyplývající z občanství Unie a zaručí spravedlivější a sociálněji zaměřená Evropa;

1.8 **lituje** zakotvení veta členských států v řadě oblastí a domnívá se, že to povede ke zbytečnému omezení efektivity rozhodování;

1.9 **vítá** však stanovení jednomyslného postupu Rady při uzavírání mezinárodních smluv o podnikání v oblasti kultury, audiovizuální produkce, sociálních služeb, vzdělávání a zdravotnictví [článek III-315];

1.10 **vítá** ustanovení upravující obvyklé legislativní postupy v části III Ústavy [článek IV-445a];

1.11 **zvažuje**, že Smlouva obsahuje jasné určení a rozdělení pravomocí v rámci Unie, zjednodušuje její nástroje a posiluje demokratickou legitimitu, transparentnost rozhodovacího procesu a efektivitu jejich institucí, a poskytuje Unii potřebnou flexibilitu při přijímání nových úprav.

(c) *Subsidiarita a úloha vlád na nižší úrovni v rámci členských států*

1.12 **vítá** novou definici principu subsidiarity a zapojení Výboru regionů do procesu následné kontroly aplikace principu subsidiarity; [Subsid-článek 8]; **vítá** také, že obdrží zprávu Komise o aplikaci článku I-11 Ústavy (subsidiarita a proporcionalita) společně s ostatními institucemi a národními parlamenty členských států [Subsid-článek 9]; **lituje** však, že ustanovení, která upravují princip proporcionality, nejsou tak komplexní, jako ustanovení týkající se subsidiarity;

1.13 **vítá** odkaz na místní a regionální samosprávu [článek I-5 a část II-preambule], uznání významu místní demokracie v rámci Unie [článek I-46 odst. 3], a úlohu zastupitelských sdružení v demokratickém životě Unie [článek I-47 odst. 2]; **lituje** však, že Výbor regionů není zmíněn v hlavě VI („demokratický život Unie“) [článek I-46], která upravuje princip zastupitelské demokracie, vzhledem k tomu, že jeho členové představují demokratický princip blízkosti v srdci Unie;

1.14 **zvažuje**, že širší uznání místního a regionálního rozměru v rámci nové architektury Unie zlepší její efektivitu i její vztahy s občany: evropská integrace by měla zahrnovat i politické rozhodování, v jehož rámci se bude přihlížet k názorům místních a regionálních orgánů, neboť tyto sféry vlády jsou odpovědné za transpozici a implementaci velkého části legislativy a politiky EU, a představují nejbližší článek k občanům a mohou tedy podstatným způsobem přispět ke kvalitě legislativy Unie; [článek I-5] **konstatuje** však, že konzultace nemohou nahradit odpovědnost a pravomocí regionů a místních orgánů v rámci jejich působnosti, kterou je třeba

respektovat; musí dostat šanci prokázat, že jsou v souladu s vnitrostátními předpisy daných členských států schopny splnit cíle zamýšlených akcí;

1.15 **vítá** ustanovení, že Unie bude respektovat národní identitu členských států a jejich základní strukturu, včetně práva na regionální a místní samosprávu a jejich základní státní funkce [článek I-5], zvláště ty, které mají zaručovat územní celistvost, udržovat veřejný pořádek a zabezpečovat národní bezpečnost, neboť se může jednat o klíčovou podmínku pro zachování odpovědnosti a pravomocí demokraticky legitimovaných místních a regionálních orgánů;

1.16 **vítá**, že Smlouva zaručuje právo regionálních ministrů účastnit se zasedání Rady jménem svého členského státu tím, že v článku I-23 odst. 2 potvrzuje znění článku 203 Smlouvy o ES; **vyzývá** členské státy, aby zřídily interní struktury a mechanismy, které zajistí účast regionů a místních orgánů na vytváření evropských politik členských států a zaručí regionální účast také v rámci nového režimu utváření Rady, co se týče problémů, které jsou v jejich kompetenci;

1.17 **vítá** požadavek na komplexnější konzultace ve fázi předcházející legislativnímu procesu – aby se místní a regionální orgány mohly více zapojit do evropského rozhodovacího procesu, za něž nesou odpovědnost v oblasti transpozici a/nebo implementace, musí být dobře informovány o aktuálním vývoji, k čemuž jsou naprosto nezbytné odpovídající předběžné konzultace; jedná se o dvousměrný proces, v jehož rámci mohou takové konzultace umožnit samotné Komisi, aby získala lepší informace o místním a regionálním dopadu konkrétních předpisů, čímž se zajistí kvalitnější tvorba legislativy. [Subsid-článek 2];

1.18 **vyzývá** k zahájení skutečného dialogu a jeho rozšíření na klíčové tématické oblasti již na počátku funkčního období nové Komise;

1.19 **vybízí** ke kvalitnějším přímým konzultacím na národní úrovni mezi národními parlamenty místními a regionálními orgány, jež jsou odpovědné za transpozici a/nebo implementaci unijní legislativy;

1.20 **vítá** požadavek Smlouvy, podle kterého má Evropská komise nejprve přihlídnout k finančním a administrativním důsledkům svých legislativních návrhů, a **zvažuje**, že Komise přitom musí vyhodnotit dopad těchto návrhů na místní a regionální orgány, vzhledem k tomu, že se často jedná o úroveň řízení, která je v konečném důsledku odpovědná za provedení a realizaci nových iniciativ EU; žádá Evropský parlament, aby podobně zvážil dopad svých legislativních pozměňovacích návrhů [Subsid-článek 4];

1.21 **oceňuje** širokou a hodnotnou diskusi, jež se uskutečnila na konferenci Výboru regionů o subsidiaritě, která se konala dne 27. května 2004; **je si vědom**, že komplexnější posouzení aplikace a hodnocení principů subsidiarity a proporcionality bude provedeno v rámci nadcházejícího stanoviska Výboru regionů.

(d) *Politiky*

1.22 **vítá** zařazení územní soudržnosti mezi cíle Unie a začlenění regionů, které čelí různým druhům obtíží, mezi takové regiony, které se budou těšit zvláštní pozornosti; **lituje** však, že Smlouva neodkazuje na přeshraniční a transnacionální spolupráci nebo spolupráci mezi regiony ani nestanoví jasný právní nástroj či rámec pro finanční podporu partnerství měst či jiné podobné spolupráce [článek III-220-224] – v Evropě má přeshraniční a transnacionální spolupráce a spolupráce mezi regiony dlouhou tradici a představuje jeden ze sociálně-kulturních základů evropské integrace a získává ještě více na důležitosti v kontextu nové sousedské politiky. V této souvislosti je nutné vytvořit právní základ pro takovou spolupráci v rámci Unie;

1.23 **vítá**, že Smlouva umožňuje členským státům – a jejich složkám – zajišťovat, obstarávat a financovat služby všeobecného hospodářského zájmu;

1.24 **vítá**, že byla uznána kulturní a jazyková rozmanitost, což usnadní ochranu a podporu místního a regionálního dědictví a integrity a boj proti homogenizaci evropské kultury; [články I-3 a III-280];

1.25 **bere na vědomí** začlenění podpůrných, koordinačních či doplňkových akcí na úrovni Unie v oblastech sportu [článek III-282], turistiky [článek III-281] a civilní ochrany [článek III-284], kde hrají významnou úlohu místní a regionální orgány a **vyzývá** Komisi, aby všeobecně využívala evropských rámcových předpisů;

1.26 **zvažuje**, že převedení kompetencí na Evropskou unii v oblasti kultury, vzdělávání, zdravotnictví a sociálních služeb vyžaduje podrobnou kontrolu dodržování principů subsidiarity a proporcionality, a **doporučuje**, aby Komise všeobecně využívala evropských rámcových předpisů, jež ponechávají národním, regionálním a místním orgánům možnost volby formy a metod dosažení požadovaných výsledků.

(e) *VÝBOR REGIONŮ*

1.27 **lituje**, že IGC neposílila institucionální postavení Výboru regionů s cílem pevně stanovit oblasti povinných konzultací v rámci ústavního pořádku a posílit jeho konzultativní úlohu, například: v oblastech sdílené působnosti, u opatření ke koordinaci hospodářské politiky a politiky zaměstnanosti a v oblastech podpory, koordinace či doplňkových akcí;

1.28 **vítá**, že bylo Výboru regionů přiznáno právo zahájit řízení před Soudním dvorem k ochraně svých výsad a pro porušení zásady subsidiarity; [článek III-365]; **lituje** však, že konference regionálních vlád nedala regionům vybaveným legislativní mocí žádnou možnost podání žaloby před ESD, aby mohly bránit své legislativní kompetence.

1.29 **vítá** potvrzení, že funkční období bude prodlouženo na pět let, tak, aby odpovídalo funkčnímu období Parlamentu a Komise [článek III-386].

2. Doporučení Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

(a) *Ratifikace Smlouvy*

2.1 **vyzývá** Evropský Parlament, aby schválil Ústavní smlouvu a vítá iniciativu ústavněprávního výboru EP konzultovat VR ohledně jeho stanoviska k návrhu Ústavní smlouvy;

2.2 **sdílí** názor Evropského parlamentu, že Ústavní smlouva uskutečnila nepopíratelný pokrok v demokracii;

2.3 **vyzývá** národní a případně regionální parlamenty členských států, aby ratifikovaly Ústavní smlouvu

2.4 **podporuje** politické úsilí Evropského parlamentu upevnit ústavní proces kladením důrazu na zásluhy této Ústavy a zejména na návrhy Výboru pro regionální rozvoj;

2.5 **požaduje**, aby byla uzavřena meziinstitucionální dohoda s cílem vypracovat společnou komunikační strategii v souvislosti s uveřejněním a výkladem Smlouvy zakládající ústavu pro Evropu široké veřejnosti, zejména s ohledem na bezprostřední ratifikaci Smlouvy;

2.6 **zavazuje se**, že se zúčastní strategie na podporu porozumění a přijetí Smlouvy běžnými občany a že bude vybízet k témuž své členy a jejich orgány a sdružení.

2.7 Vítá iniciativu „1000 diskusí pro Evropu“ a potvrzuje, že je ochoten se aktivně zapojit do informační kampaně pro evropské občany prostřednictvím sítě místních a regionálních úřadů a **vyzývá** poslance Evropského parlamentu a místní a regionální volené zástupce, aby spojili své síly, podpořili budoucí Evropskou ústavu a společně přispěli k politické a demokratické diskusi, která bude probíhat souběžně s procesem ratifikace;

(b) *Implementace Smlouvy*

2.8 **očekává**, že uzákonění Ústavní smlouvy přinese skutečnou přidanou hodnotu v demokratickém životě a činnosti Unie

2.9 **zavazuje se** posoudit nová práva a povinnosti Výboru a provést potřebné přípravné práce a vnitřní reorganizaci s cílem efektivně a účinně reagovat na rozšíření svých pravomocí;

2.10 **upozorňuje** Evropský parlament na několik dopadů Ústavní smlouvy a vyzývá Parlament k podpoře VR zejména ohledně:

- kvalitativního zapojení VR do politického života Unie a do rozhodovacího procesu Společenství;
- účinného a úspěšného aplikování ustanovení Protokolu o principu subsidiarity a proporcionality, co se týče jak předběžného politického procesu konzultací, tak následného monitorování zákonů;
- respektování kompetencí místních a regionálních samospráv v souladu s novou definicí zásady subsidiarity a novým rozdělením kompetencí v Evropské unii;
- uznání teritoriální soudržnosti jako nového cíle Unie a dodržování závazků daných v novém protokolu o hospodářské, sociální a teritoriální soudržnosti;
- podpory přeshraniční a meziregionální spolupráce coby integračního faktoru v Evropské unii navzdory mezerám v legislativě, zejména vzhledem k ambicím Unie týkajících se politiky sousedství;
- respektování kulturní a jazykové rozmanitosti, chráněné jako nový cíl Společenství

2.11 **vyzývá** Evropský parlament, aby dále využíval možnosti konzultací s Výborem regionů dle ustanovení Ústavní smlouvy [článek III-388] s cílem zvýšit porozumění místním a regionálním dopadům;

2.12 **požaduje**, aby v případech, kdy musí být Výbor konzultován na základě Ústavní smlouvy, instituce, jež skuteč-

nila konzultace s Výborem, musela uvést důvody pro případné nesplnění doporučení Výboru;

2.13 **vyžaduje**, aby byl zapojen do obhajoby principu subsidiarity společně s národními parlamenty v rámci šestidenní lhůty předběžného upozornění a aby měl právo vypracovávat odůvodněná stanoviska, pokud předmětný návrh neodpovídá principu subsidiarity, a aby bylo toto stanovisko bráno v úvahu [Subsíd- článek6];

2.14 **žádá** národní parlamenty, aby zavedly řádný a efektivní dialog se zástupci místních a regionálních úřadů, kteří jsou obeznámeni s rozmanitostí bezprostředních problémů a odpovědní za následky plynoucí z monitorování aplikace zásady subsidiarity;

2.15 **vyzývá** národní vlády a parlamenty, aby přenesly ducha a filozofii „systematického dialogu“ EU do své státní správy, pokud se tomu tak již nestalo, tím, že zapojí zástupce regionální a místní správy do procesu hodnocení legislativních návrhů;

2.16 **vyzývá** Evropskou komisi, aby podala Výboru regionů zprávu a aplikaci článku I-10 (Občanství), zejména proto, že upravuje právo volit a být volen v obecních volbách [článek III-129];

2.17 Vzhledem k tomu, že návrh na posílení stávající konzultativní role VR prostřednictvím horizontální klauzule, která stanoví, že VR musí být konzultován v oblastech sdílených pravomocí v souvislosti s opatřeními, která mají za cíl koordinovat hospodářskou a zaměstnaneckou politiku, a v oblastech podpůrných, koordinačních nebo doplňkových opatření, VR **vyzývá** Evropskou komisi, aby konzultovala všechny iniciativy v oblastech, zjevný místní či regionální dopad nebo kompetence, kde Smlouva neupravuje povinné konzultace. Tyto oblasti, mimo jiné, zahrnují legislativu, která definuje zásady a podmínky, zejména hospodářské a finanční, které umožňují, aby služby obecného hospodářského zájmu plnily svou funkci [článek III-122]; liberalizace služeb [článek III-147]; Harmonizace legislativy nepřímých daní [článek III-171]; Sbližování legislativy v oblasti vnitřního trhu [články III-172, III-173]; Státní podpora [články III-167, III-168, III-169]; Zemědělství, rozvoj venkova a rybářská politika [článek III-231]; Výzkum a technický rozvoj [články III-251, III-252 a III-253] turistika [článek III-281] a civilní ochrana [článek III-284];

2.18 **vyzývá** Evropskou komisi, aby konzultovala s Výborem regionů jakékoli budoucí změny svého složení při přípravě návrhu rozhodnutí Rady [článek I-32 a článek III-386].

(c) Přezkoumání Smlouvy a jejích ustanovení

2.19 **je přesvědčen**, že k dalšímu rozvoji EU je nezbytné nadále uplatňovat proces přezkoumávání Smlouvy, s cílem rozhodnout, které úkoly může značně rozšířená Unie společně plnit;

2.20 **potvrzuje** svou ochotu aktivně a plně se účastnit budoucích revizí Ústavy a navrhuje, aby členské státy zařadily zástupce regionů a místních orgánů do svých delegací na mezinárodních konferencích [CdR 198/2003; 3.7.], které se zabývají

revizemi smluv, jež mají dopad na nižší úroveň správy v členských státech, a do delegací vysílaných do jakéhokoli budoucího Konventu;

(d) Závěrečná poznámka

2.21 **pověřuje** svého předsedu, aby toto stanovisko předal Radě Evropské unie, Evropskému parlamentu a Evropské komisi.

V Bruselu dne 17. listopadu 2004.

Předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regionů ke sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu ve vztahu k předloženému návrhu směrnice a dvou návrhů doporučení pro usnadnění přijímání státních příslušníků ze třetích zemí za účelem vědeckého výzkumu v Evropském společenství

(2005/C 71/02)

VÝBOR REGIONŮ,

S OHLEDEM na sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu ohledně předložení návrhu směrnice a dvou návrhů doporučení pro usnadnění přijímání státních příslušníků ze třetích zemí za účelem vědeckého výzkumu v Evropském společenství (COM(2004) 178 final - 2004/0061 (CNS) - 2004/0062 (CNS) - 2004/0063 (CNS));

S OHLEDEM na rozhodnutí Komise ze dne 29. června 2004, obrátit se na Výbor se žádostí o stanovisko k tomuto tématu, na základě článku 265, odstavec 1 smlouvy zakládající Evropské společenství;

S OHLEDEM na rozhodnutí svého ze dne 15. června 2004, pověřit výbor pro zahraniční vztahy vypracováním stanoviska k této záležitosti;

S OHLEDEM na jeho stanovisko k *přistěhovalecké politice* (sdělení Komise týkající se společné politiky v oblasti nezákonného přistěhovalectví (COM(2001) 672 final) a *azylové politiky* (Návrh směrnice Rady týkající se minimálních norem pro podmínky, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí a lidé bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o status uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a vztahujících se k obsahu těchto statutů (COM(2001) 510 final - 2001/0207 (CNS)) přijaté 16. května 2002 (VR 93/2002 fin) ⁽¹⁾);

S OHLEDEM na jeho stanovisko k „Zelené knize o politice Společenství týkající se vracení osob s nezákonným pobytem“ (COM(2002) 175 final), přijaté 20. listopadu 2002 (VR 242/2002 fin) ⁽²⁾;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 278 z 14.11.2002, s. 44.

⁽²⁾ Úř. věst. C 73 du 26.3.2003, s. 13.

S OHLEDEM na jeho stanovisko k „Pozměněnému návrhu směrnice Rady vztahující se k právu sdružování rodin“ (COM(2002) 225 final – 1999/0258 CNS) přijatému 20. listopadu 2002 (VR 243/2002 fin) ⁽³⁾;

S OHLEDEM na jeho stanovisko k „Návrhu směrnice Rady o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem studia, odborné přípravy nebo dobrovolných prací“ (COM(2002) 548 final – 2002/0242 CNS) přijatému 9. dubna 2003 (VR 2/2003 fin) ⁽⁴⁾;

S OHLEDEM na stanovisko k Návrhu rozhodnutí Rady zakládající evropský fond pro uprchlíky na období 2005-2010 (COM(2004) 102 fin – 2004/0032 CNSVR 80/2004 fin) přijatý dne 17. června 2004;

S OHLEDEM na návrh stanoviska (VR 168/2004 rev1) přijatý komisí pro zahraniční vztahy dne 17. září 2004 (zpravodaj pan Gustav SKUTHÁLA, předseda městské rady v Närpes (FIN, ELDR);

VZHLEDEM k tomu, že ustavení společných a spravedlivých správních předpisů, pokud jde o přijímání do EU státních příslušníků třetích zemí za účelem vědeckého výzkumu přinese výhody migrujícím osobám, jakož i zemi jejich původu a zemi přijímající. Sledovaný cíl je podpořit přijímání a mobilitu státních příslušníků třetích zemí na území Evropského společenství za účelem vědeckého výzkumu;

VZHLEDEM k tomu, že EU bude do roku 2010 potřebovat 700.000 dalších výzkumných pracovníků, aby mohla dosáhnout cíle stanoveného Evropskou radou v Barceloně, a to: věnovat do konce tohoto desetiletí 3 % HDP členských států na výzkumnou činnost a technologický rozvoj. Tuto potřebu je nutno uspokojit díky celé řadě souběžných opatření, jako je posílení zájmu mladých lidí o vědecké obory ve školství, zlepšení kariérní perspektivy pro výzkumné pracovníky v Evropské unii a širší možnosti v oblasti vzdělávání a mobility. Protože však Evropská unie přesto na svém území nenajde tento velký počet výzkumných pracovníků, musí být rovněž přijata opatření, aby mohla přilákat více výzkumných pracovníků ze třetích zemí;

VZHLEDEM k tomu, že tento návrh směrnice účelně doplňuje návrhy o přistěhovalectví za účelem zaměstnání, o právu na slučování rodin a návrh na podmínky vstupu a pobytu státních příslušníků z třetích zemí za účelem studia, odborné přípravy a dobrovolnických činností a že tato ustanovení společně tvoří soubor společných pravidel a jednotný právní rámec;

VZHLEDEM k tomu, že evropský prostor výzkumu zůstává hlavní součástí výzkumné politiky EU a že je základem pro sledování nového strategického cíle, který si EU vytyčila pro nastávající desetiletí, a to stát se ekonomikou založenou na vědomostech, nejvíce konkurenceschopnou a dynamickou na světě. Pro dosažení tohoto cíle bude třeba vyvinout celkovou strategii pro přípravu přechodu ke společnosti a ekonomice založeným vědomostech;

přijal na svém 57. plenárním zasedání ve dnech 17. a 18. listopadu 2004 (schůze dne 17. listopadu jednomyslně následující stanovisko.

NÁVRH SMĚRNICE RADY TÝKAJÍCÍ SE SPECIFICKÉ PROCEDURY PRO PŘIJÍMÁNÍ STÁTNÍCH PŘÍSLUŠNÍKŮ ZE TŘETÍCH ZEMÍ ZA ÚČELEM VĚDECKÉHO VÝZKUMU

1. Poznámky Výboru regionů

Hodnocení Výboru

Návrh směrnice

1.1 Výbor regionů vítá návrh směrnice Komise jako celek, a to s pozměnovacími návrhy, které jsou navrhovány níže.

⁽³⁾ Úř. věst. C 73 du 26.3.2003, s. 16.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 244 du 10.10.2003, s. 5.

1.2 Výbor regionů zdůrazňuje význam toho, aby kromě ustanovení týkajících se přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu další doprovodná opatření, aby bylo možno dosáhnout cíle investovat 3 % HDP členských států do výzkumu před koncem desetiletí. Bylo by proto vhodné posílit zájem mladých lidí o vědeckou kariéru, zlepšit možnosti celoživotního vzdělávání a mobility v oblasti výzkumu a také nabídnout lepší kariérní perspektivu vědcům uvnitř Společenství (výchozí předpoklad č. 4).

1.3 Výbor regionů zdůrazňuje skutečnost, že provádění směrnice nesmí vést k úniku vědomostí z nastupujících a rozvojových zemí. V partnerství se zeměmi původu výzkumných pracovníků bude třeba přijmout doplňující opatření pro usnadnění návratu výzkumných pracovníků do země původu a podporu jejich mobility, a to s perspektivou zavedení globální migrační politiky. VR zdůrazňuje význam, jaký má předložení konkrétních návrhů během roku 2004, v souladu s výzvou, která v tomto ohledu zazněla do Rady 19. května 2003 (výchozí předpoklad č. 6).

1.4 Podle názoru Výboru regionů je vhodné nevyžadovat pro přijímání výzkumných pracovníků kromě povolení k pobytu ještě i pracovní povolení. Obvyklé možnosti přijímání, které existují nezávisle na procedurách předepsaných směrnicí, však zachovávají svůj význam, především pro doktordandy, kteří pokračují ve svých výzkumných pracích ještě jako studenti, protože směrnice se na takovéto osoby neuplatňuje (výchozí předpoklad č. 7).

1.5 Výbor regionů vítá návrh, podle kterého mají mít výzkumné organizace ústřední úlohu v proceduře pro přijímání výzkumných pracovníků. V tomto ohledu je však mimořádně důležité stanovit jednoznačné rozdělení kompetencí a poslání mezi výzkumnou organizací a státními orgány, především proto, aby se předešlo zbytečnému překrývání a neúčinným administrativním řešením. VR zdůrazňuje skutečnost, že s ohledem na právní bezpečnost je třeba vypracovat jasná ustanovení týkající se úkolů, které připadají jednotlivým účastníkům. Spolupráce mezi výzkumnými organizacemi a státními orgány nesmí také zasahovat do práva, které ze zákona přísluší státním orgánům, pokud jde o poslání dohledu a kontroly (výchozí předpoklad č. 8).

1.6 Výbor regionů upozorňuje na zásadní význam, který má v rámci procedury přijímání úmluva o podmínkách přijetí. Úmluvou o podmínkách přijetí se výzkumný pracovník zavazuje provést výzkumný projekt, o který se jedná, a výzkumné pracoviště se zavazuje výzkumného pracovníka přijmout za podmínky, že má tento pracovník povolení k pobytu. Vzhledem k tomu, že úmluva o podmínkách přijetí tvoří výchozí předpoklad pro přijetí výzkumného pracovníka, musí tato úmluva obsahovat všechny relevantní údaje pro posouzení každého případu. Je třeba, aby údaje týkající se výzkumného projektu byly údaje podrobné, aby výzkumné pracoviště, a ve výjimečných případech příslušný státní orgán, mohly přistoupit k jejich posouzení. VR se domnívá, že tato hlediska byla ve směrnici vzata v úvahu odpovídajícím způsobem (výchozí předpoklad č. 9).

1.7 Výbor regionů konstatuje, že celková odpovědnost, která připadá výzkumné organizaci z hlediska nákladů, které by výzkumný pracovník mohl případně způsobit během svého pobytu v členském státě, je schopna vyvolat změnu postupů v oblasti přijímání. VR zdůrazňuje význam, jaký má dostatečně přesné vymezení výdajových položek, ke kterým se přihlíží při výpočtu nákladů způsobených výzkumným pracovníkem z hlediska pobytu, zdravotní péče a návratu do vlasti na straně jedné, a okamžikem, kdy působí finanční odpovědnost, na straně druhé (výchozí předpoklad č. 10).

1.8 Výbor regionů zastává stanovisko, že definice výzkumného pracovníka je přílehlavá a že pokud jde o výklad tohoto pojmu, umožňuje ona definice uplatňovat směrnici neomezuujícím způsobem. Na příklad se jako podmínka neklade, že daný člověk musí výslovně vykonávat činnost výzkumného pracovníka ve své zemi původu. Předmětem přijetí však přesto musí být realizace výzkumného projektu, v tomto rámci se však rovněž připouští, že bude vyučovat na nějakém vysokoškolském učilišti (výchozí předpoklad č. 11).

1.9 Výbor regionů konstatuje, že pojem výzkumná organizace je definován odpovídajícím způsobem. Aby bylo možno

dosáhnout investičního cíle 3 % HDP na výzkum, je třeba zahrnout do definice rovněž instituce a podniky ze soukromého sektoru. Je zásadně důležité, aby organizace mohla být považována za pracoviště provozující výzkumnou činnost a aby byla akreditována členským státem, na jehož území se nachází (článek 2).

1.10 Výbor regionů podtrhuje význam toho, aby při předběžném schvalování výzkumné organizace, která si přeje přijmout výzkumné pracovníky pocházející ze třetích zemí, bylo přihlédnuto k názoru orgánů územní správy (článek 4).

1.11 Výbor regionů souhlasí s tím, aby členské státy měly možnost výzkumné organizaci tento souhlas odebrat nebo jí odmítnout tento souhlas obnovit. Tato možnost může být využita tehdy, kdy výzkumná organizace již nesplňuje podmínky uvedené v článku 4, odstavce 2 až 4 a 7 a jestliže už výzkumný pracovník nesplňuje podmínky článků 5 a 6, jakož i v případě, kdy výzkumná organizace uzavřela úmluvu o podmínkách přijetí se státním příslušníkem třetí země, vůči které uplatňuje členský stát článek 8, odstavec 1. VR se domnívá, že možnost vzniku finančních následků posiluje tendenci k přísnému dodržování ustanovení směrnice, což znamená, že tato možnost plní také preventivní funkci (článek 4).

1.12 Výbor regionů zdůrazňuje význam, jakého pro výzkumné pracovníky nabývá možnost pokračovat, pokud jsou držiteli povolení k pobytu a platných cestovních dokladů, v realizaci části výzkumného projektu na území jiného členského státu, ovšem za podmínky, že tento postup nenaruší ani veřejný pořádek a bezpečnost, ani veřejné zdraví. Vzhledem k času, jaký si vyžádá realizace této části výzkumného projektu, může vyvstat nutnost uzavřít novou úmluvu o podmínkách přijetí. Na základě dotyčné úmluvy o podmínkách přijetí musí být výzkumnému pracovníkovi vydáno povolení k pobytu v tomto dalším členském státě. VR konstatuje, že je vhodné usnadnit a posílit mobilitu rovněž uvnitř Evropské unie, což je třeba považovat za prostředek, jak zlepšit konkurenceschopnost v mezinárodním měřítku (článek 13).

1.13 Výbor regionů se domnívá, že povinnost uložená příslušnému státnímu orgánu, aby rozhodl do třiceti dnů po předložení žádosti o přijímání nebo prodloužení povolení k pobytu, je povinnost nutná pro zaručení rychlosti procedury. VR v této souvislosti zdůrazňuje skutečnost, že z důvodu právní bezpečnosti je vhodné usilovat o jednotnost a předvídatelnost v administrativní praxi v případech, kdy jde o to rozhodnout, kdy se má nějaká žádost považovat za složitou, protože v případech tohoto druhu se povoluje překročení předepsané lhůty (článek 15).

Návrh doporučení Rady pro usnadnění přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem vědeckého výzkumu v Evropském společenství

1.14 Výbor regionů soudí, že opatření uvedená v doporučení plní důležitou funkci z hlediska postupného přechodu k povinnosti a pravidlům, která vyplývají z provádění této směrnice.

1.15 Výbor regionů si na příklad všímá doporučení, které má vést k tomu, aby byl výzkumný pracovník vyvázan z povinnosti mít pracovní povolení nebo k tomu, aby toto pracovní povolení bylo vydáno automaticky, což by mělo přispět k tomu, aby lhůty zpracování žádostí byly zkráceny. Vzhledem k významu dlouhodobých potřeb Evropské unie, pokud jde o výzkumné pracovníky, a především jejich kvantitativnímu rozsahu, je rovněž oprávněné vydávat pracovní povolení a povolení k pobytu na omezenou dobu pouze tehdy, kdy je to nutné z důvodů spjatých s potřebami, které existují v zemi původu (doporučení 1a, 1c, 2b).

1.16 Výbor regionů zdůrazňuje význam toho, aby výzkumné organizace byly zapojeny do procedury přijímání výzkumných pracovníků už v jejím raném stádiu, aby se tak nastolila vzájemná důvěra a optimální spolupráce mezi výzkumnými organizacemi a příslušnými státními orgány (doporučení 2c).

1.17 Výbor regionů vítá doporučení usilující o podporu slučování rodin, vzhledem k tomu, že toto slučování není povinné z hlediska směrnice o slučování rodin, a to především tím, že se povoluje předložení žádosti o sloučení rodiny po příjezdu do členského státu. VR rovněž zdůrazňuje význam zabývat se žádostmi o přijímání rodinných příslušníků v krátké lhůtě. Nesnáze, které je možno si představit z hlediska přijímání, a jimž by mohli být vystaveni rodinní příslušníci, jsou

takového druhu, že by mohly výzkumné pracovníky odradit od úmyslu vydat se do členských států (doporučení 3a, 3b, 3d).

Návrh doporučení Rady usilující o usnadnění vydávání jednotných krátkodobých víz členskými státy pro výzkumné pracovníky ze třetích zemí cestujících za účelem vědeckého výzkumu do Evropského společenství

1.18 Výbor regionů zdůrazňuje význam toho, aby členské státy do velké míry využívaly oprávnění vydávat víza platná pro několik přijetí na jejich území. Z důvodů hospodářské soutěže je rovněž žádoucí přihlížet při stanovení délky platnosti víz k době trvání projektu. Takováto řešení pragmatického rázu jsou zamýšlena proto, aby se posílila přitažlivost v situaci mezinárodní konkurence (doporučení č. 2).

1.19 Výbor regionů chce upozornit na význam toho, aby členské státy dodržovaly zásady stanovené v doporučení s cílem usnadnit mobilitu výzkumných pracovníků, kteří často cestují v rámci krátkodobých pobytů. V souladu s tímto účelem je správné vycházet z předpokladu, že výzkumní pracovníci, kteří přijíždějí na návštěvu do Evropské unie jednájí v dobré víře, což by mělo mít rovněž dopad na povinnost, která je jim uložena pro předkládání průkazných materiálů pro jejich žádost o vízum (doporučení č. 3).

2. Doporučení Výboru regionů (pozměňovací návrhy)

Doporučení 1, týkající se návrhu směrnice

zdůvodnění č. 8 (strana 24 švédského textu)

Návrh Komise	Pozměňovací návrh VR
Specifická procedura týkající se výzkumných pracovníků spočívá na spolupráci výzkumných organizací s příslušnými státními orgány členských států pro oblast přistěhovalectví, kterým je přidělena ústřední úloha v proceduře přijímání s cílem usnadnit a urychlit proceduru přijímání výzkumných pracovníků z třetích zemí ve Společenství při současném zachování výsad členských států ve vztahu k cizinecké policii.	Specifická procedura týkající se výzkumných pracovníků spočívá na spolupráci výzkumných organizací s příslušnými státními orgány členských států pro oblast přistěhovalectví, kterým je přidělena ústřední úloha v proceduře přijímání s cílem usnadnit a urychlit proceduru přijímání výzkumných pracovníků z třetích zemí ve Společenství při současném zachování výsad členských států ve vztahu k cizinecké policii a kontrole cizinců jinými orgány než jsou útvary policie.

Zdůvodnění

Spolupráce výzkumných organizací nesmí státní orgány připravit o jejich právo vykonávat posláná, které se váže k cizinecké policii. Vzhledem k tomu, že toto posláná neplní pouze policie, jeví se jako oprávněné připomenout rovněž dohled, který ve vztahu k cizincům vykonávají jiné orgány. Nemělo by být nutné podat úplný výčet těchto orgánů uvnitř Společenství.

Doporučení 2, týkající se návrhu směrnice
článek 4, odstavec 1 (strana 27 švédského textu)

Návrh Komise	Pozměňovací návrh VR
Každá výzkumná organizace, která si přeje přijmout výzkumného pracovníka v rámci přijímací procedury stanovené v této směrnici, musí být za tímto účelem předběžně akreditována členským státem, na jehož území se nachází.	Každá výzkumná organizace, která si přeje přijmout výzkumného pracovníka v rámci přijímací procedury stanovené v této směrnici, musí být za tímto účelem předběžně akreditována členským státem, na jehož území se nachází. <i>Při akreditační proceduře je třeba brát v úvahu regionální a lokální hlediska a usilovat u těchto výzkumných organizací o jejich vhodné zeměpisné umístění.</i>

Zdůvodnění

Tento doplněk k textu se zdá být nezbytný, aby se zdůraznilo, jak je důležité přihlížet i k regionálnímu a lokálnímu hledisku při globálním posuzování faktorů, které mají význam pro přijímání rozhodnutí.

Doporučení 3, týkající se návrhu směrnice
článek 15, odstavec 2 (strana 32 švédského textu)

Návrh Komise	Pozměňovací návrh VR
Každé rozhodnutí odmítnout, pozměnit, neobnovit nebo odebrat povolení k pobytu je řádně zdůvodněno. V oznámení se uvádí, jaké nápravné prostředky může účastník použít, jakož i lhůta, ve které je může podat.	Každé rozhodnutí odmítnout, pozměnit, neobnovit nebo odebrat povolení k pobytu je řádně zdůvodněno. V oznámení se uvádí, jaké nápravné prostředky může účastník použít, jakož i lhůta, ve které je může podat. <i>V rozhodnutí musí být poskytnuty údaje týkající se odvolací procedury a zvláště pak informace o tom, co má obsahovat stížnost, jaké doklady je k ní třeba přiložit, jaká je lhůta pro předložení stížnosti a jakému orgánu má být doručena.</i>

Zdůvodnění

Hlediska právní ochrany vyžadují, aby rozhodnutí, které se týká povinností a práv jakékoli osoby, co nejjasněji uvádělo způsob, jakým má účastník postupovat, aby mohl proti tomuto rozhodnutí vystoupit.

V Bruselu dne 17. listopadu 2004.

Předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regionů k Místní a regionální správě v Rusku a k rozvoji spolupráce mezi EU a Ruskem

(2005/C 71/03)

VÝBOR REGIONŮ

S ohledem na rozhodnutí Předsednictva ze dne 19. března 2004, podle pátého odstavce článku 265 Smlouvy o založení Evropského společenství, kterým Komisi pro vnější vztahy ukládá, aby vypracovala stanovisko z vlastní iniciativy k místní a regionální správě v Rusku a k rozvoji spolupráce mezi EU a Ruskem;

S ohledem na prohlášení prezidenta Ruské federace V. V. Putina na výročním setkání ruských federálních činitelů s čelními představiteli podnikatelské komunity a místní samosprávy dne 1. června 2004, které vytváří základ pro rozvoj trvalého dialogu mezi orgány místní a regionální správy v Rusku a orgány místní a regionální správy v Evropské unii;

S ohledem na vrcholnou schůzku EU a Ruska dne 21. května 2004;

S ohledem na protokol k Dohodě o partnerství a spolupráci (PCA) podepsaný EU a Ruskem dne 27. dubna 2004, kterým se dohoda k 1. květnu 2004 rozšiřuje na deset nových členských států;

S ohledem na sdělení COM(2004) 106 v konečném znění ze dne 10. února 2004, ve kterém Komise navrhuje opatření na zvýšení účinnosti vztahů mezi EU a Ruskem;

S ohledem na zprávu Evropského parlamentu A5-0053/2004 v konečném znění ze dne 2. února 2004, s návrhem na doporučení Evropského parlamentu Radě ohledně vztahů mezi EU a Ruskem;

S ohledem na vrcholnou schůzku v Římě v listopadu 2003;

S ohledem na své stanovisko k *Severní dimenzi – Druhému akčnímu plánu 2004-2006* COM (2003) 343 final, schválené 9. října 2003 (CDR 102/2003 fin) ⁽¹⁾;

S ohledem na federální zákon č. 131-FZ ze dne 6. října 2003 o obecných organizačních principech místní samosprávy v Ruské federaci a na jeho současnou implementaci;

S ohledem na vymezení čtyř „společných oblastí“ EU a Ruska podle dohody z vrcholné schůzky v Petrohradě v červnu 2003;

S ohledem na stanovisko evropského Hospodářského a sociálního výboru k *Strategickému partnerství EU a Ruska: Jaké budou další kroky?*, ze dne 20. března 2002 (CES 354/2002);

S ohledem na předběžnou dohodu o spolupráci mezi Radou federace Federálního shromáždění Ruské federace a Výborem regionů Evropské unie ze dne 30. března 2001;

S ohledem na „Společnou strategii“ EU vůči Rusku z roku 1999, která stanovila základní přístup EU ke vztahům s Ruskem;

S ohledem na Evropskou chartu místní samosprávy, kterou Ruská federace ratifikovala v roce 1998;

S ohledem na Dohodu o partnerství a spolupráci (PCA) mezi EU a Ruskem z roku 1997;

S ohledem na konstruktivní referát pana Alexandera SONALA, ředitele oddělení Mezinárodních vztahů regionálního shromáždění Kaliningradu a na diskusi, jež následovala na schůzi Komise RELEX VR 5. září 2003;

S ohledem na konstruktivní referát pana Alexandra Viktoroviče USSE, předsedy Parlamentu Krasnojarského kraje, člena správní rady meziregionálního sdružení „Sibiřská dohoda“ (Siberian Accord), a na následnou diskusi na schůzi Komise RELEX VR 17. září 2004;

(¹) Úř. věst. C 23 z 27.1.2004, str. 27

S ohledem na vlastní návrh stanoviska (CdR 105/2004 rev. 1), přijatý Komisí pro vnější vztahy 17. září 2004 (zpravodaj: Lars Abel, člen Rady Kodaňského hrabství [Dánsko/ELS]);

A vzhledem k tomu, že:

- 1) VR se domnívá, že síla regionálních a místních úřadů závisí na principu demokratické legitimacy a odpovědnosti jejich orgánů.

VR proto vyzývá úřady ve všech evropských zemích, aby rozvíjely a rozšiřovaly princip místní samosprávy v souladu s Evropskou chartou místní samosprávy ze dne 15. října 1985 a zabránily jakémukoli omezení přímé účasti občanů na místní a regionální úrovni.

- 2) Rozšířením EU se výrazně prodloužila společná hranice unie s Ruskem. EU by měla zajistit dobré vztahy s Ruskem, svým největším sousedem. Měla by proto podporovat rozvoj řádné správy věcí veřejných v Rusku nejen na centrální, ale také na regionální a místní úrovni. Je ve vlastním zájmu EU napomáhat budování otevřeného, stabilního a demokratického Ruska, které dokáže být strategickým partnerem, bránit společné hodnoty, pokračovat v reformách, dostát svým závazkům a společně s EU sehrávat konstruktivní roli ve vztahu k novým nezávislým státům.
- 3) Skutečné partnerství by mělo být opřeno o praktickou strategii a program, které budou ztělesněním podstaty politických prohlášení. Na změny a aktuální výzvy v nové, rozšířené Evropské unii a v jejích vztazích s Ruskem je potřeba reagovat praktickými a konkrétními kroky.

Na místní a regionální úrovni je nezbytné zajistit růst, který je zárukou budoucí prosperity, a jednotlivé kroky přizpůsobit konkrétní situaci orgánů samosprávy. Vzdělávání, životní prostředí, doprava, podpora podnikání prostřednictvím partnerství soukromého a veřejného sektoru, sociální zabezpečení a zdraví: to jsou klíčové prvky regionálního rozvoje, které musí přispívat k růstu v Rusku i EU a posílit spolupráci mezi orgány místní a regionální správy.

- 4) EU by dále měla věnovat zvláštní pozornost oblastem v regionu Severní dimenze, které mají ve vztahu k rozvoji a růstu specifické potřeby, jako jsou severozápadní Rusko, včetně Kaliningradské oblasti, a regiony ruské Arktidy. Je důležité soustředit se na náročné klimatické podmínky s dopadem na rozvoj podnikání, vzdělávání, zdraví a životní prostředí.
- 5) Výbor regionů se chce zaměřit na oblasti činnosti, které spadají do působnosti orgánů místní a regionální správy. Národní orgány se zabývají záležitostmi vyššího řádu, které se dotýkají celé společnosti, zatímco orgány místní a regionální správy se soustředí na oblasti důležité pro ty aspekty života společnosti, které souvisí s každodenními potřebami občanů.
- 6) Výbor regionů musí své aktivní působení zaměřit na praktické otázky, které lze vyřešit konkrétní spoluprací mezi místními a regionálními partnery v EU a Rusku. Rozvíjením spolupráce na místní a regionální úrovni může EU přispět k podpoře diverzifikace ruské ekonomiky, která je předpokladem přilákání většího objemu zahraničních investic ve snaze vytvořit nový věcný kapitál a zmodernizovat infrastrukturu. Výbor regionů bere na vědomí analýzu Komise k této otázce (COM(2004) 106 final ze dne 10. února 2004), která poukazuje na skutečnost, že reforma administrativy a sektoru financí, bydlení, komunálních služeb, zdravotnictví a školství bude vyžadovat ještě mnoho úsilí. V zájmu urychlení pro Rusko nezbytných strukturálních, sociálních a institucionálních reforem by bylo možné zlepšit investiční a podnikatelské klima a zvýšit produktivitu ve výrobním sektoru.
- 7) Úzkou spoluprací na konkrétních projektech může EU přispět svým vkladem k vyvážené implementaci reforem poskytování veřejných služeb jak na federální, tak na regionální úrovni. Účastí na takových projektech může EU rovněž pomoci při rozvoji lidského kapitálu prostřednictvím zlepšení ve specifických sektorech. EU musí i nadále podporovat mezinárodní kontakty na primární úrovni, včetně partnerství v oblasti vzdělávání.

Přijal na svém 57. plenárním zasedání ve dnech 17. a 18. listopadu 2004 (zasedání dne 17. listopadu 2004) toto stanovisko:

1. Názory Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

1.1 **konstatuje** ve světle zjištění ze zasedání Stálé rady pro partnerství v dubnu 2004, že klíčovým a stabilním základem rozvoje spolupráce mezi EU a Ruskem zůstává Dohoda o partnerství a spolupráci (PCA). Dohoda vymezuje rámec bilaterální spolupráce a umožňuje vytváření orgánů nezbytných pro jednání a rozhodování o otázkách ve společném zájmu na všech úrovních, pro výměnu informací a řešení rozporů;

1.2 **má zájem** hrát konstruktivní roli a přispět k vytvoření a rozvoji čtyř „společných oblastí“ podle dohody z vrcholné schůzky v Petrohradě v květnu 2003, tedy společné hospodářské oblasti, společné oblasti svobody, bezpečnosti a spravedlnosti, společné oblasti spolupráce na poli vnější bezpečnosti a společné oblasti výzkumu, vzdělávání a kultury;

1.3 **má za to**, že mnoho aspektů těchto čtyř společných oblastí se přirozeně dotýká orgánů místní a regionální správy, a žádá, aby se Výbor regionů přímo podílel na rozvoji společných oblastí v rozsahu, který spadá do kompetence Výboru, a na otázkách řešených otevřenou metodou koordinace;

1.4 **vítá** skutečnost, že předběžná dohoda mezi Výborem regionů a Ruskem vymezuje konkrétní sektory pro spolupráci na místní a regionální úrovni;

1.5 **se zájmem očekává** rok 2006, kdy vstoupí v platnost federální legislativa o rozsahu pravomocí orgánů místní a regionální správy v Rusku, o které se Výbor regionů domnívá, že bude krokem vpřed pro potenciální spolupráci orgánů samosprávy EU a Ruska, zejména proto, že upřesní rozdělení kompetencí v oblasti přeshraniční spolupráce; na základě probíhající komunikace mezi Radou Evropy a Ruskem má VR veškerou důvěru v to, že budou respektovány principy Charty místní samosprávy, a to rovněž v souvislosti s aktuálními legislativními návrhy v Rusku;

1.6 **uznává** význam spolupráce mezi orgány místní a regionální správy v Rusku a EU, zaměřené na možné způsoby řešení otázek s významem pro obě strany na samosprávné, primární úrovni;

1.7 **má za to**, že výměna informací a osvědčených postupů na místní a regionální úrovni napomáhá demokracii a sociálnímu a hospodářskému rozvoji;

1.8 **s radostí konstatuje**, že pozitivní výsledky projektů mezi orgány místní a regionální správy EU a Ruska podněcují touhu po účinné spolupráci;

1.9 **chce zdůraznit**, že koncept společného vlastnictví je v rámci projektů klíčovým předpokladem udržitelné spolupráce mezi orgány samosprávy.

2. Doporučení Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

2.1 Klíčové místní a regionální priority a rozhodovací postupy

2.1.1 **vyzývá** EU a Rusko, aby na úrovni samosprávy spolupracovaly v záležitostech ve společném zájmu. S předběžnou dohodou mezi Výborem regionů a Ruskem jako výchozím bodem lze spolupracovat na mnoha frontách. Je možné navrhnout konkrétní iniciativy v oblasti kultury, sociálních věcí, regionální ekonomiky, životního prostředí, dopravy, zemědělství, výzkumu a podpory podnikání. Obecně vzato tyto oblasti pokrývají podstatnou část kompetencí orgánů samosprávy na poli místního a regionálního rozvoje;

2.1.2 **má za to**, že zdraví – a zejména veřejné zdraví – je klíčovým faktorem posílení růstového potenciálu společnosti a proto zároveň důležitou součástí sektorových povinností orgánů místní a regionální správy. Zdraví není v předběžné dohodě výslovně zmíněno, ovlivňuje však sociální politiku a má dopad – přímý či nepřímý – na další sektory. Jako takové je proto významnou součástí těchto sektorů a přispívá k dosažení a udržení stability uvnitř společnosti;

2.1.3 **chce dosáhnout** toho, aby Výbor regionů s praktickou podporou Evropské komise, v souladu s Dohodou o partnerství a spolupráci (PCA) mezi EU a Ruskem a ve spolupráci se zástupci ruských orgánů místní a regionální správy vytvořil nový nástroj – standardní dohodu v podobě memoranda o porozumění (MoU), zahrnujícího odpovídající směrnice – o který by bylo možné opřít konkrétní dohody o spolupráci mezi orgány místní a regionální správy v členských státech EU a podobnými orgány v celém Rusku. Orgánům místní a regionální správy v EU a Rusku se tím nabízí reálná a motivující perspektiva konsolidace klíčového postupu „zdola nahoru“ a odstranění byrokratických překážek;

2.1.4 **naléhá** na orgány samosprávy v EU a Rusku, aby spojily své síly v praktických podnicích založených na spolupráci, projektech a partnerstvích v prostoru, který vzniká vymezením oblastí spolupráce v předběžné dohodě mezi Výborem regionů a Ruskem. Seznam oblastí spolupráce není vyčerpávající, ale může být rozšířen tak, aby odpovídal situaci jednotlivých relevantních orgánů místní správy a regionů v Rusku či EU;

2.1.5 **navrhuje**, aby všechny dohody obsahovaly jasné cíle a směrnice pro vypracování akčních plánů a časových harmonogramů. Měly by rovněž zahrnovat principy financování a termíny posouzení smlouvy;

2.1.6 **podporuje** snahy podněcující výměnu informací a osvědčených postupů v oblastech působení, které přinášejí prospěch celé společnosti. Komise pro vnější vztahy Výboru regionů by uvítala pravidelné konzultace týkající se Ruska, které by prozkoumaly pokrok ve spolupráci a vztazích mezi EU a touto zemí a zvláště se zaměřily na úkoly spadající do kompetence orgánů místní a regionální správy;

2.1.7 **by uvítal** vytvoření stálého fóra pro místní a regionální politiky z EU a Ruska, jejichž cílem by byla diskuse o společných tématech, jako například o perspektivách nové sousedské politiky EU na místní a regionální úrovni a o konkrétních iniciativách pro územní samosprávy. Tyto schůzky by mohly vést k předložení návrhů Komisi a vládě Ruské federace na budoucí širší spolupráci mezi oběma stranami. Výbor poukazuje na konstruktivní zkušenosti získané díky kulatému stolu EU a Ruska pro průmysl, ustavenému v roce 1997;

2.1.8 **má za to**, že výměna zkušeností a informací mezi Výborem regionů a evropským Hospodářským a sociálním výborem může přispět k dosažení lepšího porozumění mezi EU a Ruskem v záležitostech ve společném zájmu a otevřít širší prostor pro praktické iniciativy ve vztahu k Rusku, potenciálně zahrnující také workshopy, semináře, setkání a konference, jelikož oba subjekty mají zájem přispět k výraznému posílení spolupráce mezi oběma stranami;

2.2 Mezuregionální spolupráce – nyní a v budoucnosti

2.2.1 **upozorňuje** na význam první fáze nového programu sousedství plánovaného na léta 2004 až 2006, od níž se očekává, že se ukáže být tou správnou cestou k účinnější a efektivnější přeshraniční spolupráci mezi EU a Ruskem – a že přinese praktické výsledky. Výbor proto podporuje nový Indikativní program regionální spolupráce TACIS a Národní indikativní program pro Rusko, který podrobněji rozpracovává přístup EU a zdůrazňuje cíle a priority na období let 2004 až 2006;

2.2.2 **by uvítal** nový společný nástroj sousedství a partnerství na období let 2007-2013, který by podporoval dlouhodobou meziregionální spolupráci mezi EU a sousedními partnery vně unie, včetně společných termínů aplikace, procesních postupů a postupů při vykazování;

2.2.3 **vyzývá** k tomu, aby Rusko přispívalo na společný nástroj financování založený na společných iniciativách a vlastnictví a bylo do něj zapojeno tak, aby EU i Rusko uznaly výhody, které přináší hlubší spolupráce;

2.2.4 **podtrhuje** význam twinningového schématu na místní a regionální úrovni pro výměnu zkušeností v konkrétních oblastech;

2.2.5 **vnímá** zvláštní výhodu, kterou přináší navázání a rozvoj spolupráce v oblasti kultury a vzdělávání, založených z velké části na aktivitách, tradicích a kulturní identitě lidí na místní a regionální úrovni;

2.3 Severní dimenze v EU a Rusku – Kaliningrad, regiony severozápadního Ruska a severní polární kruh

2.3.1 **zdůrazňuje**, že mezinárodní vztahy mezi EU a Ruskem mají dopad především na ruské regiony, které přímo hraničí s EU. Severozápadní Rusko a Kaliningrad jsou proto nedílnou součástí Severní dimenze EU;

2.3.2 **vnímá** význam Druhého akčního plánu Severní dimenze, v jehož rámci mají všechny zúčastněné strany Severní dimenze možnost zapojit se do praktických projektů, podniků založených na spolupráci a výměny osvědčených postupů v konkrétních oblastech vymezených akčním plánem. Důležité je zajistit také snadný přístup k finančním prostředkům na realizaci podstatných bodů akčního plánu, má-li se Severní dimenze jako zeměpisná oblast sociálně i hospodářsky rozvíjet ke prospěchu celé EU;

2.3.3 **chce upozornit** na statut Kaliningradské oblasti jako zvláštní ekonomické zóny a zároveň poukázat na prostor k přeshraniční spolupráci pro země, které s Kaliningradem přímo hraničí a tudíž sdílejí výzvy a možnosti tohoto regionu;

2.3.4 **chce brát** řádně v úvahu projekty mezi Kaliningradem a EU v systému financování týkajících se akčního plánu pro Severní dimenzi, které by sloužily jako základ přeshraniční technické spolupráce na místní a regionální úrovni;

2.3.5 **navrhuje**, aby se EU a Rusko soustředily na ty zeměpisné oblasti v rámci Severní dimenze, které jsou obtížně přístupné, mají drsné klima a mohou být proto někdy pokud jde o rozvoj, udržitelné životní prostředí, podporu podnikání, sociální služby, zdravotní péči a školství zanedbávány následkem náročných klimatických podmínek, velkých vzdáleností s minimální infrastrukturou a řídkého osídlení. Výbor by chtěl upozornit na plán Arktického prostoru a vztahy mezi šestnácti zeměmi a regiony severozápadních polárních a subpolárních oblastí v blízkosti severního polárního kruhu;

2.3.6 **chce zdůraznit**, že Výbor regionů přirozeně věří, že má předpoklady hrát klíčovou roli při vytváření sjednocujícího, koordinačního, poradního orgánu, který sdruží místní a regionální představitele z celé oblasti Severní dimenze.

V Bruselu dne 17. listopadu 2004.

Předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

PŘÍLOHA

Průvodní dopis o spolupráci mezi Federální radou federálního shromáždění Ruské federace a Výborem regionů EU.

V rámci prohlubování vztahů mezi Federální radou federálního shromáždění Ruské federace a Výborem regionů EU vítáme odhodlání jejich předsedů rozvíjet dialog na podporu výměny informací o regionálních a místních otázkách.

Jménem Federální rady federálního shromáždění Ruské federace a Výboru regionů EU uznáváme, že proces globalizace vytváří svět, který je otevřenější a přístupnější pro všechny.

Jsme si vědomi významu důkladných znalostí o charakteristikách a zvlátnostech obou stran, a proto uznáváme, že dobré vztahy mezi Federální radou federálního shromáždění Ruské federace a Výborem regionů Evropské unie jsou důležité a nebytné.

V tomto duchu vítáme rozsáhlou výměnu informací pro zajištění většího zapojení našich občanů do rozhodovacího procesu na regionální a místní úrovni. Je důležité lépe poznat své partnery.

Vyjadřujeme naše společné odhodlání podporovat rozvoj vztahů v následujících prioritních oblastech:

- kultura;
- sociální život;
- regionální hospodářství;
- životní prostředí;
- rozvoj venkova a měst;
- místní a regionální doprava;
- zemědělství;
- výzkum;
- školení manažerů.

Usilujeme o posilování vazeb mezi Výborem regionů EU a Federální radou Ruska s ohledem na přiblížení EU a Ruské federace občanům..

V Moskvě dne 30. března 2001.

Výbor regionů Evropské unie
Jos CHABERT
Předseda

Rada Ruské federace
Yegor STROEV
Předseda

Stanovisko Výboru regionů ke Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu „Evropský akční plán pro organické potraviny a farmářství“

(2005/C 71/04)

VÝBOR REGIONŮ,

S ohledem na sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu „Evropský akční plán pro organické potraviny a farmářství“, (COM (2004) 415 final) a jeho přílohy, Pracovního dokumentu pro zaměstnance Komise „Evropský akční plán pro organické potraviny a farmářství“, SEC(2004) 739;

S ohledem na rozhodnutí Evropské komise ze dne 5. července 2004 projednat tuto problematiku podle článku 265, odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství;

S ohledem na rozhodnutí jeho prezidenta ze dne 27. ledna 2004 pověřit Komisi pro trvale udržitelný rozvoj, aby vypracovala k tomuto tématu své stanovisko;

S ohledem na nařízení Rady (EHS) č. 2092/91 ze dne 24. června 1991 o organické výrobě zemědělských produktů a označení vztahující se k zemědělským produktům a potravinám ⁽¹⁾ a pozměňovací návrhy k tomuto nařízení;

S ohledem na návrh Komise k nařízení Rady týkající se podpory rozvoje venkova prostřednictvím Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD), COM(2004) 490 final - 2004/0161(CNS);

S ohledem na své stanovisko ke sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu: *Střednědobé hodnocení Společné zemědělské politiky* (COM(2002) 394 final – CdR 188/2002 fin ⁽²⁾);

S ohledem na své stanovisko ke sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů týkající se směřování k trvale udržitelnému zemědělství, COM(1999) 22 final - CdR 183/1999 fin ⁽³⁾;

S ohledem na svůj návrh stanoviska (CdR 251/2004 rev. 1) přijatý dne 20. září 2004 Komisí pro trvale udržitelný rozvoj (zpravodaj: **pan Jyrki Myllyvirta**, starosta Mikkeli (FI/EPP),

Vzhledem k těmto důvodům:

- 1) organické potraviny a farmářství hrají stále významnější úlohu při sblížení zemědělské produkce s potřebami trhu, jsou-li brána v potaz přání občanů EU s ohledem na dosažení vysokého stupně ochrany životního prostředí, přírodních zdrojů a péče o zvěř, a při posilování trvale udržitelného rozvoje v Evropě;
- 2) sdělení Komise přímo zdůrazňuje dvojí sociální úlohu organického farmářství: na straně jedné se jedná o environmentálně přátelskou a bezpečnou metodu výroby potravin a ostatních zemědělských produktů, která reaguje na zájmy spotřebitelů a je poháněna silou trhu; na straně druhé organické farmářství představuje přínos pro společnost zejména tím, že podporuje trvale udržitelný rozvoj, ochranu životního prostředí a péči o zvěř;
- 3) zvláštní pozornost je třeba věnovat zabezpečení podmínek pro organickou výrobu za měnících se okolností v různých regionech Společenství. Normy pro organickou výrobu musí být spolehlivé, jednotné, jednoznačné a v souladu se zásadami organické výroby, zároveň ale musí nabízet skutečné příležitosti pro výrobu a zpracování v budoucnosti v rámci celého Společenství za různých přírodních a tržních podmínek.

jednohlasně přijal na svém 57. plenárním zasedání ve dnech 17. a 18. listopadu 2004 v Bruselu (zasedání ze dne 17. listopadu 2004), toto stanovisko

⁽¹⁾ Úř. věstník L 198, ze dne 22.7.1991, str. 1

⁽²⁾ Úř. věstník C 73, ze dne 26.3.2003, str. 25

⁽³⁾ Úř. věstník C 156, ze dne 6.6.2000, str. 40

1. Stanoviska Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

1.1. **upozorňuje**, že sdělení je pozitivní a vítá krok vpřed v oblasti uznávání hodnoty organické výroby a zlepšování předpokladů pro tuto výrobu v Evropské unii;

1.2. **oceňuje** skutečnost, že toto sdělení bylo vypracováno velmi pečlivě v úzké spolupráci se zainteresovanými stranami;

1.3. **zdůrazňuje**, že organická výroba má významný místní a regionální účinek a že místní a regionální úřady hrají klíčovou roli při naplňování cílů stanovených v tomto sdělení;

1.4. **se domnívá**, že toto sdělení je ve svém rozsahu spíše obecné a že jeho cíle jsou v některých ohledech skromné, vzhledem k tomu, že poměr organické výroby je nutné zvýšit, aby měla významný vliv na životní prostředí.

Tržní mechanismy

VÝBOR REGIONŮ

1.5. **zdůrazňuje** význam podpory trhu a zvyšování povědomí o organických výrobcích a očekává, že se Společenství bude také podílet na financování kampaně vedené za tímto účelem. Zvyšování povědomí o organických výrobcích je součástí širších informačních a propagačních činností zaměřených na zvyšování povědomí lidí o principech trvale udržitelného rozvoje. Financování kampaně musí být organizované, a to takovým způsobem, aby měli malí výrobci a malé a střední podniky také možnost se této kampaně zúčastnit;

1.6. **vítá** návrhy na zvýšení používání organického loga EU, v současné době spolu s národními a regionálními logy. Je nezbytné, aby se vytvořila jednotná a spolehlivá kritéria pro používání loga EU na výrobcích v rámci a mimo EU. Mělo by být možné přidat k organickému logu EU informace týkající se regionu původu výrobků;

1.7. **si je vědom**, že potřeba harmonizace organických norem je klíčová pro zajištění úspěchu iniciativ na podporu trhu Společenství a podporuje návrhy formulované za tímto účelem v tomto sdělení. Návrhy na dokončení norem (pro zpracované živočišné produkty, ochranu zvířete, environmentální normy atd.) a zavedení harmonizovaných norem pro nové skupiny produktů (akvakultura, organická vína) si zaslouží podporu;

1.8. **zdůrazňuje**, že harmonizace norem je důležitá pro zajištění volného pohybu zboží na vnitřním trhu. Odstranění umělých obchodních překážek by napomohlo vyrovnávání bilance mezi nabídkou a poptávkou. Na straně jedné je

v současné době rozvoj tohoto sektoru na některých trzích bržděn problémy s dostupností nerostných surovin a na straně druhé je z hlediska vzdálenějších a řídko obydlených výrobních regionů důležité, aby neexistovaly žádné překážky pro tržní výroby v oblastech s vyšší poptávkou;

1.9. **souhlasí**, že návrh na zlepšení shromažďování statistických údajů o organickém farmářství je z hlediska monitorování vývoje trhu opodstatněný.

Mezinárodní obchod

VÝBOR REGIONŮ

1.10. **zdůrazňuje** že, jak bylo řečeno v tomto sdělení, existuje rovněž důvod k podpoře odstraňování překážek v mezinárodním obchodu s organickými výrobky. Volný obchod by byl zárukou dostatečné dostupnosti v oblastech, kde je místní nabídka nedostatečná a rovněž by zvýšil používání environmentálně přátelských kultivačních metod mimo Společenství. Mezinárodní obchod je zárukou tam, kde je potřeba dosáhnout různých činností, které jsou ekonomicky výhodné. Zároveň je třeba zdůraznit, že principy trvale udržitelného rozvoje, které tvoří základ organického farmářství, hovoří ve prospěch posílení místní a regionální produkce a marketingu. Při zahrnutí třetích zemí do ekvivalenčního seznamu je třeba věnovat pozornost nejen příslušným pravidlům, která musí být při organické výrobě respektována, ale rovněž souladu s ostatními normami EU na výrobu potravin

Společná zemědělská politika

VÝBOR REGIONŮ

1.11. **upozorňuje**, že v zemědělské politice Společenství i jednotlivých členských států by měl být kladen větší důraz na podporu organického farmářství. V porovnání se současným stavem by měl být přidělen větší podíl fondů Společenství a národních fondů na organickou výrobu, aby byla zaručena podpora environmentálně přátelské zemědělské produkce. Za účelem maximalizace pozitivních dopadů na životní prostředí by mělo organické farmářství rovněž být životaschopnou alternativou pro zemědělce v kultivovaných oblastech, které jsou nejvíce vyhovující pro intenzivní zemědělství;

1.12. **zdůrazňuje**, že by měla být, namísto regionálním zvláštností, poskytována podpora projektům a iniciativám, které povedou k lepší integraci produkce organických zemědělských plodin a chovu hospodářských zvířat. Navíc, je třeba vynaložit úsilí, aby se našly cesty na zlepšení předpokladů pro organický chov hospodářských zvířat;

1.13. **podporuje** návrhy předložené v tomto sdělení na pomoc a podporu národním zodpovědným pracovníkům, aby využívali různých forem podpory tím největším způsobem. Studie ukazují, že organické podniky v zemědělských oblastech často získávají příjmy z různých zdrojů a jsou aktivní pokud jde o síť pracovníků v zemědělských oblastech. Z hlediska pestrosti zemědělství a udržování životaschopnosti zemědělských oblastí je proto důležité, aby mělo organické farmářství a výroba větší váhu při financování v rámci programů na rozvoj venkova;

1.14. **souhlasí** se sdělením, že výrobky, které jsou označeny jako „obsahující geneticky modifikované organismy (GMO)“ nesmí být označeny jako organické a že hranice náhodné přítomnosti GMO v organické výrobě musí být stejné jako u běžného označování. Běžná hranice pro semena, která ještě stále nebyla stanovena, by měla být nastavena jako stupeň, který je rovněž možné aplikovat na organickou výrobu;

1.15. **pokládá za důležité**, že v dlouhodobějším horizontu se bude třeba zamyslet nad způsoby, jak začlenit environmentální náklady výroby potravin do cen za tyto výrobky a tím posílit pozici na trhu environmentálně přátelských výrobků z dotyčného regionu.

Výzkum

VÝBOR REGIONŮ

1.16. **zdůrazňuje** důležitost výzkumu při řešení problémů, kterým je nutné čelit při výrobě a marketingu organických výrobků v sektoru, který se teprve rozvíjí. Výzkum v oblastech, které se specificky týkají organického sektoru by měl být financován odděleně podle důležitosti a cílů rozvoje, a to jak v rámci národních programů, tak v rámci programů financovaných EU;

1.17. **by rád** posílil kapacitu regionálního výzkumu, vzdělávacích institucí a poradních orgánů čelícím výzvám organické výroby. Jejich činnosti významně napomáhají podpoře rozvoje venkova. Pracovníci v organickém sektoru jsou zejména malí výrobci nebo výrobní organizace, jejichž vlastní zdroje pro ně nejsou dostačující, aby se celé této problematice mohli zhostit sami.

Kontrola a inspekce

VÝBOR REGIONŮ

1.18. **je potěšen**, že akční plán se plně zaobírá kontrolou a inspekcí a potřebou rozvíjet normy, které jsou jejich základem. Normy a inspekce jsou důležité, protože podporují celistvost organických výrobků. Za předpokladu, že veřejné fondy budou použity na podporu organického řetězce a skutečnosti, že spotřebitelé budou platit pojištění za organické výrobky, musí existovat jistota, že výrobky jsou ve shodě s organickými pravidly v celém Společenství;

1.19. **upozorňuje na to**, že těžkopádné kontroly jsou hlavním faktorem pro náklady, zejména u malých organických výrobců. Inspekce by se proto měly zlepšit zavedením rizikového přístupu, který by se zaměřil na pracovníky, kteří na sebe vezmou nejvyšší riziko. S ohledem na pozitivní prvek organického farmářství pro veřejnost se jedná o základy pro využití veřejných fondů na pokrytí části nákladů vycházejících z inspekce a kontroly a to zejména aby bylo zajištěno, že náklady na kontrolu a inspekci nejsou překážkou pro zahájení výroby.

2. Doporučení Výboru regionů

2.1. **požaduje**, aby byla při implementaci Evropského akčního plánu pro organické potraviny a farmářství věnována zvláštní pozornost na zabezpečení podmínek, aby bylo možné provádět tuto činnost v rámci celé EU a aby implementace probíhala v úzké spolupráci s členskými státy a místními a regionálními úřady;

2.2. **pokládá za důležité**, aby implementace opatření Společenství byla zkoordinována s místními a regionálními opatřeními a aby Komise monitorovala implementaci akčního plánu, aniž by přidávala další finanční nebo administrativní zátěž na členské státy, a tam, kde je to nutné, vypracovala nové návrhy;

2.3. **vyzývá** členské státy, aby využily opatření na rozvoje venkova k podpoře trhů s místními a regionálními organickými výrobky;

2.4. **vyzývá** pracovníky ve veřejném sektoru a pracovníky placené státem, jako jsou místní a regionální úřady, aby podpořovali organické výrobky například ve školách, mateřských školách a ostatních institucích.

V Bruselu dne 17. listopadu 2004.

Předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regionů k Zelené knize o partnerství veřejného a soukromého sektoru a právu Společenství o veřejných zakázkách a koncesích

(2005/C 71/05)

VÝBOR REGIONŮ

S ohledem na Zelenou knihu Evropské komise o partnerství veřejného a soukromého sektoru a právu Společenství o veřejných zakázkách a koncesích (COM(2004) 327 final);

S ohledem na rozhodnutí Komise ze dne 30. dubna 2004 konzultovat Výbor v této věci podle článku 265 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství;

S ohledem na rozhodnutí svého předsedy ze dne 26. května 2004 nařídit Komisi pro hospodářskou a sociální politiku, aby vypracovala stanovisko v této věci;

S ohledem na své stanovisko k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na dodávky, služby a stavební práce a návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky a dopravy; (COM(2000) 275 final – 2000/0115 COD a COM(2000) 276 final – 2000/0117COD – CdR 312/2000 fin) ⁽¹⁾;

S ohledem na své stanovisko k Zelené knize o službách obecného zájmu v Evropě (COM(2003) 270 final – CdR 149/2003 fin) ⁽²⁾;

S ohledem na své stanovisko k Průběžnému hodnocení Lisabonské strategie. S ohledem na sdělení Komise k posílení provádění evropské zaměstnanecké strategie. S ohledem na návrh rozhodnutí Rady o směrnících zaměstnaneckých politik členských států s ohledem nadoporučení Rady o provádění zaměstnaneckých politik členských států; (COM(2004) 239 final – CdR 152/2004 fin);

S ohledem na svůj návrh stanoviska (CdR 239/2004 rev 1), který přijala Komise pro hospodářskou a sociální politiku dne 4. října 2004 (zpravodajka: **paní Segersten Larsson**, (Předsedkyně Výkonného výboru regionální rady Värmland SE-ELS);

přijal na svém 57. plenárním zasedání ve dnech 17. a 18. listopadu 2004 (zasedání dne 17. listopadu 2004) následující stanovisko:

1. Názory Výboru regionů

otázek a pro budoucí práci Komise bude velmi důležité tyto otázky zodpovědět;

VÝBOR REGIONŮ

1.1 **vítá** uveřejnění Zelené knihy Evropské komise o partnerství veřejného a soukromého sektoru a právu Společenství o veřejných zakázkách a koncesích, protože spolupráce mezi obcemi/regiony a světem obchodu je v Evropské unii stále důležitější. Růst, soudržnost a otázky soutěže navazují na jeden z nejdůležitějších aspektů Lisabonské strategie, kterým je zlepšení klima pro hladké fungování vnitřního trhu. Zároveň poukazuje na značné rozdíly mezi členskými státy a mezi různými oblastmi činností z hlediska způsobů spolupráce a jejich rozsahu;

1.2 **upozorňuje**, že Zelená kniha neobsahuje žádné konkrétní návrhy. Jejím cílem je však ukázat, v jakém rozsahu jsou aplikována pravidla Společenství ve fázi výběru soukromého partnera a v následných fázích, označit jakékoli nejasnosti a analyzovat, do jaké míry rámec Společenství vyhovuje požadavkům a specifickým charakteristikám partnerství veřejného a soukromého sektoru. Zelená kniha také klade množství

1.3 **se domnívá**, že partnerství veřejného a soukromého sektoru nelze považovat za čistě technickou, právní záležitost, že pohled na partnerství musí být širší a musí být politicky objasněn;

1.4 **doufá**, že budou všechny problémy spojené s partnerstvím, veřejnými zakázkami a službami obecného zájmu řešeny holisticky;

1.5 **věří**, že místní a regionální úřady, tj. úřady, které jsou občanům nejbližší, jsou v nejlepší pozici na to, aby rozhodly, zda budou samy poskytovat služby, uzavírat smlouvy se subdavateli nebo je poskytovat ve spolupráci s dalšími partnery. Výbor zdůrazňuje rozhodující roli politických shromáždění při hodnocení, kdo bude poskytovat služby financované z veřejných prostředků;

1.6 **zastává hledisko**, že místní a regionální úřady jsou často v nejlepší pozici na to, aby posoudily, jakým způsobem budou služby financovány;

⁽¹⁾ Úř. věstník C 144 ze dne 16. května 2001, str. 23

⁽²⁾ Úř. věstník C 73 ze dne 23. března 2004, str. 7

1.7 by chtěl **zdůraznit**, že obce a regiony hrají více úlohu, protože kromě organizování, řízení a monitorování činností, také poskytují vlastní služby;

1.8 **se domnívá**, že by partnerství neměla být považována za zázračné řešení; potenciální přidaná hodnota partnerství veřejného a soukromého sektoru musí být posouzena projekt od projektu;

1.9 **souhlasí s** tvrzením obsaženým v Zelené knize, že veřejný partner musí být schopen určit cíle, kterých má být dosaženo z hlediska veřejného zájmu, kvalitu poskytovaných služeb a politiku stanovení cen a převzít odpovědnost za kontrolu dodržování těchto cílů.

Rozvoj partnerství veřejného a soukromého sektoru

VÝBOR REGIONŮ

1.10 **poukazuje na to**, že „partnerství“ je interpretováno velmi široce, mnohem víc, než bylo původně zamýšleno;

1.11 **navrhuje**, aby byla definice „partnerství veřejného a soukromého sektoru“ v budoucnosti zúžena a aby tento termín označoval rozšířené vztahy, společné převzetí rizika a hlavní finanční závazek;

1.12 **se domnívá**, že je tudíž nesmírně důležité lépe definovat koncept partnerství veřejného a soukromého sektoru, aby byla zajištěna odpovídající diskuse ohledně jakýchkoli budoucích iniciativ Společenství;

1.13 **si všimnul**, že partnerství/spolupráce je běžně vnímáno/vnímána jako širší fenomén než pouze partnerství veřejného a soukromého sektoru. Obecní a regionální úřady také pracují s mnoha dalšími účastníky, jako jsou další místní a regionální úřady, univerzity, odbory, náboženské komunity, sdružení, sociální a odborné zájmové skupiny, dobrovolné organizace a soukromé fyzické osoby. Lze očekávat, že tito partneři v budoucnosti také získají na významu;

1.14 **poukazuje na to**, že tradiční formy veřejných zakázek, v nichž mají strany za cíl užší spolupráci a společnou odpovědnost, se také někdy nazývají jako partnerství veřejného a soukromého sektoru nebo „smluvní PPP“;

1.15 **se domnívá**, že v tradičních zadávacích řízeních je také důležitá užší spolupráce, zejména v průběhu realizační fáze;

1.16 **poukazuje na to**, že v případě společného partnerství nebo „institucionálního“ partnerství veřejného a soukromého sektoru, leží často konečná odpovědnost na státním orgánu. Přidaná hodnota vyplývá z větší odpovědnosti, kterou přebírá soukromý sektor a ze společného financování nových myšlenek, přístupů a založení dlouhodobého vztahu.

1.17 Výbor **zdůrazňuje** stávající několikanásobnou kontrolu, kterou vykonává veřejný činitel všeobecně při poskytování služeb jak obecně hospodářského zájmu tak i u řešení s partnery. Nemělo by se zapomenout, že ekonomická a politická rozhodnutí podléhají vícenásobnému demokratickému hlasování a tím předchozím kontrolám jakož i vlastním kontrolním orgánům, které zaručují kvalifikované zveřejnění.

2. Doporučení výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

2.1 **zdůrazňuje**, že principy Smlouvy o EU, jako například průhlednost, rovné příležitosti, proporcionalita a vzájemné uznávání, musí být oporou pro všechny různé druhy projektů partnerství;

2.2 **se domnívá**, že v této fázi by nebylo vhodné ve Společenství zavádět žádnou legislativu týkající se partnerství, protože koncept „partnerství“ ještě nebyl jasně definován. Výbor se domnívá, že partnerství veřejného a soukromého sektoru nelze včlenit do směrnic Společenství o veřejných zakázkách, protože dostatečně nepodporují iniciativu, přebírání rizika nebo flexibilitu. Regulační rámec není dostatečně flexibilní, protože partnerství vyžadují aktivnější úlohu partnera spíše než tradičního poskytovatele služeb. Ačkoli se skutečně zdá, že se Komise zabývala některými aspekty předchozích stanovisek Výboru regionů, není to dostačující;

2.3 **klade důraz** na ústřední úlohu místních a regionálních úřadů při definování, organizaci, financování a kontrole služeb obecného zájmu;

2.4 **se domnívá**, že pokud jde o povinnost zaručit přístup ke službám obecného zájmu, měly by mít státní orgány volnou ruku při výběru a experimentování s různými modely, pokud budou dodržovány určité principy, jako jsou průhlednost, rovné zacházení, proporcionalita a vzájemné uznávání;

2.5 **se domnívá**, že místní a regionální úřady jsou v nejlepším postavení na to, aby rozhodly o druhu služby, rozsahu a kvalitativních požadavcích, protože jsou občanům nejbližší. Nad demokratickými pravidly hry, kterým podléhají veřejní činitelé u příslušných rozhodnutí, je navíc zaručena kvalifikovaná kontrola a transparentnost;

2.6 **považuje** za důležité znovu zdůraznit, že tyto úřady by měly mít volnou ruku v tom, aby rozhodly, zda budou samy poskytovat služby, uzavřou smlouvu se subdodavatelem, nebo je budou poskytovat ve spolupráci s dalšími stranami;

2.7 **zdůrazňuje**, že místní a regionální úřady musí být schopny rozvíjet další individuální a flexibilní formy spolupráce;

2.8 **klade důraz** na potřebu zaměřit se více na občany, protože služby jsou poskytovány pro občany;

2.9 **uvedl** ve svém stanovisku k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na dodávky, služby a stavební práce, že projekty partnerství veřejného a soukromého sektoru musí být flexibilní a obecně dostupné. Také zdůraznil potřebu rozsáhlého dialogu mezi zadavatelem a dodavatelem v průběhu celého zadávacího řízení;

2.10 ve stejném stanovisku **poukázal na to**, že „se musí stanovit, že veřejná zakázka regionálního nebo místního úřadu z jejich vlastních nezávislých subjektů nespadá do působnosti směrnice a musí být považována za záležitost, kterou si samy řídí“;

2.11 **vítá** prohlášení uvedené s Zelené knize, že „právo Společenství o veřejných zakázkách a koncesích je neutrální z hlediska toho, zda si členské státy zvolí a budou poskytovat veřejné služby samy, nebo poskytování služeb svěří třetí straně“;

2.12 **poukazuje na to**, že mnoho zemí vytváří určitý druh partnerství, v němž jednotliví občané rozhodují o tom, kdo bude danou službu poskytovat. Úloha státního orgánu se týká spíše záruky minimální úrovně kvality a zajištění společenství probíhá bona fide. Stávající pravidla veřejných zakázek nezhledňují takové situace, kdy jsou občané důležitými účastníky a mají poslední slovo ohledně toho, kdo bude danou službu poskytovat;

2.13 **stále není schopen říct**, zda by měla být ve Společenství zavedena legislativa o koncesích na služby, protože výraz „partnerství“ nebyl ještě definován. Výbor se domnívá, že koncese na služby by neměly spadat do působnosti směrnice Společenství, protože vyžadují flexibilnější postupy než veřejné zakázky;

2.14 **poukazuje na to**, že stávající legislativa o veřejných zakázkách je stále složitá a nepodporuje flexibilitu a inovační myšlenky;

2.15 **zdůrazňuje**, že rozhodnutí převést společnost z veřejného do soukromého sektoru musí být rozhodnutím hospodářské politiky, a v důsledku toho musí být ve výhradní působnosti členských států;

2.16 **doufá**, že zkušenosti plynoucí ze soutěžního dialogu budou zohledněny před tím, než budou přijata jakákoli další opatření. Výbor by rád také poukázal na to, že ve svém stanovisku ke směrnici o veřejných zakázkách vyjádřil výhrady k tomuto druhu veřejných zakázek, a místo toho vyzval k většímu využívání smluvních veřejných zakázek;

2.17 **doufá**, že Komise objasní právní situaci ve světle případu Teckal, který je v členských státech interpretován různě. Výbor se domnívá, že by činnost, kterou provádí společnost ve výhradním vlastnictví státu, neměla být upravena komunitárním právem o veřejných zakázkách, protože je pod veřejnou kontrolou a rovná se službám, které poskytují úřady samy. Navíc je většina práce prováděna ve spolupráci se státními orgány, které takovou společnost vlastní;

2.18 **zdůrazňuje** potřebu místního/regionálního konsensu při uzavírání dlouhodobých smluv;

2.19 **zdůrazňuje** potřebu zohlednit demokratické požadavky, které musí vedle požadavků soutěže také reflektovat přání občanů;

2.20 **má v úmyslu** se k této záležitosti vrátit, jakmile bude definován výraz „partnerství“;

2.21 by závěrem **chtěl položit** několik otázek:

- Jakým způsobem bude v projektech partnerství a veřejných zakázek zabezpečen demokratický prvek?
- Jak mohou občané uplatňovat politickou moc?
- Jaké ekonomické volnosti lze dosáhnout při dlouhodobých zakázkách?
- Jak lze zajistit politickou svobodu opatření?
- Jak se lze vypořádat s měnícími se potřebami a okolnostmi u dlouhodobých zakázek?
- Jak lze pro občany zajistit průhlednost činností?
- Existuje nějaká záruka, že úřady budou schopny řídit, kontrolovat a zaručit občanům vysokou kvalitu služeb?
- Jaký je dopad a význam strukturálních fondů při rozvoji partnerství veřejného a soukromého sektoru?

V Bruselu dne 17. listopadu 2004.

Předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regionů ke Sdělení Komise k tématu Věda a technika: klíč k budoucnosti Evropy – směrnice pro budoucí evropskou politiku na podporu výzkumu

(2005/C 71/06)

VÝBOR REGIONŮ,

Vzhledem ke sdělení Evropské komise k tématu *Věda a technika: klíč k budoucnosti Evropy – směrnice pro budoucí evropskou politiku na podporu výzkumu* (COM(2004) 353 final;

Vzhledem k tomu, že se dne 17. června 2004 Evropské komise rozhodla konzultovat Výbor v této věci podle čl. 265 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství;

Vzhledem k tomu, že se dne 5. dubna 2004 Prezident rozhodl nařídít Komisi pro kulturu a vzdělávání, aby vypracovala stanovisko k této věci;

Vzhledem k rozhodnutí lisabonské Evropské rady, která přijala koncept Evropského výzkumného prostoru (ERA) a položila tak základy společné politiky pro vědu a techniku v celé Evropské unii;

Vzhledem k rozhodnutí barcelonské Evropské rady v březnu 2002, ve kterém si Evropská unie stanovila cíl, že do roku 2010 zvýší výzkumné úsilí v Evropě na 3 % HDP Evropské unie;

Vzhledem ke sdělení Evropské komise k tématu *Evropa a základní výzkum* ⁽¹⁾;

Vzhledem ke sdělení ⁽²⁾ Evropské komise k tématu *Úloha univerzit ve znalostní Evropě* a průzkumnému stanovisku Výboru regionů k tématu *Úloha univerzit v místním a regionálním rozvoji v kontextu znalostní Evropy* (CdR 89/2003 Fin) ⁽³⁾;

Vzhledem ke zprávě panelu odborníků na vysoké úrovni, které předsedal profesor Ramon Marimon, *Hodnocení účinnosti nových nástrojů VI. rámcového programu* (21. červen 2004)

Vzhledem k návrhu stanoviska (CdR 194/2004 rev. 1), který byl přijat dne 22. září 2004 Komisí pro kulturu a vzdělávání (zpravodaj: **Jyrki Myllyvirta**, starosta města Mikkeli, FI/EPP);

VZHLEDEM K TOMU, ŽE:

- 1) obecné cíle sdělení představují bezpodmínečně nutné prvky pro realizaci lisabonské evropské strategie. Zvýšení investic do evropského výzkumu a vývoje na 3 % HDP, z nichž 2 % budou pocházet ze soukromých zdrojů a všechny investice budou vloženy do výzkumu a vývoje, který podporuje znalostní společnost a ekonomii v Evropě, je ambiciózní cíl, jehož lze dosáhnout sdílením závazku a koordinovaným postupem členských států Evropské unie
- 2) Sdělení přijímá šest hlavních cílů rozvoje. Jsou to:
 - Vytvoření evropských „center excellence“ prostřednictvím spolupráce mezi laboratořemi
 - Zahájení evropských technologických iniciativ
 - Podpora kreativity základního výzkumu pomocí soutěže mezi týmy na evropské úrovni
 - Vytvoření atraktivních podmínek v Evropě pro nejlepší vědce
 - Rozvoj výzkumné infrastruktury evropského významu
 - Zlepšení koordinace národních programů;

⁽¹⁾ COM(2004) 9 Final

⁽²⁾ COM(2003) 58 final

⁽³⁾ Úř. věstník C 73 ze dne 23.3.2004, str. 22

Širší procesní návrhy se vztahují k:

- Zvýšení výkonnosti v oblasti vědy v celé Evropské unii, zejména v nových členských státech;
- Soustředění úsilí Evropské unie na klíčová témata a
- Usilovat o to, aby bylo prováděno více výzkumů;

- 3) opatření navržená ve sdělení nejsou nástroje soudržnosti jako takové, ale mají nevyhnutelně dopad, ať pozitivní či negativní, na soudržnost. Znalostní průmyslová odvětví jsou hybnou silou rozvoje celé Evropy; získání těchto sil na podporu cílů soudržnosti je mnohem efektivnější z hlediska regionální politiky, než z hlediska politiky výzkumu směřující k centralizaci, která pak musí být vyvážena vyššími dotacemi a dávkami v rámci regionální politiky;

jednohlasně přijal na svém 57. plenárním zasedání, které se konalo dne 17. a 18. listopadu 2004 (zasedání dne 18. listopadu 2004) následující stanovisko:

1. Názory Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

1.1 **vítá** sdělení k tématu *Věda a technika: klíč k budoucnosti Evropy – směrnice pro budoucí evropskou politiku na podporu výzkumu* a považuje jej za velmi důležitý výchozí bod zvyšování a zlepšování evropského výzkumu pro úspěch celé Evropy;

1.2 **souhlasí** s Evropskou komisí, že vědecký výzkum, technický rozvoj a inovace jsou základem znalostní ekonomie, klíčovými faktory růstu, konkurenceschopnosti společnosti a zaměstnanosti a zlepšení kvality života občanů EU;

1.3 nám **připomíná**, že růst a úspěch každého regionu v Evropě závisí na stále více na rozvoji znalostní ekonomie;

1.4 **se domnívá**, že i když se úsilí Evropské unie v oblasti politiky výzkumu ukázalo být cenné a nezbytné, zdá se, že její přístup již nesplňuje současné požadavky;

1.5 **podporuje** cíl investovat 3 % HDP do výzkumu a vývoje. Tohoto bezesporu nutného cíle lze dosáhnout pouze tak, že všechny členské státy přijmou závazek tento cíl splnit. Z kvantitativního hlediska může být úloha přímého financování výzkumu Evropskou unií pouze okrajová. Opatření Evropské unie však mohou přispět a jsou vskutku nezbytná k posílení závazku a získání maximálního užitku z takové investice;

1.6 **podporuje** návrh Evropské komise zdvojnásobit financování výzkumu Unií v období 2007 – 2013. Je v zájmu celé Evropy, aby se tento návrh realizoval, i když by se mohly změnit ostatní části rozpočtových plánů na období 2007-2013;

1.7 **zdůrazňuje**, stejně jako Komise, že nové členské státy jsou se svým lidskými a kulturními zdroji větší motivací k lepším opatřením a zvýšení zdrojů v rámci politiky výzkumu.

PŘIDANÁ HODNOTA EVROPY

VÝBOR REGIONŮ

1.8 **zdůrazňuje**, že v oblasti politiky výzkumu je přidaná hodnota Evropy nesporná. Tvoří ji:

- možnost vybudování nezbytné kritické masy ve výzkumných projektech, pro které jsou jednotlivé země velmi malé;
- větší možnosti pro přilákání špičkových vědců a
- zvýšení mobility vysoce vzdělaných výzkumníků a jiných odborníků;

1.9 **se domnívá**, že financování výzkumu a rozvoje Unií, včetně nového Rámcového programu, musí být dynamické a musí odpovídat potřebám podnikání, vědy a společnosti tak, aby výzkum směřoval do odvětví, která mají největší vliv na evropský růst, konkurenceschopnost společností a zaměstnanost;

1.10 **poukazuje na to**, že městské, místní a regionální orgány mohou mnoha pozitivními způsoby přispět k naplnění přidané hodnoty Evropy. Týká se to regionálních inovačních politik, technologických středisek, inkubátorů, vědeckých parků a rizikových kapitálových fondů, což bylo vše také obsaženo ve sdělení. Místní a regionální orgány také hrají důležitou úlohu při inovaci v oblastech jako trvale udržitelný rozvoj ve společnosti kvůli svým těsným vztahům s občany EU;

1.11 **vítá** plán rozvoje výzkumné infrastruktury evropského významu;

1.12 **vítá** plán, jehož cílem je cenově efektivní politika výzkumu Evropské unie;

1.13 **zdůrazňuje**, že kritická masa závisí na tématu, tématické oblasti a účastnících (viz zpráva Marimonova panelu). Koncept „jedna velikost skupiny vyhovuje všem tématům“ by neměl být aplikován na všechny tématické oblasti ani nástroje;

1.14 **poukazuje na to**, že je nezbytné, aby se vzalo v úvahu zlepšení koordinace národních programů a také regionálních výzkumných programů a vliv těchto programů na regionální rozvoj;

1.15 **zdůrazňuje**, že malé a střední podniky (MSP), které tvoří 99 % všech podniků, poskytují většinu pracovních míst a hrají důležitou roli v evropské inovaci a regionálním rozvoji. Evropská politika výzkumu musí zapojit MSP a jejich potřeby do oblastí výzkumu a rozvoje více než doposud.

1.16 **souhlasí s tím**, že výzkumníci musí být schopni plně využít opatření evropské politiky výzkumu, včetně menších projektů, podle svých zájmů a potřeb a **vítá** návrh k vytvoření mnohem otevřenějšího mechanismu financování výzkumu;

1.17 **by rád viděl**, aby měly větší váhu projekty navržené výzkumníky z jejich vlastní iniciativy založené na potřebách výzkumu a rozvoje společnosti;

1.18 **zdůrazňuje** podíl úlohy místních a regionálních ekonomických politik a strategií rozvoje. Města, místní úřady a regiony většinou ve spolupráci s univerzitami a podniky v dané oblasti koordinují nástroje místního a regionálního ekonomického rozvoje a celé inovační infrastruktury;

1.19 **se domnívá**, že metoda EUREKA je dobrým příkladem vědecky orientované a ambiciózní výzkumné sítě, do které se musí určitým způsobem zapojit také MSP.

ROZMANITOST A GEOGRAFICKÁ DECENTRALIZACE VÝZKUMU

VÝBOR REGIONŮ

1.20 **poukazuje na to**, že hlavním aktivem Evropy je vysoká úroveň vzdělání velmi velké části její populace; abychom toho v Evropě dokázali plně využít, musíme mít obecně rozšířené vzdělání a výzkumnou infrastrukturu;

1.21 **požaduje** silná opatření, která umožní také malým institucím a státním orgánům, aby využily evropskou politiku výzkumu. Svět výzkumu a vývoje je mnohostranný a proměnlivý. Rozdíl mezi základním a aplikovaným výzkumem se začíná pomalu stírat. Nové vědomosti lze produkovat v institucích různých velikostí a typů. Dokonce i malé instituce mohou produkovat vědomosti světového významu ve specializovaných odborných oblastech, zejména když spolupracují s technicky vyspělými podniky;

1.22 **zdůrazňuje**, že rozmanitost, autonomie a geografická decentralizace výzkumu jsou důležitými faktory zvýšení jeho regionálního vlivu. Rozvoj administrativních struktur městských a regionálních orgánů je také důležitý předpoklad úspěšného šíření inovací z výzkumu do podnikání a veřejných organizací. Zejména je to důležité v nových členských státech, kde je rozvoj decentralizovaných administrativních struktur a rovněž posílení místních a regionálních vlád klíčovým faktorem pro zajištění trvale udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni;

1.23 **připomíná**, že Evropě existují různé systémy. Města, místní úřady a regiony hrají v každé zemi jinou, ale často rozhodující úlohu v organizaci, financování a rozvoji vyššího školství a výzkumu, zejména při vytváření inovačního prostředí, které zahrnuje výzkum, rozvoj, inkubátory a podnikatelské prostředí, kde výsledky výzkumu vedou k novým podnikatelským aktivitám, novým pracovním místům a většímu blahobytu;

1.24 **věří**, že koncept „center excellence“, který předkládá sdělení, musí být realizován tak, že bude počítat také s malými vysoce specializovanými centry, která mohou být velmi důležitá pro rozvoj globálního konkurenčního podnikání malých odvětvích výroby a mohou být výchozím bodem pro vznik nového velkého podnikání;

1.25 **věří**, že to samé platí také pro technologické platformy; je důležité, aby byly platformy považovány za prostředek podpory rozmanitého technicky vyspělého podnikání v různých částech Evropy;

1.26 **vítá** doplňkové využívání financování výzkumu a strukturálních fondů; praktická řešení musí být vyvinuta v rámci cílů „Konvergence“ a „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanosti“ se zvláštním důrazem na nové členské státy.

1.27 **doporučuje**, aby byla prodloužena a posílena opatření v rámci programu „Marie Curie“, jejichž cílem je zajistit, aby byla Evropa pro špičkové výzkumníky atraktivnější. Evropský výzkum musí být schopen využít veškerý svůj potenciál pro zlepšení konkurenceschopnosti Evropy, mladých lidí, žen, všech regionů a výhod z větší spolupráce s jinými než evropskými zeměmi;

SMĚŘUJEME K SEDMÉMU RÁMCOVÉMU PROGRAMU

VÝBOR REGIONŮ

1.28 **vítá** výzvu předloženou v závěru sdělení adresovanou různým subjektům a uživatelům evropského výzkumu, aby se zapojili do diskuse, jejímž prostřednictvím bude formulován sedmý Rámcový program;

1.29 také **zdůrazňuje** možnou pozitivní úlohu různých subjektů, a zejména úlohu místních a regionálních orgánů, pro plánovanou Evropskou radu pro výzkum. Myšlenka Evropské rady pro výzkum, bude-li to orgán Unie nebo bude-li zařazen do jiné struktury, by měla směřovat k úzké spolupráci rady s místní a regionální samosprávou a Výborem regionů. Evropské finanční prostředky pro výzkum a vývoj by měly být rozdělovány na základě vědecké úrovně a potenciálního přínosu nových inovací pro obchodní trh a tak, aby splňovaly potřeby společnosti. Výbor regionů **se domnívá**, že je důležité, aby evropské regiony a výzkumníci, kteří nejsou součástí týmů financovaných plánovanou Evropskou radou pro výzkum, také mohli mít prospěch z výzkumných výsledků;

1.30 **podporuje** plánovanou racionalizaci a přeskupení činností Unie s cílem podpořit výzkum v MSP a k jejich

prospěchu; k rozvoji rizikových kapitálových fondů, vědeckých parků, inkubátorů a regionálních inovačních politik; k přenosu technologií a managementu duševního vlastnictví a patentů. Návrh počítá se spoluprací mnoha Generálních ředitelství Komise a musí být připravován společně, tj. bude nutné, aby se úzce zapojil také Výbor regionů.

2. Doporučení Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

2.1 **doporučuje**, aby bylo do realizace evropské politiky výzkumu zahrnuto také hledisko podpory vyrovnaného regionálního rozvoje v Evropě;

2.2 **zdůrazňuje**, že podpora výzkumu a vývoje musí být součástí přípravy nových programů strukturálních fondů;

2.3 **zdůrazňuje**, že „lidský rozměr“ a sociální potřeby by měly být zahrnuty do nového programu financování;

2.4 **podtrhuje** důležitost výzkumu a inovační infrastruktury, výzkumných center, technologických parků a „center excellence“, včetně těch menších, přičemž nezapomíná na jejich klíčovou úlohu pro školení výzkumníků a budování lidského kapitálu na místní úrovni ale také ku prospěchu větších regionů;

2.5 **doporučuje**, aby Unie více financovala výzkum v oblasti podnikání, procesy regionální inovace a komercializaci výzkumných výsledků, aby tak byly vytvořeny nástroje posílení znalostní ekonomie v různých částech Unie.

V Bruselu dne 18. listopadu 2004.

Předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regionů ke Sdělení komise

- Další integrace evropského železničního systému: třetí železniční balíček
- Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady upravujícího směrnici Rady 91/440/EEC o rozvoji železnice ve Společenství
- Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o certifikaci obsluh lokomotiv a vlaků železniční sítě Společenství
- Návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o právech a povinnostech cestujících mezinárodní železniční přepravy
- Návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o kompenzacích v případech neplnění smluvních kvalitativních kritérií železničních služeb nákladní přepravy

(2005/C 71/07)

VÝBOR REGIONŮ,

S ohledem na sdělení Komise – Další integrace evropské železnice: třetí železniční balíček COM(2004) 140 final, návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady upravujícímu směrnici Rady 91/440/EEC o rozvoji železnic Společenství COM(2004) 139 final – 2004/0047 (COD), návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o certifikaci vlakových čtí obsluhujících lokomotivy a vlaky v železniční síti Společenství COM(2004) 142 final - 2004/0048 (COD), návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o právech a povinnostech cestujících mezinárodní železniční přepravy COM(2004) 143 final – 2004/0049 (COD), a návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o kompenzacích v případech neplnění smluvních kvalitativních kritérií železničních služeb nákladní přepravy COM(2004) 144 final – 2004/0050 (COD);

S ohledem na rozhodnutí Rady z 28. dubna 2004 konzultovat Výbor v této záležitosti podle článku 265, prvního odstavce a článku 71 Smlouvy o založení Evropského společenství;

S ohledem na rozhodnutí předsedy Výboru z 19. června 2004 pověřit Komisi pro teritoriální politiku soudržnosti vypracováním návrhu stanoviska k této záležitosti;

S ohledem na své dřívější stanovisko k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o interoperabilitě transevropského konvenčního železničního systému (COM(1999) 617 final - 1999/0252 COD) (CdR 94/2000 fin) ⁽¹⁾;

S ohledem na své dřívější stanovisko ke Sdělení Komise „Na cestě k oblasti integrované evropské železnice“ (COM(2002) 18 final (druhý železniční balíček) (CdR 97/2002 fin) ⁽²⁾);

S ohledem na své dřívější stanovisko k Bílé knize „Evropská dopravní politika pro rok 2010: čas rozhodnutí“ (COM(2001) 370 final) (CdR 54/2001 fin) ⁽³⁾;

S ohledem na své dřívější stanovisko k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o udělení finanční pomoci ke zlepšení výkonu systému nákladní přepravy v oblasti životního prostředí - Marco Polo (COM(2002) 54 final - 2002/0038 COD) (CdR103/2002 fin) ⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 317 z 6. listopadu 2000, str. 22

⁽²⁾ Úř. věst. C 66 z 19. března 2003, str. 5

⁽³⁾ Úř. věst. C 192 z 12. srpna 2002, str. 8

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 278 z 14. listopadu 2002, str. 15

S ohledem na své dřívější stanovisko k tématu „Koridory a TEN-T: páka pro růst a směr evropské soudržnosti“ a ke sdělení Komise o vývoji Euro-středomořské dopravní sítě (COM(2003) 376 final) (CdR 291/2003 fin) ^(³);

S ohledem na svůj návrh stanoviska (CdR 161/2004 rev. 2) přijatému 24. 09. 2004 komisí pro teritoriální politiku soudržnosti (zpravodaj: **pan Bernard Soulage**, místopředseda regionu Rhône (FR, PES));

Vzhledem k tomu, že:

- 1) Rozvoj železniční osobní i nákladní přepravy je zásadní podmínkou výstavby integrované Evropy i důležitým zdrojem ekonomického růstu,
- 2) Hledání vhodné cesty k otevření trhů železniční přepravy by bylo další výhodou při dosahování toho rozvojového cíle, především na mezinárodní úrovni,
- 3) Jakýkoliv krok směrem k integraci a otevření trhů musí být veden třemi zásadami: kvalita služeb, bezpečnost cestujících a přepravovaného nákladu, práva uživatelů a obsluhovaných oblastí;

přijal jednomyslně na svém 57. plenárním zasedání ve dnech 17. a 18. listopadu 2004 (jednání dne 17. listopadu) následující stanovisko.

1. Hledisko Výboru regionů

K vytvoření mezinárodního trhu železničních služeb

Zatímco v principu shledává Výbor návrhy přijatelnými, zůstává zde mnoho položek, které je třeba ujasnit, jak ve vztahu k zásahům států a dotčených územních orgánů, tak v rozsahu, směřování a povaze nařízení navrhovaného Komisí. Výbor regionů zde naléhavě hledá ujištění, že zavedení železniční reformy povede ke zlepšení železničních služeb, zvýší tak konkurenceschopnost železnice ve srovnání s ostatními druhy dopravy a zajistí ekonomickou životnost provozovatelů železniční přepravy.

VÝBOR REGIONŮ

1.1 **vítá** úsilí o prosazení a zavedení oblasti integrované evropské železnice jako nezbytné předběžné podmínky obnovení dynamiky tohoto dopravního prostředku, zásadního z hlediska politiky trvale udržitelné dopravy Evropské unie popsané v Bílé knize;

1.2 **souhlasí** zásadně s úsilím Komise postoupit směrem k vytvoření skutečného vnitřního trhu železničních služeb v oblasti osobní i nákladní přepravy v souladu s rozhodnutími Evropského parlamentu. Návrhy předložené v třetím železničním balíčku směřují ke zlepšení kvality služeb nákladní přepravy a postupnému otevření trhu osobní přepravy ve všech zemích Unie, zpočátku v oblasti mezinárodní osobní přepravy;

1.3 **shledává**, že v oblasti mezinárodní přepravy cestujících je třeba s ohledem na udržitelný rozvoj podpořit iniciativu

rozvoje vysokorychlostní přepravy mezi regiony. Musí však být součástí řešení zahrnujícího i kvalitní regionální nabídku dopravní obsluhy, a to i z hlediska jízdního řádu;

1.4 **přeje si** podpořit rozvoj příhraniční mezinárodní přepravy, představující nezanedbatelnou část trhu kyvadlové přepravy. Je třeba usnadnit uzavírání vzájemných dohod mezi odpovídajícími regiony a zajistit tak vysokou úroveň kvality a rentability těchto služeb;

1.5 **rovněž pozorně sleduje** hledisko územního plánování a rovného přístupu k různým regionům. V tomto ohledu věří, že se podniknou všechny nezbytné kroky zabraňující tomu, aby vstup nových železničních přepravců vedl k opouštění nerentabilních tratí, které se nyní provozují díky mechanismům vyrovnání tarifů.

Nastávají zde dvě možná rizika:

— první se vztahuje k okrajovým nebo odříznutým regionům, které se mohou dostat mimo pozornost nových dopravních služeb, má-li v jejich definování slovo pouze provozovatel. Kromě toho může některé tratě mezi regiony, nejsou-li předmětem smlouvy o veřejných službách, ohrozit provoz mezinárodních přepravců obsluhujících stanice s největším provozem a tudíž nejziskovější;

— druhé se týká podmínek uplatnění klauzule zachování spojů, zvláště regionálních, které jsou předmětem smlouvy o veřejných službách;

⁽³⁾ Úř. věst. C 109 z 30. dubna 2004, str. 10

1.6 **připomíná**, že otázka bezpečnosti železniční přepravy je zásadní, jak poznamenává odůvodnění, a nástup nízkonákladových dopravců nesmí být na újmu požadavkům na bezpečnost uživatelů (příprava strojvedoucích a licence, zastaralý vozový park a pravidla údržby). Je to tím důležitější, že povolení kabotáže povede k míšení provozu, zejména na regionálních tratích, kde smlouvy o veřejných službách nejčastěji vyžadují zvýšenou úroveň bezpečnosti. Dále povede povolení kabotáže *de facto* k liberalizaci v některých národních segmentech trhu železniční přepravy a je nezbytné zajistit, aby takové otevření konkurenci nevedlo k ohrožení hospodářské životnosti některých národních tratí, které nejsou předmětem smluv o veřejných službách;

1.7 **potvrzuje** svou podporu postupům hodnocení reforem uskutečněných v oblasti železnice k zajištění nabízených služeb (úroveň nabídky, kvalita služeb, bezpečnost, ceny). Z tohoto pohledu si Výbor klade otázku, zda je navrhovaný časový postup vhodný, protože neponechává dostatečný prostor nezbytnému vyhodnocení předchozích reforem.

Certifikace strojvedoucích železniční sítě Společenství

VÝBOR REGIONŮ

1.8 **souhlasí** s iniciativou Komise směřující k zavedení systému certifikátu strojvedoucích ve dvou částech: za prvé licence EU platná na celém jejím území, vydaná národním úřadem nebo pověřenou agenturou a náležitě strojvedoucímu a za druhé harmonizovaná doplňková certifikace vyjadřující specifické požadavky oprávněné služby, mající omezenou platnost a vydaná železniční společností zaměstnávající strojvedoucího;

1.9 **konstatuje**, že tato opatření byla konzultována dvěma partnery (Společenství evropských železnic a Evropská federace pracovníků v dopravě) a zaručují volný pohyb pracovníků uvnitř Společenství;

1.10 **potvrzuje**, že definování přísných bezpečnostních pravidel je nevyhnutelným krokem na cestě k dosažení interoperability sítí. Navrhovaná harmonizace je nezbytností vzhledem k velké různorodosti národní legislativy, upravující certifikace strojvedoucích. Přezkušování fyzických a psychologických předpokladů, pravidelné kontroly, sledování úrovně schopností a základní znalost jednoho komunitárního jazyka jsou nepostradatelnými faktory pro zaručení vysoké úrovně železniční bezpečnosti;

1.11 **podporuje** postupné zavádění nových opatření, která by se v první fázi vztahovala pouze na strojvedoucí vlaky

v mezinárodním provozu, ale mohla by být po etapě vyhodnocení popřípadě rozšířena na strojvedoucí všech vlaků.

Práva a povinnosti mezinárodních železničních cestujících

VÝBOR REGIONŮ

1.12 **vítá** iniciativu Komise upravit práva a povinnosti mezinárodních železničních cestujících obdobně, jako se tomu stalo v letecké dopravě, což by byl krok směrem k zdravé konkurenci mezi různými způsoby přepravy;

1.13 **přeje si**, aby se navrhovaná opatření rozšířila na služby vnitřní kabotáže členských států vytvořené v rámci této právní úpravy;

1.14 **poznává**, že zástupci uživatelů a místních orgánů byli velmi nedostatečně bráni v úvahu při postupech, které se pravděpodobně budou zavádět.

Kompenzace v případech neplnění kvalitativních kritérií železničních služeb nákladní přepravy

VÝBOR REGIONŮ

1.15 **konstatuje**, že podíl železniční nákladní přepravy na trhu klesá v souladu s rostoucími požadavky zákazníků ohledně vyšší kvality, přesnějšího dodržování termínů dodání apod.;

1.16 **považuje** kroky ke zlepšení kvality služeb poskytovaných železničními společnostmi za nezbytné, má-li se zastavit pokles v železniční nákladní přepravě;

1.17 **bere na vědomí** úsilí Komise napomoci zvýšení podílu železnice na trhu nákladní přepravy za přetrvávajících nepříznivých okolností. Zlepšování kvality služeb poskytovaných přepravci je zajisté jedním z prostředků, jak získat věrné zákazníky a přilákat nové;

1.18 **klade si otázku**, zda Komise musí regulovat tento sektor, když dopravci jsou vázáni smluvními vztahy ke svým zákazníkům, ve kterých jsou požadavky na kvalitu součástí dohodnutých podmínek. Existuje zde nebezpečí, že regulace vyvolá opačný účinek, zvláště pokud požadavky na kvalitu služeb vyvolají růst jejich cen, zatímco v silniční dopravě zůstane volnost ve sjednávání vzájemně dohodnutých požadavků. Tato otázka je ještě citlivější pro železniční přepravce v nových členských státech, především pokud Komise neupraví požadavky na kvalitu na stejné bázi pro všechny druhy dopravy.

2. Doporučení Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

2.1 **žádá**, aby navrhovaný časový postup byl upraven tak, aby ponechával dostatečný prostor pro nezbytné vyhodnocení dřívějších reforem, zejména aby toto vyhodnocení bralo v úvahu změny, které reformy vyvolají v zemích, které se staly součástí unie teprve nedávno, a v okrajových oblastech;

2.2 **vyzývá** k přesnější definici mezinárodní přepravy zahrnutím kritéria, že výchozí a konečná stanice jsou umístěny ve městských centrech významných pro každou ze zemí, které přeprava spojuje. Definice mezinárodních služeb osobní přepravy, kterou nabízí článek 1 návrhu Směrnice (COM(2004) 139 final) se omezuje na jediné kritérium, totiž že „všechny vozy překračují nejméně jednu hranici“. Jednoduchost tohoto kritéria by mohla vést k nenormálnímu jednání (*free riders*), protože obslužení prvního nádraží za státní hranicí by stačilo k získání výhod statutu mezinárodní přepravy, přestože by se téměř celý obrat vytvářel v jediné zemi. Taková praxe by fakticky vedla k otevření národního trhu dotčené země;

2.3 **žádá**, aby byla upřesněna úloha státu a místních orgánů při definování charakteristik předpokládané mezinárodní přepravy (počet spojů, počet zastávek, frekvence, periodicitu, tarify v národní dopravě);

2.4 **navrhuje**, aby se upřesnilo znění návrhu směrnice tak, aby za omezení týkající se kabotážní služby byl zodpovědný místní nebo regionální orgán jako úřad organizující dopravu na trase, který je předmětem smlouvy o veřejné službě a regulační orgán zmíněný ve článku 30 směrnice 2001/14/ES;

2.5 **doporučuje**, aby podmínky upravující poskytování mezinárodních služeb byly definovány tak, aby odrážely povahu předpokládaných služeb. Podmínky vztahující se k životaschopnosti takových služeb, stanoveného jízdného

a úrovně služeb závisí na povaze těchto navrhovaných služeb. Těžko je tedy možné si a priori představit stejná pravidla například pro přeshraniční přepravu mezi dvěma sousedními regiony, pro vysokorychlostní spojení Londýn – Marseille, pro noční spoje mezi Hamburkem a Curychem a pro sezónní přepravu Paříž – Benátky;

2.6 **doporučuje** zmínit dopad otevření trhu mezinárodních železničních služeb na mezinárodní autobusové spoje, zejména z hlediska volného určení jízdného na těchto spojích. (Budou mít tyto společnosti také právo národní kabotáže?);

2.7 **trvá** na nutnosti upřesnit okolnosti, za kterých nové mezinárodní železniční služby budou či nebudou moci volně určovat tarify, zejména pro zákazníky kabotáže, aby nedošlo k narušení hospodářské soutěže s národními přepravci, pokud volností tvorby tarifů nedisponují;

2.8 **navrhuje** stanovit délku provozování nových služeb, kompatibilní s návratností investice. Aby se předešlo určité nestálosti nabídky v této oblasti, je třeba poskytnout zúčastněným stranám záruky;

2.9 **požaduje**, aby byl harmonizovaný doplňkový certifikát pracovníků podmíněný zvládnutím jazyků všech zemí, kterými trasa prochází;

2.10 **trvá** na tom, aby podmínky kompenzace cestujícím železnicí, zejména v případě zpoždění vlaků, byly shodné s kompenzacemi v letecké dopravě (trvání a úroveň kompenzace);

2.11 **připomíná**, že se tyto otázky dotýkají rostoucího počtu místních a regionálních orgánů a je tudíž zásadně významné, aby se jejich zástupci přiřazovali státním nebo komunitárním institucím odpovídajícím za zavádění těchto opatření.

V Bruselu dne 17. listopadu 2004.

Předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regionů ke Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů eZdraví – vytváření lepší zdravotní péče pro evropské občany: Akční plán pro evropskou oblast eZdraví

(2005/C 71/08)

VÝBOR REGIONŮ,

vzhledem ke sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů k tématu *eZdraví – vytváření lepší zdravotní péče pro evropské občany: Akční plán pro evropskou oblast eZdraví* (COM(2004)356 final),

vzhledem k tomu, že se dne 30. dubna 2004 Evropské komise rozhodla konzultovat Výbor regionů v této věci podle čl. 265 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství,

vzhledem k rozhodnutí předsedy ze dne 8. září 2004 pověřit Komisi pro kulturu a vzdělávání, aby vypracovala stanovisko k této věci,

vzhledem k návrhu stanoviska 256/2004 Rev.1, který byl přijat 22. září 2004 Komisí pro kulturu a vzdělávání, (Zpravodaj: **pan Olivier Bertrand**, starosta Saint-Silvain-Bellegarde (Francie/ELS))

jednomyslně přijal na svém 57. plenárním zasedání, které se konalo ve dne 17. a 18. listopadu 2004 (zasedání dne 17. listopadu) následující stanovisko

1. Stanovisko Výboru regionů

Úvod

1.1 E-Zdraví, jenž je obecně popsáno v Úvodu sdělení Komise, má potenciál poskytovat lepší zdravotní péči efektivně a ekonomicky. Klíčovým úspěchem ovšem bude zajištění důvěry občanů v to, že všechny aspekty e-Zdraví, které pro ně mají důsledky, jsou určeny k tomu, aby upřednostnily jejich zájmy. Proto bude velmi důležité, aby se zástupci organizací, které zastupují pacienty a občany, účastnili na vytváření produktů, systémů a služeb e-Zdraví. V souvislosti se systémy, které byly vytvořeny pro specifické skupiny pacientů, by se měli zapojit zástupci příslušných podpůrných skupin. V centru pozornosti občanů bude otázka důvěrnosti osobních lékařských záznamů.

1.2 Heslo „zdravotnická služba orientovaná na občany“ musí být prosazováno při praktické realizaci politik a nesmí zůstat pouze jako popis záměru v politických dokumentech.

1.3 Zkušenost ze zavádění systémů e-Zdraví jasně ukázala na potřebu zapojení zdravotníků od samého počátku diskuse o jakémkoli projektu e-Zdraví určenému k jejich používání.

1.4 Pro získání a udržení důvěry veřejnosti bude mít také zásadní význam otázka záruky kvality ověřených (Websealem)

informačních systémů e-Zdraví. Získání důvěry by mělo být klíčovým bodem při podporování občanů, aby používali prameny, které poskytují spolehlivé, vyrovnané a nestranné informace a rady, namísto pramenů, které nabízejí špatné, a dokonce nebezpečné informace, většinou z komerčních důvodů⁽¹⁾.

2. Výzvy a očekávání, kterým budou čelit evropské sektory zdraví, a role e-Zdraví

2.1 **Dostupnost služeb:** Sdělení uvádí, že do roku 2051 bude téměř 40 % populace Unie starší 65ti let. Mladší část této věkové skupiny budou tvořit lidé, kteří budou žít a pracovat v elektronickém prostředí, a lze předpokládat, že budou s e-Zdravím obeznámeni a spokojeni za předpokladu, že budou mít pozitivní zkušenosti s fungující nutnou kontrolou kvality. Na počátku 21. století má však většina lidí ze starších věkových skupin jen velmi málo zkušeností s e-Zdravím a někteří z nich nemají ani dostatek dovedností v oblasti informačních technologií, které jsou zapotřebí k dosažení maximálního užítku z rozvoje e-Zdraví. Jsou to však právě tyto lidé, kteří budou s velkou pravděpodobností potřebovat stále větší dostupnost

⁽¹⁾ Nedávný průzkum 32 nejpopulárnějších internetových stránek zabývajících se alternativní a doplňkovou léčbou, které každý den přilákají desítky tisíc „návštěvníků“, zjistil, že nabízí 118 různých druhů „léků“ proti rakovině a 59 druhů takzvaných preventivních léčení, z nichž žádný neprokázal, že má takové účinky, o jakých se hovoří. Jedna pětina internetových stránek take, buď aktivně nebo nepřímo, odrazovala pacienty od používání konvenčních způsobů léčení rakoviny (studie uveřejněná v časopise „*Annals of Oncology*“ citovaná ve zprávách BBC dne 15. dubna 2004)

lékařských služeb. Proto musí fungovat takové systémy, které zajistí, aby zájmy těchto lidí nebyly dotčeny. V období několika let bude tedy zapotřebí poskytnout občanům jiné komunikační kanály, například telefon. Měly by být k dispozici také tištěné informace.

2.2 Předpokládáme, že Výbor, který se sešel pod záštitou Generálního ředitelství pro zaměstnanost a sociální věci, zkoumá e-Zdraví, včetně „digitální propasti“, rozdílů mezi městem a venkovem a otázek týkajících se vzdělávání a školení zdravotníků a občanů. Pro úspěšnou realizaci e-Zdraví bude klíčové vyřešení těchto problémů.

2.3 **Technologická infrastruktura:** Sdělení poukazuje na potřebu opatření k „zavedení širokopásmových sítí v telekomunikacích.“ Některá stávající širokopásmová připojení na internet nejsou v současné době v některých oblastech dostatečně silná, což má závažné důsledky pro nemocnice a zdravotníky v oblasti základní péče v takových oblastech. Některé aspekty telemedicíny, jako je přenos rentgenových paprsků, by byly velmi nejisté, ne-li nemožné. Na venkově nebo v řídké osídlených oblastech, kde jsou stávající širokopásmová připojení poměrně slabá, jsou vzdálenosti mezi zařízeními zdravotní péče větší než v jiných oblastech, a tím se také zvyšuje potenciální přínos aplikací e-Zdraví. Kromě toho, jestliže si místní poskytovatelé zdravotní péče přejí, aby byly informace místním obyvatelům k dispozici on-line, je důležité, aby taková obyvatelé měli spolehlivou technologickou infrastrukturu k poskytování rychlého přístupu.

2.4 Je tedy nutné učinit investici do nezbytného zařízení, aby bylo zajištěno, že příslušná technologická infrastruktura je připravena pro všechny dotčené subjekty a že všichni mají přístup ke službám e-Zdraví. Investice by mohla pocházet z fondů soudržnosti a/nebo strukturálních fondů EU a eventuálně prostřednictvím Evropské investiční banky.

2.5 **Posílení spotřebitelů zdravotnických služeb – pacienti a zdraví občané:** Sdělení poukazuje na podporu, kterou lidé nyní potřebují při zvládání jejich vlastních nemocí, rizik a životních stylů, a na fakt, že lidé aktivně vyhledávají informace týkající se jejich lékařského stavu. Stručně řečeno, lidé se v současné době chtějí spolupodílet na rozhodnutích týkajících se léčby se svými zdravotníky.

2.6 Užívání léků je zdaleka nejběžnějším zásahem při léčení nemocí a má ochraňovat občany před závažnými lékařskými případy jako jsou ischemické choroby srdeční nebo mrtvice. Zveřejněný návrh „cestovní mapy“ Evropské lékové agentury (European Medicines Agency (EMA)) vyjadřuje přání, aby byla vytvořena databáze EMA, která by obsahovala všechny léky, kterým bylo uděleno marketingové oprávnění v kterémkoli členském státě EU, a to podle centralizovaného postupu. Návrh by měl být realizován, co nejdříve to bude prakticky možné.

Lidé, kteří chtějí získat informace o lécích prostřednictvím internetu, by měli být podporováni v tom, aby používali databázi EMA jako svůj prvotní zdroj, protože poskytované informace budou objektivní, spolehlivé a vědecky prokázané.

2.7 Všechny „ověřené“ internetové stránky o lékařských produktech a lécích by měly obsahovat zřetelné varování pro uživatele, aby se o údajích nebo jakýchkoli zdravotních problémech poradili se svým lékařem nebo farmaceutem. Zpráva WHO pro rok 2003 „*Dodržování dlouhodobých terapií – důkaz pro činnost*“ poukázala na významné problémy, které vznikají v důsledku nedodržování doby dlouhodobého léčení u chronických zdravotních stavů. Neznamená to pouze plýtvání zdroji, avšak také hrozbu pro budoucí zdraví daného jednotlivce.

2.8 Nedávný výzkum ukázal (?), že se lidé většinou pozitivně rozhodnout přestat s užíváním léků spíše než, že na to jednoduše zapomenou. Zpráva WHO také ukázala, že se důvody pro nedodržování liší, častou příčinou jsou však nepříjemné vedlejší účinky. Všechny iniciativy e-Zdraví, které poskytují informace o lécích a medicínských lécích, by tento fakt měly vzít v úvahu spolu s pozitivním přístupem podporujícím dodržování doby léčení.

2.9 Ze zprávy WHO vyplynul závěr, že „zvýšení účinnosti zásahů, při kterých je dodržena doba léčby, může mít mnohem větší dopad na zdraví populace než jakékoli zdokonalení v oblasti konkrétní zdravotní péči.“ V době, kdy je vyvíjen tlak na zdroje zdravotní péče, by se měly příslušné iniciativy e-Zdraví soustředit na zlepšení dodržování doby léčení.

2.10 Sdělení klade důraz na zlepšení kvality péče a bezpečnosti pacientů, která může být výsledkem přístupu k „úplným a bezpečným elektronickým lékařským záznamům“. Dilema však zůstává, jakým způsobem udržet důvěru pacienta v bezpečnost a důvěrnost lékařských záznamů a zároveň zajistit, aby byly všechny nezbytné údaje k dispozici všem zdravotníkům, kteří poskytují zdravotní péči jednotlivcům, a tím jim umožnit, aby poskytovali nejlepší možnou kvalitu péče. Problém udržení důvěry veřejnosti v souvislosti s důvěrností údajů bude pravděpodobně obtížnější při poskytování přeshraniční zdravotní péče. Sdělení otevírá možnost pro provedení studie, která se bude zabývat konkrétním problémem ochrany dat v kontextu e-Zdraví, což by mělo být prioritou.

2.11 **Podpora zdravotnických úřadů a zdravotnických manažerů:** Sdělení uvádí, že e-Zdraví otevírá nové příležitosti pro lidi, kteří žijí v odlehlých oblastech s omezenou nabídkou služeb zdravotní péče, a rovněž pro „okrajové skupiny“, jako jsou lidé s různým stupněm postižení. K realizaci ovšem dojde pouze pokud se bude provedena potřebná investice technologické infrastruktury v odlehlých oblastech všude tam, kde je to zapotřebí. Bude nutné také školení občanů.

(?) Barber N, Parsons J, Clifford S, Darracott R, Horne R, „Problémy pacientů s novou medikací pro chronické nemoci“ („Patients' problems with new medication for chronic diseases“), *Kvalita a bezpečnost ve zdravotní péči (Quality and Safety in Healthcare)*, č. 13, červen 2004

3. Současný stav

3.1 **Hlavní úkoly pro širší realizaci:** Další zásadní otázkou je, jak uvádí sdělení, **interoperabilita**, která, má-li být vyřešena, bude vyžadovat mnohem pozitivnější přístup než doposud. Dosažení **uživatelské přívětivosti** by vzhledem k potřebné investici nemělo činit potíže. O otázkách **důvěrnosti a bezpečnosti** se v tomto stanovisku již hovořilo.

3.1.1 Ustanovení obsažené v obecné směrnici na ochranu dat, jež má za cíl vytvoření kodexu chování pro odborné oblasti jako je zdravotnictví, by mělo být chápáno jako naléhavá záležitost, zejména v souvislosti s řešením otázek důvěrnosti a bezpečnosti.

3.1.2 Kromě záruky důvěrnosti, bude občany také zajímat, zda budou chráněna jejich práva na náhradu, pokud se objeví problémy pro poskytování přeshraničních služeb. Diskuse o návrhu směrnice ke službám na vnitřním trhu (COM (2004) 2 final) ukazuje, že pojištění odpovědnosti velmi liší v různých členských státech. Pojišťovací společnosti poukázaly na to, že požadavek povinného pojištění odpovědnosti zdravotníků je ve vztahu k některým lékařským profesím nemožný, a tudíž nemohou získat přijatelnou pojistnou záruku. Pak by takoví zdravotníci buď museli přestat poskytovat své služby nebo by postupovali protiprávně. Tento problém musí být vyřešen, mají-li mít občané důvěru ve využívání přeshraničních služeb e-Zdraví.

3.2 Otázka **kvalifikace** osob, které nabízí přeshraniční lékařské služby, je také záležitostí občanů, jak ukázala diskuse k navržené směrnici o vzájemném uznávání odborných kvalifikací (COM(2002) 119 final). Je velice důležité, aby služby e-Zdraví nebyly využívány k obcházení vnitrostátních právních předpisů, což znamená, že regulační úřady v hostitelském členském státě musí vědět o tom, že zdravotník z jiného členského státu nabízí určitou službu, a musí být obeznámeni s kvalifikací dotyčného zdravotníka, který má licenci k výkonu své profese, a musí vědět, že mu nebyly uloženy disciplinární sankce. Občané chtějí mít jistotu, že zdravotníci z jiných členských států, kteří jim poskytují služby, splňují stejné podmínky požadované v jejich členském státě. Pokud mají mít občané důvěru ve využívání služeb e-Zdraví, musí text dotyčná směrnice nalézt řešení.

3.3 Jedním z příkladů, který by pomohl zvýšit bezpečnost a právní jistotu, je elektronický formulář receptu. V současné době neexistuje žádný standardní formát papírových receptů v celé EU, což je další věc, která způsobuje potíže pacientům, kteří žádají o vydání léků v jiném členském státě, než byl recept vydán. Jak se zdá, je tedy vhodnější prověřit standardizaci elektronických formátů předpisů, pokud jsou elektronické služby předepisování léků ještě v začátcích, než čekat do doby, kdy budou systémy v jednotlivých členských státech již fungovat.

Zástupci lékařských, zubních a farmaceutických profesí z EU by měli být vyzváni ke spolupráci na této iniciativě.

3.4 Jak sdělení dále uvádí, občané dávají přednost službám, které jsou šity na míru jejich potřebám a požadavkům, a současně vědí, že jejich právo na soukromí je chráněno. Panuje všeobecná shoda, že by zavádění systémů a služeb e-Zdraví probíhalo rychleji, kdyby byly zohledněny potřeby a zájmy uživatelských komunit (zdravotníků, pacientů a občanů). Proto by měli být do projektů e-Zdraví také zapojeni zástupci uživatelských skupin, budou totiž také s největší pravděpodobností uživatelé a propagátoři e-Zdraví. Lidé, kteří tyto projekty plánují, by měli mít na paměti, že každá zainteresovaná skupina může vetovat realizaci jakéhokoli projektu, není-li považován za prospěšný.

3.5 Riziko, že části komunity uvedené v podkapitole s názvem **Přístup všech lidí k e-Zdraví** by mohly být vyloučeny z možností, které e-Zdraví nabízí, musí být přednostně eliminováno, pokud se nemají lidé z těchto již znevýhodněných skupin cítit ještě více znevýhodněni. E-Zdraví, pokud bude řádně poskytováno, pro ně může představovat velmi důležitý prvek pro poskytování lepší zdravotní péče.

4 Směřujeme k evropské oblasti e-Zdraví: problémy a opatření

4.1 Cíle uvedené k otázkám vzneseným ve sdělení budou dosaženy pouze za předpokladu, že se je členské státy zaváží zcela splnit, že všechny dotčené subjekty, včetně zástupců pacientů, občanů a profesí, budou úzce zapojeni od samého počátku jak na národní úrovni, tak na úrovni Společenství, že bude prováděna pečlivá a důsledná kontrola dosahování stanovených cílů a že bude provedena nutná investice do technologické infrastruktury. Velmi to přispěje při budování důvěry občanů ve využívání služeb e-Zdraví a při podpoře jejich dalšího rozvoje. Bez jejich podpory bychom dosáhli velmi málo.

Výbor regionů se nevyjádřil ke všem podkapitolám v této části sdělení.

4.2 **Problém č. 1: řešení společných úkolů:** (Bod 4.2.1 sdělení) Je důležité, aby členské státy a Komise uvažovaly o otázce finanční náhrady za služby poskytované obyvatelstvu přeshraničních oblastí. Lze si skutečně představit případ, kdy pacient žijící v blízkosti hranice zjistí, že nejbližší odborník, který je mu podle něj schopen poskytnout případné další stanovisko a to prostřednictvím telekonzultace, jak je uvedeno v ustanovení 4.3.2 sdělení, pracuje v nemocnici jiného členského státu, než je ten, ve kterém má pacient trvalý pobyt. Pro tyto obyvatele by bylo zřejmě těžko pochopitelné, proč neexistuje žádné nařízení a takové předpisy by měly být upraveny podle předpisů v každém členském státě.

4.2.1 (Bod 4.2.3 sdělení) V souvislosti s mobilitou pacientů bude velmi důležité dosažení společného přístupu k identifikátorům pacienta, jak je uvedeno v ustanovení 4.2.2.1, a jistoty, že fungují přísné kontroly, jejichž cílem je záruka kvalifikace zdravotníků, kteří nabízejí své služby v členských státech.

4.2.2 (Bod 4.2.4 sdělení) Zde Výbor regionů opakuje své dřívější prohlášení, že finanční podpora Společenství bude zásadním prvkem urychlení rozvoje širokopásmových komunikací v místech, která v tomto ohledu trpí nedostatkem.

4.2.3 (Bod 4.2.7 sdělení) Sdělení Komise uvádí, že záruka odpovědnosti za produkty a služby e-Zdraví „by měla být prospěšná“. Výbor regionů se domnívá, že by tato slova měla být nahrazena slovy „je zásadní“, pokud mají mít pacienti důvěru ve využívání produktů a služeb e-Zdraví a tuto důvěru si udržet. Komise by si pro zajištění nutného rámce větší právní jistoty měla spolu s členskými státy stanovit dřívější datum než rok 2009.

4.3 *Problém 2: Pilotní projekt: urychlení prospěšné realizace*

4.3.1 (Bod 4.3.1 sdělení) Výbor regionů vítá iniciativu Komise spolufinancovat stanovení souboru kritérií kvality pro internetové stránky týkající se zdraví. Vlády a zdravotníci by měli uskutečnit dlouhodobé kampaně s cílem podpořit občany, aby dávali přednost používání stránek s „webseal“ před jinými stránkami. Bude důležité, aby tyto stránky byly formálně a nepřetržitě monitorovány s cílem zajistit nepřetržitě dodržování kritérií kvality.

4.3.2 (Bod 4.3.3 sdělení) Výbor regionů vítá zavedení evropské karty zdravotního pojištění. Návrh evropské karty zdravotního pojištění by měl při svém zavádění začlenit informace o kartě zdravotního pojištění spolu s dalšími hlavními zdravotními informacemi, pokud by si to pacient přál. Pacient by pak měl umožnit jednotlivým zdravotníkům přístup k příslušným údajům, aby jim bylo umožněno poskytnout zdravotní péči nejvyšší kvality. Zde se opět dostává do popředí význam zajištění interoperability elektronické technologie. Mělo by se zajistit, že určité údaje, které mohou být zneužity, nejsou pro zdravotní pojišťovny dostupné.

4.3.3 (Bod 4.4.1 sdělení) Zřízení fóra o e-Zdraví na vysoké úrovni, které bude podporovat Komisi, poskytne ideální příležitost k upevnění důvěry tím, že všechny zainteresované subjekty budou do projektu zapojeny od samého začátku. Počítá se s tím, že fórum založí pracovní skupiny ke konkrétním tématům, z nichž by jedním měla být samozřejmě interoperabilita. Mezi fórem e-Zdraví a pracovní skupinou na vysoké úrovni zabývající se zdravotnictvím a lékařskými službami, která má být vytvořena v souladu se sdělením Komise k mobilitě pacientů, by měl být velmi úzký vztah.

5. Doporučení Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

5.1 **Doporučuje**, aby byla poskytnuta finanční podpora prostřednictvím strukturálních fondů/fondů soudržnosti EU nebo prostřednictvím Evropské investiční banky, aby byla zajištěna potřebná účinnost širokopásmových komunikací na místech, která by jinak v tomto ohledu trpěla nedostatkem.

5.2 **Doporučuje**, aby byl za pomoci Komise a ve spolupráci s členskými státy přednostně vyřešen problém udržení důvěry veřejnosti v důvěrnost osobních lékařských údajů tím, že se bude veřejnost obeznámena s výhodami spočívajícími ve sdělení příslušných informací zdravotníkům, kteří jsou zapojeni do léčby pacienta.

5.3 **Doporučuje**, aby byli zástupci pacientů, občanů a zdravotnických profesí zapojeni od samého počátku do všech návrhů týkajících se projektů e-Zdraví.

5.4 **Doporučuje**, aby byla přijata pozitivní opatření k zajištění toho, že zejména zájmy představitelů starších věkových skupin a jiných citlivých skupin, budou konkrétně řešeny v souvislosti se všemi projekty e-Zdraví a že na několik let budou poskytnuty alternativní prostředky hledání informací a rad.

5.5 **Doporučuje**, aby si Komise, která má ve spolupráci s členskými státy poskytnout potřebný rámec pro větší právní jistotu v souvislosti s produkty e-Zdraví a odpovědností za poskytované služby, stanovila dřívější datum pro splnění svých úkolů než rok 2009.

5.6 **Doporučuje**, aby byl přednostně vyřešen problém náhrady výdajů za poskytnuté přeshraniční služby.

5.7 **Doporučuje**, aby vlády členských států a zdravotníci dlouhodobě propagovali občanům výhody používání internetových stránek „webseal“ spíše než jiných stran.

5.8 **Doporučuje**, aby byl zaveden systém, který zajistí, že internetové stránky „webseal“ nepřetržitě splňují kritéria kvality.

5.9 **Doporučuje**, aby služby e-Zdraví spojené s léčbou léky pozitivně řešily závažný problém nedodržování režimu takové léčby.

5.10 **Doporučuje**, aby byl vytvořen úzký vztah mezi fórem e-Zdraví a pracovní skupinou pro zdravotní péči a lékařské služby na vysoké úrovni, která má být založena v souladu se sdělením Komise k mobilitě pacientů.

V Bruselu dne 17. listopadu 2004.

Předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regionů k Návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o vytvoření programu „MLADÍ V AKCI“ pro období 2007 – 2013

NEREVIDOVANÝ PŘEKLAD

(2005/C 71/09)

VÝBOR REGIONŮ,

S ohledem na návrh rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady – Vytvoření programu „MLÁDEŽ V AKCI“ pro období 2007-2013 (COM (2004) 471 final – 2004/0152 (COD));

S ohledem na rozhodnutí Evropské komise ze 14. července 2004 konzultovat tento návrh podle prvního odstavce článku 265 a článku 149 Smlouvy o založení Evropského společenství;

S ohledem na rozhodnutí svého předsedy ze dne 27. ledna 2004 požádat Komisi pro kulturu a vzdělání o vypracování stanoviska k tomuto návrhu;

S ohledem na své stanovisko k pracovnímu dokumentu Evropské komise nazvanému *K evropským dobrovolnickým službám pro mládež* (CdR 191/1996 fin)y (1);

S ohledem na své stanovisko k akčnímu programu Společenství *Evropské dobrovolné služby pro mládež* (2) (CdR 86/1997 fin);

S ohledem na své stanovisko k návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o zahájení druhé fáze akčního programu *Společenství v oblasti vzdělávání - SOCRATES*; návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o zahájení druhé fáze akčního programu *Společenství v oblasti prázdninového odborného vzdělávání - LEONARDO DA VINCI*; a návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady na vytvoření akčního programu *společenství - MLÁDEŽ* (3) (CdR 226/1998 fin);

S ohledem na své stanovisko ke sdělení Komise *Následná opatření k Bílé knize o novém podnětu pro evropskou mládež. Navrhované společné cíle pro zapojení a informování mládeže v odpovědi na usnesení Rady z 27. června 2002 týkající se rámce pro evropskou spolupráci v oblasti mládeže* (4) (CdR 309/2003 fin);

S ohledem na své stanovisko k Bílé knize Evropské komise o *Novém podnětu pro evropskou mládež* (5) (CdR 389/2001 fin);

S ohledem na své stanovisko k návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o *jednotném rámci pro transparentnost kvalifikací a pravomocí (Europass)* (6) (CdR 307/2003 fin);

S ohledem na své obecné stanovisko k následným opatřením k *Bílé knize o novém podnětu pro evropskou mládež – Navrhované společné cíle pro dobrovolné činnosti vykonávané mládeží* a *Navrhované společné cíle pro lepší porozumění mládeži* (7) (CdR 192/2004 fin);

(1) Úř. věstník C 42 z 10.2.1997, s. 1

(2) Úř. věstník C 244 z 11.8.1997, s. 47 (COM(96) 610 final - 96/0318 (COD)).

(3) Úř. věstník C 51 z 22.2.1999, s. 77 (COM(98) 329 final, COM(98) 330 final a COM(98) 331 final).

(4) Úř. věstník C 22 z 24.1.2001, s. 7 (COM(2003) 184 final).

(5) Úř. věstník C 373 z 2.12.1998, s.20 (COM(2001) 681 final).

(6) (COM(2003) 796 final).

(7) (COM(2004) 336 final and COM(2004) 337 final).

S ohledem na Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1031/2000/EC ze 13. dubna 2000 o vytvoření akčního programu Společenství „MLÁDEŽ“⁽⁸⁾;

S ohledem na Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 790/2004/EC z 21. dubna 2004 o vytvoření akčního programu na podporu orgánů vyvíjejících činnost na evropské úrovni v oblasti mládeže⁽⁹⁾;

S ohledem na rozhodnutí Rady a zástupců vlád členských států jednajících v rámci Rady z 27. června 2002 týkající se rámce evropské spolupráce v oblasti mládeže⁽¹⁰⁾;

S ohledem na Sdělení Komise k *Následným opatřením k Bílé knize o novém podnětu pro mládež. Navrhované společné cíle pro zapojení a informování mládeže v reakci na usnesení Rady z 27. června 2002 o rámci pro evropskou spolupráci v oblasti mládeže* (COM(2003) 184 final);

S ohledem na usnesení Rady z 25. listopadu 2003 o společných cílech pro zapojení a informování mládeže⁽¹¹⁾;

S ohledem na usnesení Rady a ministrů pro mládež jednajících v rámci Rady⁽¹²⁾ o neformální vzdělávací dimenzi sportovních činností v rámci programů Evropského společenství pro mládež⁽¹³⁾ o sociální inkluzi mládeže⁽¹⁴⁾ a o podpoře iniciativy, podnikavosti a tvořivosti mládeže⁽¹⁵⁾;

S ohledem na sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu o *Evropské dobrovolné službě pro mládež* (COM(96) 610 final - 96/0318 (COD));

S ohledem na doporučení Evropského parlamentu a Rady z 10. července 2001 o mobilitě v rámci Společenství pro studenty, osoby absolvující školení, dobrovolníky, učitele a školitele⁽¹⁶⁾;

S ohledem na zprávu Komise nazvanou *Předběžné hodnocení programu Mládež 2000 – 2006 (pro období 2000 - 2003)* (COM(2004) 158 final);

S ohledem na Bílou knihu o evropské správě věcí veřejných (COM(2001) 428 final);

S ohledem na články 13 a 149 Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o založení Evropského společenství;

S ohledem na návrh svého stanoviska CdR 270/2004 Rev.1 přijatého dne 22. září 2004 Komisí pro kulturu a vzdělání (Zpravodaj: **Mr Alvaro Ancisi**, člen rady města Ravenna (IT/EPP));

Přijal na svém 57. plenárním zasedání, konaném ve dnech 17. a 18. listopadu 2004 (zasedání konané dne 17. listopadu)

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 117 z 18.5.2000, s. 1.

⁽⁹⁾ Úř. věst. L 138 z 30.4.2004, s. 24.

⁽¹⁰⁾ Úř. věstník C 168 z 13.7.2002, s. 2

⁽¹¹⁾ Úř. věstník C 295 z 5.12.2003, s. 6

⁽¹²⁾ Úř. věstník C 42 z 17.2.1999, s. 1

⁽¹³⁾ Úř. věstník C 8 z 12.1.2000, s. 5

⁽¹⁴⁾ Úř. věstník C 374 z 28.12.2000, s. 5

⁽¹⁵⁾ Úř. věstník C 196 z 12.7.2001, s. 2

⁽¹⁶⁾ Úř. věstník C 613 z.....2001

1. Stanoviska Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

1.1. **se domnívá**, že podpora evropského občanství a začlenění mládeže do společnosti jsou nejvyššími politickými prioritami Výboru; že v praxi vyjadřují mladí lidé aktivní občanství na místní a regionální úrovni; a že se návrh vztahuje k prioritám Komise pro kulturu a vzdělání EDUC (bod 1.2 pracovního programu Komise pro kulturu a vzdělání pro rok 2004);

1.2. **si je proto vědom**, že aktivní občanství mládeže, její pocit evropské sounáležitosti a narůstající pocit solidarity a vzájemného porozumění jsou klíčové pro sociální soudržnost Unie a pro zajištění míru;

1.3. **podporuje** pět oblastí činností vytčených Komisí, a zejména programy „Mládež pro Evropu“ a „Evropská dobrovolná služba“, neboť mohou ovlivnit a mají multiplikační účinek na politiky týkající se mládeže;

1.4. zvláště **vítá** činnost „Světová mládež“, jež rozšiřuje možnosti výměn a dobrovolné činnosti v sousedních státech rozšířené Unie; vítá též činnosti č. 4 a 5, jejichž cílem je vytvořit podpůrné systémy na posílení spolupráce mezi mladými pracovníky, občanskými organizacemi, správními orgány a politiky zabývajícími se problematikou mládeže;

1.5. **souhlasí** s rozhodnutím zohlednit demografické, ekonomické a sociokulturní změny a rozšířit cílovou skupinu programu na mládež ve věku 13–30 let, spíše než na věkovou skupinu 15–25 let;

1.6. **vítá** přijatý metodu otevřené koordinace a zásadu, že politiky EU týkající se problematiky mládeže by měly doplňovat vnitrostátní politiky, **za podmínky**, že budou plně začleněny místní a regionální orgány, že bude plně využita jejich klíčová role při úspěšném plnění programu, a že se tento postup bude řídit zásadami subsidiarity, blízkosti a proporcionality;

1.7. **uznává**, že zúčastněné státy musí přijmout odpovídající opatření k vyřešení problému mobility, aby mohli účastníci programu plně využívat poskytované výhody. Na vnitrostátní a evropské úrovni musí být též přijaty odpovídající nástroje zaručující, že bude uznávána dobrovolná činnost vykonávaná mládeží a neformální vzdělání, jež jim bylo poskytnuto. V tomto směru by bylo prospěšné propojit program „Mládež“ s jinými akčními programy Společenství;

1.8. **zdůrazňuje**, že při implementaci programu musí být brány v potaz zvláštní okolnosti každého státu. Mělo by být možné přidělit prostředky pro aktivity, které přirozeně spadají do výdajů místních úřadů. Obdobně by mělo být možné podporovat místní aktivity, které již byly vyzkoušeny a které se osvědčily;

1.9. **bere na vědomí**, že úvodní část a přílohy k tomuto návrhu jsou určeny pro financování partnerství s regionálními a místními úřady s cílem dlouhodobě rozvíjet projekty, které slučují několik programových opatření s prostředky využívanými pro koordinaci projektů a aktivit; a **bere na vědomí**, že partnerství s místními a regionálními úřady je rovněž určeno pro aktivity související s mladými pracovníky a podpůrnými systémy. **Výbor však zdůrazňuje**, že tato ustanovení nejsou jednoznačně začleněna do textu tohoto rozhodnutí.

2. Doporučení Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

a) se domnívá, že je důležité **určit nové nástroje pro zjednodušení programu a zajištění jeho větší flexibility**, zprůhlednit postupy a zajistit snadný přístup k informacím pro uživatele programu, například posoudit možnost větší decentralizace organizačních struktur;

b) se domnívá, že aby mohl být program úspěšný, je třeba více využít **role místních a regionálních orgánů**, umožnit mladým lidem plně se zapojit do aktivního občanství, každodenního politického života v obci, dobrovolné činnosti a budování pocitu vzájemnosti;

c) zdůrazňuje, že informace o programu mohou být nejlépe poskytovány na regionální a místní úrovni, v neposlední řadě zdravotně postiženým mladým lidem. Regionální a místní úroveň představuje též ideální prostředí pro vytváření nových iniciativ, podporu nevládních organizací mládeže a schopnosti jejich plánování na evropské úrovni, a pro vytváření a výměnu nejlepší praxe;

d) se domnívá, že by měly být soustavně monitorovány tyto **tři klíčové body**, jež jasně vyplynuly z předběžného hodnocení programu, a jež Komise projednává:

— chybějící legislativa upravující **dobrovolnou činnost** v řadě evropských států na ochranu práv dobrovolníků a uznání zvláštního charakteru jejich práce;

- problémy, s nimiž se potýkají účastníci programu, týkající se **mobility** a ochrany jejich práv na právní, sociální a zdravotní ochranu, zejména v partnerských zemích;
 - chybějící vhodné nástroje, na národní a evropské úrovni, týkající se uznávání **neformálního vzdělání**, jež mladí lidé získají v rámci účasti činnostech programu;
- e) zdůrazňuje potřebu podporovat nevládní organizace působící na evropské úrovni, a Evropské fórum mládeže; upozorňuje však, že je stejně důležité podporovat **vnitrostátní fóra**, zapojit je do sítí a podporovat možnosti pro místní mládežnické iniciativy a malá sdružení podporující evropské projekty na místní úrovni.

Doporučení č. 1

Čl. 3 odst.5

Text návrhu Komise	Pozměňovací návrh Výboru regionů
V kontextu obecného cíle podporovat evropskou spolupráci v politikách týkajících se mládeže	V kontextu obecného cíle podporovat evropskou spolupráci v politikách týkajících se mládeže, <u>zejména na regionální a místní úrovni</u>

Odůvodnění

Pozměňovací návrh zohledňuje skutečnost, že na úrovni obcí lze vytvořit dobrou praxi podporující aktivní občanství mládeže, podpořit mladé lidi, aby se zapojili do života ve své obci, mechanismů zastupitelské demokracie a výuky k účasti na veřejném životě.

Doporučení č. 2

Čl. 8 odst.2

Text návrhu Komise	Pozměňovací návrh Výboru regionů
Komise a zúčastněné státy přijmou odpovídající opatření pro vytvoření struktur na evropské, vnitrostátní a, je-li to nezbytné, regionální či místní úrovni k dosažení cílů programu a získání co největšího prospěchu z činností programu.	Komise a zúčastněné státy přijmou odpovídající opatření pro vytvoření struktur na evropské, vnitrostátní a, je-li to nezbytné, regionální či místní úrovni k dosažení cílů programu a získání co největšího prospěchu z činností programu.

Odůvodnění

Aby bylo možné dosáhnout cílů programu, je nezbytné zajistit všeobecný přístup k informacím o možnostech, jež nabízí mládeži a mladým pracovníkům. Je též důležité podporovat projekty nevládních organizací na regionální a místní úrovni a zveřejňovat opatření na podporu mládežnických iniciativ.

Doporučení č. 3

Čl. 8 odst.3

Text návrhu Komise	Pozměňovací návrh Výboru regionů
Komise a zúčastněné státy přijmou odpovídající opatření na podporu uznání neformálního vzdělání mládeže, zejména ve vztahu k problematice uznávání dokumentů či osvědčení na vnitrostátní nebo evropské úrovni, především zkušeností získaných osobami využívajícími výhod programu a osvědčení pro přímou účast mládeže a mladých pracovníků na akcích v rámci programu.	Komise a zúčastněné státy přijmou odpovídající opatření na podporu uznání neformálního vzdělání mládeže, zejména ve vztahu k problematice uznávání dokumentů či osvědčení na vnitrostátní nebo evropské úrovni, především zkušeností získaných osobami využívajícími výhod programu a osvědčení pro přímou účast mládeže a mladých pracovníků na akcích v rámci programu <u>nebo na obdobných činnostech uznávaných Evropskou unií. Tento cíl může být posílen zajištěním komplementarity s jinými činnostmi Společenství, jak je uvedeno v článku 11.</u>

Odůvodnění

Aby bylo možné uznávat neformální kvalifikaci získanou při účasti na dobrovolné práci, solidárních činnostech a kulturních výměnách, musí být tyto činnosti propojeny s jinými oblastmi činnosti Společenství, jako je vzdělávání a odborné vzdělávání, jak je uvedeno v článku 11, a s vnitrostátními politikami a nástroji, jak je uvedeno v článku 12.

Doporučení č. 4

Čl. 8 odst.6 písm.b)

Text návrhu Komise	Pozměňovací návrh Výboru regionů
	Čl. 6 odst. b) (bis) <u>může stanovit, že vnitrostátní agentury decentralizují některé své činnosti na regionální a místní úroveň.</u>

Odůvodnění

Decentralizace některých pravomocí vnitrostátních agentur na regionální a místní úroveň může zajistit lepší přístup a blízkost osobám, jež využívají výhod programů. Tento postup může být prospěšný zejména při podpoře malých nevládních organizací co se týče informací, propagace, nabídkové fáze a hodnocení projektu, a též při navazování kontaktu s mladými lidmi s omezenými možnostmi.

Doporučení č. 5

Článek 12 odst.1

Text návrhu Komise	Pozměňovací návrh Výboru regionů
Zúčastněné státy mohou získat označení evropská činnost pro činnosti na vnitrostátní či regionální úrovni obdobně činnostem uvedeným v článku 4.	Zúčastněné státy mohou získat označení evropská činnost pro činnosti na vnitrostátní, nebo regionální <u>nebo místní</u> úrovni obdobně činnostem uvedeným v článku 4.

Odůvodnění

Mládež začíná své působení v demokratickém životě a dobrovolné práci především na místní úrovni. Na této úrovni je též zajišťováno neformální vzdělávání.

Doporučení 6

S ohledem na čl.4, odstavec 4 návrhu rozhodnutí

Návrh stanoviska	Pozměňovací návrh
<p>4) Mladí pracovníci a podpůrné systémy</p> <p>Cílem této aktivity je aktivně podporovat orgány na evropské úrovni v oblasti mládeže, zejména chod nevládních organizací mladých, jejich síť a výměnu, školení a síť mladých pracovníků za podpory inovace a kvality poskytováním informací mladým lidem a rozvojem struktur a činností potřebných pro program, aby bylo možné splnit tyto cíle.</p>	<p>4) Mladí pracovníci a podpůrné systémy</p> <p>Cílem této aktivity je aktivně podporovat orgány na evropské úrovni v oblasti mládeže, zejména chod nevládních organizací mladých, jejich síť a výměnu, školení a síť mladých pracovníků za podpory inovace a kvality poskytováním informací mladým lidem a rozvojem struktur a činností potřebných pro program, aby bylo možné splnit tyto cíle; <u>a podporovat partnerství s regionálními a místními úřady.</u></p>

Odůvodnění

Pro zdůraznění hlavní části rozhodnutí, cíle podpory partnerství s regionálními a místními úřady, což již bylo zmíněno v úvodu a přílohách s odkazem na aktivitu 4.

V Bruselu dne 17. listopadu 2004.

Předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

**Stanovisko Výboru regionů ke sdělení Komise „Pevnější partnerství pro nejokrajovější regiony“
NEOVĚŘENÝ PŘEKLAD**

(2005/C 71/10)

VÝBOR REGIONŮ,

s ohledem na sdělení Komise: Pevnější partnerství pro nejokrajovější regiony - COM(2004) 343 final;

s ohledem na rozhodnutí Evropské komise ze dne 27. května 2004 konzultovat o tomto tématu v souladu s prvním odstavcem článku 265 Smlouvy o založení Evropských společenství;

s ohledem na rozhodnutí jeho byra ze dne 10. února 2004 pověřit svoji Komisi pro politiku územní soudržnosti, aby vypracovala stanovisko k tomuto tématu;

s ohledem na čl. 299 odst. 2 Smlouvy o ES;

s ohledem na čl. III-330 a 56 odst. 3 písm. a Smlouvy o evropské ústavě;

s ohledem na zprávu Komise o opatřeních k provádění čl. 299 odst. 2. Nejokrajovější regiony Evropské unie ⁽¹⁾;

s ohledem na své stanovisko (CdR 440/2000 fin) Nejokrajovější regiony EU a provádění článku 299 ⁽²⁾;

s ohledem na závěry ze zasedání Evropské rady v Seville ve dnech 21. a 22. června 2002 a v Bruselu ve dnech 17. a 18. června 2004;

s ohledem na závěrečné deklarace z konferencí prezidentů z Ponta Delgada ze dne 2. září 2004, z Martinique ze dne 30. října 2003, z La Palma ze dne 15. října 2002, z Lanzarote ze dne 25. září 2001, a z Funchal ze dne 31. března 2000; AM 1

s ohledem na rezoluci Evropského parlamentu ke sdělení Komise ke třetí zprávě o hospodářské a sociální soudržnosti ⁽³⁾;

s ohledem na své stanovisko ke třetí zprávě o hospodářské a sociální soudržnosti (CdR 120/2004 fin) ⁽⁴⁾;

s ohledem na zprávu Evropské komise Pevnějším partnerství posíleno pro nejokrajovější regiony: vyhodnocení a perspektivy, SEC (2004) 1030 final;

s ohledem na svůj návrh stanoviska (CdR 61/2004 rev. 1) schválený dne 24. září 2004 jeho Komisí pro politiku územní soudržnosti (zpravodaj: **p. Adan Martín Menis**, prezident regionální vlády Kanárských ostrovů (ES/ELDR));

⁽¹⁾ COM(2000) 147 final, ze dne 13. března.

⁽²⁾ Úř. věst. C 144 16.5.2001, s. 11

⁽³⁾ Text schválený EP dne 22.4.2004

⁽⁴⁾ Text schválený Výborem regionů dne 17.6.2004

Vzhledem k těmto důvodům:

- 1) Sedm nejokrajovějších regionů – Azorské ostrovy, Kanárské ostrovy, Guadeloupe, Francouzská Guyana, Madeira, Martinique a Réunion – jsou řádnými členy Evropské unie, ale zároveň se nacházejí v jedinečné a zvláštní situaci, která se značně liší od situace jiných regionů ve Společenství;
- 2) Tato situace je charakterizována setrváváním a kombinací řady znevýhodnění, je to zejména jejich odloučenost, malá rozloha a hospodářská závislost na malém počtu produktů, které způsobují izolovanost a zranitelnost těchto regionů, jak se uznává v čl. 299 odst. 2 Smlouvy o ES;
- 3) Tyto faktory způsobují dodatkové náklady a jsou závažnými překážkami růstu, sblížení a hospodářské udržitelnosti těchto regionů, což jim brání v plné účasti na dynamice vnitřního trhu, omezuje příležitosti pro jejich obyvatele a snižuje konkurenceschopnost jejich podniků;
- 4) Díky své geografické poloze by se nejokrajovější regiony mohly stát strategicky významnou platformou, na níž by se mohla rozvíjet úloha, kterou si Evropská unie přeje hrát ve světě;
- 5) Tyto faktory plně odůvodňují zvláštní zacházení při provádění politik Společenství, aby bylo možno naplnit konkrétní potřeby těchto regionů a zvýšit na místě vytvářený rozvoj;
- 6) Podpora by měla být vyjádřena volání těchto nejokrajovějších regionů a příslušných vnitrostátních orgánů po provádění celkové a promyšlené strategie pro tyto regiony a po vyčlenění nezbytných zdrojů pro tuto strategii, jejíž výsledkem by byla skutečná politika Společenství pro nejokrajovější regiony;

Schválil toto stanovisko na svém 57. plenárním zasedání dne 17. a 18. listopadu 2004 (zasedání dne 18. listopadu).

1. Všeobecné poznámky

— zohlednit geografické prostředí nejokrajovějších regionů v kontextu obchodní politiky a politiky spolupráce a dohod se sousedními zeměmi;

Zvláštní zacházení pro nejokrajovější regiony: obecně pozitivní, ale mnohé je třeba ještě udělat

VÝBOR REGIONŮ

1.1 **Vítá** skutečnost, že od roku 1986 Evropská komise iniciovala vytvoření příslušného rámce pro provádění právního řádu Společenství a společných politik pro tyto regiony na základě Programů možností odpovídajících vzdálenosti a ostrovnímu charakteru nejokrajovějších regionů (POSEI);

1.2 **Připomíná**, že schválení příslušného článku Smlouvy (čl. 299 odst. 2) zohledňujícího situaci nejokrajovějších regionů Unie mělo řadu konkrétních cílů, a to zejména:

— potvrdit jedinečný charakter nejokrajovějších regionů a potřebu zohlednit tuto skutečnost ve všech politikách Unie, zejména prostřednictvím zachování přednostní pomoci v rámci strukturální politiky pro hospodářskou a sociální soudržnost,

— přizpůsobit politiky Společenství skutečné situaci v regionech prostřednictvím provádění konkrétních opatření a vytváření zvláštních podmínek pro uplatňování Smlouvy tam, kde je to nezbytné pro rozvoj těchto regionů,

1.3 **Domnívá se**, že tyto cíle nadále zůstávají v platnosti a že neustále vyžadují akce ze strany Unie, protože zdaleka ještě nebyly naplněny. Jejich důležitost dokládá skutečnost, že statut nejokrajovějších regionů byl zakotven v článku III-330 návrhu Evropské ústavní smlouvy;

1.4 **Připomíná** proto uspokojení, které vyjádřil Výbor při schválení zprávy Evropské komise ze dne 14. března 2000 o opatřeních pro provádění čl. 299 odst. 2 Smlouvy, jejíž cílem byl „kvantový skok“ v přístupu Společenství k nejokrajovějším regionům a která by zahájila novou klíčovou etapu ve formulování celkové a promyšlené politiky pro udržitelný rozvoj nejokrajovějších regionů;

1.5 **Považuje** opatření přijatá v souladu se shora zmíněnou zprávou ze dne 14. března 2000 za obecně pozitivní, ale přeje si poukázat na to, že rozšířená Evropská unie se v současném okamžiku nachází v kritickém bodu svého integračního procesu a stojí před řadou velkých výzev, které vyžadují zásadní změny v institucích, evropských politikách a evropském hospodářství;

1.6 **Domnívá se**, že přes zdůrazněné pozitivní aspekty tyto změny dokládají potřebu pokročit dále v současném přístupu a přenést politiku Společenství k nejokrajovějším regionům do další fáze tím, že bude definován vhodný rámec pro tyto regiony v novém evropském kontextu, který zajistí jejich plnou účast v nové Evropě;

1.7 Proto tedy **děkuje** Evropské radě za to, že vždy zohledňovala a podporovala nejokrajovější regiony EU; Výbor připomíná, že závěry sevillašského zasedání Evropské rady z června 2002 stanovily potřebu pokročit v provádění čl. 299 odst. 2 Smlouvy a předložit vhodné návrhy, které by braly v úvahu jejich speciální potřeby prostřednictvím nejrůznějších společných politik, zejména dopravní politiky, a při reformách určitých politik, zejména regionální politiky; Výbor by také rád využil této příležitosti a zdůraznil, že Komise se zavázala předložit novou zprávu o těchto regionech založenou na globálním a promyšleném přístupu ke zvláštním charakteristikám těchto regionů a ke způsobům jejich řešení;

1.8 Proto **vyjadřuje** své uspokojení nad schválením sdělení Komise ze dne 26. května 2004 *Pevnější partnerství pro nejokrajovější regiony* a zprávy Komise ze dne 6. května 2004 *Pevnější partnerství posíleno pro nejokrajovější regiony: vyhodnocení a perspektivy* ze dne 6. srpna 2004. Bere na vědomí přání Komise naplnit zvláštní potřeby regionů a zejména to, že Komise uznává jedinečnou situaci nejokrajovějších regionů, která plně odůvodňuje zvláštní zacházení v nejrůznějších politikách Společenství;

K celkové a promyšlené politice pro nejokrajovější regiony

VÝBOR REGIONŮ

1.9 **Blahopřeje** Evropské komisi zejména k jejímu návrhu konsolidovat její vztahy spolupráce s nejokrajovějšími regiony a jejich Konferencí prezidentů, který dokládá ochotu Komise zahrnout regionální rozměr do procesu integrace Společenství;

1.10 **Zaznamenává** pokrok, který Komise učinila, v chápání složitého souboru problémů ovlivňujících nejokrajovější regiony. Podporuje názor Komise, že ve svém rozvoji a integraci nejokrajovější regiony stále zaostávají za jinými evropskými regiony a že některé politiky Společenství zpracované s ohledem na celkový obraz EU jsou nedostatečné, neboť nezohledňují zvláštní charakteristiky nejokrajovějších regionů;

1.11 **upozorňuje na to**, že evropská integrace je založena, mimo jiné, na respektu rozmanitosti a specifických okolností všech jejích území jako prostředku k dosažení největšího

pokroku Unie. VR velmi podporuje to, aby byla vypracovaná strategie pro regiony, které jsou geograficky znevýhodněné, což určuje jejich zvláštní charakteristiku a příslušné nástroje k řešení těchto problémů;

1.12 **Vítá** tři priority nastíněné Komisí – konkurenceschopnost, přístup a kompenzace za jiná omezení a regionální integrace – ve vztahu k utváření strategie Společenství pro růst a sblížení nejokrajovějších regionů;

1.13 **Podporuje** záměr Evropské komise dále pracovat na hledání a vyhodnocování dalších nákladů vznikajících pro nejokrajovější regiony, aby bylo možné efektivněji řešit všechna znevýhodnění vznikající z této situace;

1.14 **Zaznamenává** však, že návrh Komise naplňuje mandát ze sevillašského zasedání Evropské rady a potřeby vyjádřené regiony a jejich státy pouze částečně;

1.15 **Zdůrazňuje** zejména, že vyhodnocení Komise nevedlo ke skutečné strategii napříč sektory pro nejokrajovější regiony, která by mobilizovala všechny politiky Společenství a jejich zdroje, aby bylo možno řešit jedinečnou situaci těchto regionů odpovídajícím způsobem;

1.16 **Lituje** skutečnosti, že přes ochotu Evropské komise realizovat své stanovené priority prostřednictvím politiky soudržnosti a dalších politik Společenství Komise nedostatečně specifikuje zdroje, které hodlá poskytnout v souladu s těmito dalšími politikami a odkládá toto rozhodnutí na později nebo jej podmiňuje vypracováním dalších studií;

1.17 **Zaznamenává**, že Evropská komise navrhla propojit uplatnění všeobecného rámce politiky soudržnosti na nejokrajovější regiony s vytvořením dvou zvláštních nástrojů: programu kompenzací za určitá omezení ovlivňující nejokrajovější regiony a akčního plánu pro širší sousedství;

1.18 **Vítá** vytvoření shora uvedených zvláštních nástrojů zamýšlených výhradně pro nejokrajovější regiony, a jejichž cílem je kompenzovat znevýhodnění vyplývající ze zvláštní situace těchto regionů. Nicméně zaznamenává nedostatek podrobností o finančních zdrojích určených pro tato opatření;

1.19 **Lituje** skutečnosti, že Komise se rozhodla nezahrnout všechny tyto regiony do cíle budoucího sblížení a opakuje, že automatická způsobilost pro tento cíl je nejvhodnějším způsobem, jak řešit strukturální znevýhodnění nejokrajovějších regionů a zajistit spravedlivé zacházení s těmito regiony i nadále;

1.20 **Trvá na tom**, že znevýhodnění nejokrajovějších regionů přetrvávají a jsou pro všechny společná bez ohledu na výši HDP na hlavu a připomíná, že problémy těchto regionů nelze omezovat pouze na HDP. Tyto problémy totiž představují složitou strukturální situaci, která má hluboký vliv na obyvatele těchto regionů a konkurenceschopnost jejich firem;

1.21 **Zaznamenává**, že všechny nejokrajovější regiony včetně těch, kde HDP na hlavu dosahuje 75 % průměru Společenství, stále trpí nedostatkem základní infrastruktury a špatnými podmínkami pro sblížení a konkurenceschopnost, které jsou nezbytné pro naplnění cílů lisabonské a gothenburské strategie. Výbor se domnívá, že tato regiony nebudou schopny pokračovat ve svém procesu sblížení, pokud nebudou pokračovat akce v souladu s evropskou regionální politikou i v roce 2006 a dále v celkovém rámci přízřebeném jejich zvláštním charakteristikám;

1.22 **Připomíná**, že mnohé příležitosti k růstu, diverzifikaci a zvýšené produktivitě existující v nejokrajovějších regionech jsou soustředěny do několika tradičních sektorů, které mají opravdovou konkurenční výhodu, do turistického ruchu a do hledání jiných alternativních forem produkce. Výbor se proto domnívá, že účinná strategie modernizace, inovace a rozvoje v nejokrajovějších regionech musí vzít tyto činnosti v úvahu;

1.23 **Vítá** skutečnost, že podle nových programů pro evropskou územní spolupráci budou nejokrajovější regiony způsobilé nejen pro nadnárodní spolupráci, ale i pro přeshraniční spolupráci. To je klíčem k naplnění cíle začlenění těchto nejokrajovějších regionů do jejich geografického prostředí, což uznává i sama Komise;

1.24 **Vítá** prioritu přiřazenou zlepšování vztahů mezi nejokrajovějšími regiony a sousedními třetími zeměmi a zřízení akčního plánu širšího sousedství na podporu vytvoření oblasti hospodářského, sociálního a kulturního růstu a integrace v těchto regionech na hranicích EU, i když lituje, že nejsou uvedeny podrobnosti o finančních zdrojích vyčleněných pro tento plán;

1.25 **Domnívá se**, že provádění politiky sousedství pro nejokrajovější regiony vyžaduje vyčlenění dostatečných finančních zdrojů, aby tyto regiony mohly hrát patřičnou úlohu aktivní hranice EU a pozitivně a smysluplně doplňovat akci Společenství v boji s chudobou a na ochranu demokratických hodnot, úcty k lidským právům a principu zákonnosti v zemích s nimi sousedícími;

1.26 Nicméně **zastává názor**, že pro dosažení těchto cílů je nezbytná účinná spolupráce v souladu s nástroji EU pro politiku vnější a rozvojové spolupráce, zejména s ustanoveními

dohody z Cotonou, programu MEDA a ALA a se všemi iniciativami a programy Společenství, které mohou být s těmito regiony realizovány v budoucnosti;

1.27 **Vyjadřuje** uspokojení nad úmyslem Komise vypracovat hloubkovou studii o fungování služeb obecného zájmu v nejokrajovějších regionech a zadat pracovní skupině přípravu příslušných návrhů;

1.28 **Vítá** záměr Komise vzít v úvahu zvláštní charakteristiky nejokrajovějších regionů v oblasti státní pomoci;

1.29 **Konstatuje**, že nařízení upravující státní pomoc na podporu a ochranu fungování vnitřního trhu, nemohou být bez rozmyslu uplatňována na pomoc poskytovanou firmám v těchto regionech, které, jak i sama Komise uznává, nepožívají veškerých výhod jednotného trhu;

1.30 Proto **lituje**, že Komise se nerozhodla zahrnout do čl. 87 odst. 3 písm. a všechny nejokrajovější regiony včetně těch, jejichž HDP překračuje 75 % průměru Společenství. To by bylo bývalo vhodnějším řešením pro řešení strukturálních znevýhodnění sužující nejokrajovější regiony a pro zajištění rovného zacházení s nimi;

1.31 **Domnívá se** v tomto ohledu, že zahrnutí všech nejokrajovějších regionů do nového čl. 56 odst. 3 písm. a Ústavní smlouvy (dříve čl. 87 odst. 3 písm. a) zřetelně dokládá záměr evropského zákonodávce, a vyzývá proto Komisi, aby v zájmu právní jistoty zrevidovala svůj postoj při jednání o pokynech pro státní pomoc pro regionální účely a uzavřela svůj návrh zahrnutím všech nejokrajovějších regionů do této kategorie;

1.32 Dále **se domnívá**, že plánovaná zvýšená intenzita pomoci stanovená na 10 procentních bodů musí být hodnocena ve světle návrhů, které Komise předložila při revizi pokynů pro pomoc pro regionální účely, aby bylo možno určit, zda bude dostatečná pro zajištění politiky, která podporuje investice v těchto regionech;

1.33 S ohledem na všechny shora uvedené úvahy **se domnívá**, že Evropská komise nenaplnuje zcela očekávání spojovaná s globálním a promyšleným přístupem, který požadovalo sevillské zasedání Evropské rady;

1.34 Proto **se domnívá**, že přístup navrhovaný Komisí je nedokonalý v tom, že nepředstavuje pokrok směrem k politice Společenství pro nejokrajovější regiony, která by umožnila zahrnutí trvalých opatření více odpovídajících reálné situaci v těchto regionech do všech politik Společenství;

1.35 **Vyjadřuje** své pevné přesvědčení, že nejokrajovější regiony stále potřebují pomoc Evropské unie, aby zvýšily svoji konkurenceschopnost a pokračovaly v procesu sbližování hospodářského rozvoje a příležitostí pro jejich občany stejně, jako to mohou činit občané v jiných regionech Evropy;

1.36 A konečně **vyjadřuje** svoji podporu Evropské radě, která považuje rychlé prostudování sdělení ke strategii pro nejokrajovější regiony za prioritu.

2. Doporučení Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

2.1 **Navrhuje**, aby Evropská komise revidovala svůj návrh na způsob, jakým se s nejokrajovějšími regiony zachází v rámci politiky soudržnosti tak, aby zahrnoval všechny nejokrajovější regiony do budoucího cíle sbližování bez ohledu na jejich HDP. To je nejvhodnější řešení, které by zohlednilo strukturální znevýhodnění těchto regionů a zajistilo i spravedlivé nakládání s nimi;

2.2 **Vyzývá** Komisi, aby vyčlenila nezbytné finanční prostředky na dva konkrétní nástroje, které byly navrženy: program kompenzace dodatečných nákladů a akční plán širšího sousedství. Tyto zdroje musí být dostatečné pro naplnění reálných potřeb všech nejokrajovějších regionů včetně těch, jejichž HDP na hlavu převyšuje 75 % průměru Společenství, a pro dosažení stanovených cílů;

2.3 **Připomíná**, že všechny nejokrajovější regiony včetně těch, na které se již nemusí nutně vztahovat cíl sbližování, jsou i nadále nuceny investovat z důvodů své odlehlosti zejména v oblasti infrastruktury, a proto naléhavě žádá Komisi, aby se zavázala, že v rámci tohoto zvláštního programu bude schvalovat investice, jejichž cílem bude kompenzovat omezení, kterým musí nejokrajovější regiony čelit;

2.4 **Vyzývá** Evropskou komisi, aby co nejdříve zahájila práci na praktické realizaci akčního plánu „širšího sousedství“ prostřednictvím účinné a promyšlené koordinace s ostatními nástroji EU pro politiku vnější a rozvojové spolupráce a pro obchodní a celní politiku a aby předložila jasné návrhy na koordinaci těchto ustanovení s nejnovější „iniciativou sousedství“;

2.5 **Zdůrazňuje** potřebu zajistit, aby byly nejokrajovější regiony zahrnuty do části o přeshraniční spolupráci podle nového cíle evropské teritoriální spolupráce jako předpoklad pro cíle integrace do jejich okolního geografického sousedství;

2.6 **Navrhuje** Komisi, aby podle nových pokynů pro regionální pomoc revidovala své návrhy tak, aby zahrnovaly ustanov-

ení návrhu Ústavní smlouvy a zachovávaly současnou úroveň pomoci a možnost poskytnout provozní pomoc, která by nebyla progresivně snižována nebo časově omezena; Výbor dále vyzývá Komisi, aby zachovala a dále zlepšovala zvláštní zacházení s nejokrajovějšími regiony v souvislosti se státní pomocí sektorům zemědělství a rybolovu;

2.7 **Vyzývá** Evropskou komisi, aby nadále garantovala diferencované daňové dohody pro nejokrajovější regiony jako nezbytný nástroj pro hospodářský rozvoj těchto regionů;

2.8 **Naléhavě žádá** Komisi, aby v rámci partnerství, podle něhož bude provádět sdělení o nejokrajovějších regionech, jednala v plném souladu se žádostí sevillského zasedání Evropské rady a zavedla opravdovou mezisektorovou strategii, která umožní přizpůsobení všech politik Společenství zvláštním okolnostem v těchto regionech, a aby navrhla konkrétní opatření v různých oblastech politiky soudržnosti;

2.9 **Doporučuje** zejména zachování a rozvoj zvláštního zacházení poskytovaného v tradičních sektorech, snah o diverzifikaci a procesu modernizace primárního sektoru s cílem posílit příspěvek k růstu a sbližování nejokrajovějších regionech;

2.10 **Navrhuje** Komisi, aby objasnila svůj návrh na přizpůsobení POSEI, a vyzývá k předložení návrhů na stálé opatření s rozpočtem příslušejícím rozvojovému cíli tohoto programu;

2.11 **Vyzývá** Evropskou komisi, aby stanovila dostatečně vysoké tarify podle COM pro banány, aby byla zajištěna produkce Společenství, a v případě nutnosti navrhla opatření pro kompenzaci pěstitelům;

2.12 **Vyzývá** Evropskou komisi k přijetí specifických opatření CMO (Common Market Organization) v sektoru cukru k podpoře jeho rozvoje v nejdlejších regionech;

2.13 **Vyzývá** Evropskou komisi, aby zohlednila zvláštní potřeby nejokrajovějších regionů, poskytla jim odpovídající zdroje v rámci politiky rozvoje venkova a uplatnila ve všech těchto regionech v rámci budoucího Fondu rozvoje venkova sazby spolufinancování odpovídající regionům s nejvážnější nevýhodou;

2.14 **Vyzývá** Evropskou komisi k podpoře spuštění akčních plánů v každé z geografických oblastí, ve kterých jsou nejdlejší regiony situovány. Na jejich přípravě by se podílely tyto regiony, příslušné členské státy a sousedící třetí země a jejich cílem by bylo integrování těchto nejdlejších regionů do příslušných geografických oblastí;

2.15 **Vyzývá** Evropskou komisi, aby přijala nová opatření na zvýšení konkurenceschopnosti místní zemědělské produkce, která musí soutěžit na stejných trzích s podobnými výrobky z jiných zemí, které mají asociační dohody s EU, jako např. Maroko, zemí, které s EU jednají, jako je skupina MERCOSUR, nebo které mají výhodu preferenčního zacházení, jako je skupina zemí ACP;

2.16 **Vyzývá** Komisi, aby uvedla do praxe bod 14 úvodní části šestého rámcového programu výzkumu a vývoje uvádějící příslušná opatření zaměřená na zvláštní charakteristiky nejokrajovějších regionů pro usnadnění jejich účasti na iniciativách Společenství v oblasti výzkumu a vývoje; to by mělo být zohledněno při přípravě dalšího rámcového programu;

2.17 **Vyzývá** Evropskou komisi, aby považovala nejokrajovější regiony za prioritní regiony při přípravě akcí pro informační společnost a technologickou inovaci. Tyto oblasti představují opravdovou příležitost pro nejokrajovější regiony, protože mohou pomoci kompenzovat některá znevýhodnění způsobená jejich odlehlostí;

2.18 **Sdílí** hodnocení Komise o důležitosti dopravy pro zajištění přístupu nejokrajovějších regionů na vnitřní trh a doporučuje, aby byly zavedeny příslušné mechanismy a postupy s cílem plně začlenit nejokrajovější regiony do všech aspektů společné dopravní politiky;

2.19 **Naléhavě vyzývá** Komisi, aby okamžitě zahrnula projekty pro nejokrajovější regiony zejména do trans-evropských dopravních sítí a do trans-evropských energetických sítí a považovala je za prioritu;

2.20 **Připomíná**, že životní prostředí je oblast klíčového významu pro nejokrajovější regiony a vyzývá Evropskou komisi, aby co nejdříve přijala příslušná opatření s cílem zajistit udržitelný rozvoj v oblastech jako je ochrana biodiverzity, síť Natura 2000 a odpadové hospodářství;

2.21 Obecně **vyzývá** Evropskou komisi, aby zohlednila společné žádosti těchto regionů a jejich příslušných států a pečlivě prostudovala příslušné politiky Společenství;

2.22 **Připomíná** potřebu vypracovat nástroje, které umožní průběžné vyhodnocování dopadu nových právních předpisů Společenství na nejokrajovější regiony, aby se zajistilo, že tyto předpisy nejen že nepoškozují růst hospodářské činnosti v těchto regionech, ale že tento růst skutečně a trvale podporují;

2.23 **Opakuje**, že pro dosažení strategických cílů musí být zajištěna účinná koordinace zejména v rámci Komise prostřednictvím meziodvětvové skupiny, jejíž lidské zdroje musí být navýšeny;

2.24 **Zastává názor**, že instituce Společenství i regiony by měly vytvořit komunikační strategii pro evropskou veřejnost, jejímž prostřednictvím by poskytovaly informace o problémech nejokrajovějších regionů a o skutečně evropském rozměru těchto regionů;

2.25 **Vyzývá** nejokrajovější regiony, aby spolupracovaly ve všech možných oblastech, a Komisi, aby je v tomto procesu podporovala s cílem naplnit dvojí výzvu jejich rozvoje v rámci Unie a globalizace.

V Bruselu dne 18. listopadu 2004.

Předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regionů k návrhu Evropského parlamentu a Rady zřídit Evropské sdružení pro přeshraniční spolupráci (ESPS)

(2005/C 71/11)

VÝBOR REGIONŮ,

s přihlédnutím k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o ustanovení Evropského sdružení pro přeshraniční spolupráci (ESPS), přijatého Evropskou komisí 14. července 2004, COM(2004) 496 final - 2004/0168 COD;

s přihlédnutím k žádosti Evropské komise z 15. července 2004 o vydání stanoviska Výboru regionů na toto téma podle Článku 159(3) Smlouvy ustanovující Evropské společenství;

s přihlédnutím k rozhodnutí Rady z 8. listopadu 2004 jej v této věci konzultovat,

s přihlédnutím k dopisům komisařů **Barniera** a **De Palaciové** z 8. března 2004, ve kterých žádají o vypracování stanoviska týkajícího se nového evropského právního nástroje pro přeshraniční spolupráci;

s přihlédnutím k Článku 265 (1) Smlouvy o založení Evropského společenství, ve kterém se uvádí, že „Rada nebo Komise bude konzultovat Výbor regionů v případech stanovených touto smlouvou a ve všech dalších případech, zvláště těch, které se týkají přeshraniční spolupráce, kdy to bude jedna z těchto dvou institucí považovat za vhodné“;

s přihlédnutím k Článku III-220 smlouvy zakládající Ústavu pro Evropu, ve kterém se uvádí, že „Pro podporu svého celkového harmonického rozvoje bude Unie vyvíjet a dále provádět činnost směřující k posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti. [...] Z regionů, na které se toto vztahuje, bude zvláštní pozornost věnována zemědělským oblastem, oblastem postiženým průmyslovou transformací a oblastem s vážnými a trvalými přírodními či demografickými handicap, jako jsou nejsevernější regiony s velmi nízkou hustotou obyvatelstva a ostrovní, přeshraniční a horské oblasti“.

s přihlédnutím k rozhodnutí předsedy Výboru regionů z 5. 4. 2004 pověřit Komisi pro teritoriální politiku soudržnosti vypracováním stanoviska na toto téma,

s přihlédnutím ke zprávám Evropského parlamentu: ke „Gerlach“-zprávě z r. 1976 o regionální politice Společenství týkající se regionů na vnitřních hranicích Společenství⁽¹⁾, „Boot“-zprávě z r. 1984 o posílení přeshraniční spolupráce⁽²⁾, „Schreiber“-zprávě z r. 1986 o regionu Sársko-Lotrinsko-Lucembursko⁽³⁾, „Poetschki“-zprávě o přeshraniční spolupráci na vnitřních hranicích⁽⁴⁾, „Chiabrando“-zprávě z r. 1988 o programu rozvoje pro hraniční region ve Španělsku a Portugalsku⁽⁵⁾, „Cushnahan“-zprávě z r. 1990 o iniciativě Společenství INTERREG⁽⁶⁾, „Muru“-zprávě z r. 1994 o iniciativě Společenství INTERREG II⁽⁷⁾;

s přihlédnutím k Madridské rámcové úmluvě Rady Evropy z r. 1980 a jejím následným dodatkovým protokolům (1995, 1998);

s přihlédnutím ke stanovisku Kongresu místních a regionálních samospráv Rady Evropy předloženému Komisi pro teritoriální politiku soudržnosti (COTER) Výboru regionů, týkajícímu se „Nového právního nástroje pro přeshraniční spolupráci“, schváleného na schůzi Předsednictva 5. května 2004, zpravodaj: Herwig Van Staa (Rakousko, L, ELS/KD)

⁽¹⁾ Úř. věst. C 293, 13.12.1976

⁽²⁾ Úř. věst. C 127, 14.5.1984

⁽³⁾ Úř. věst. C 176, 14.7.1986

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 99, 13.4.1987

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 262, 10.10.1988

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 175, 16.7.1990

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 128, 9.5.1994

s přihlédnutím k Bílé knize o evropské správě předložené Evropskou komisí v r. 2001 (COM(2001) 428 final), kde se uvádí, že „Komise bude posuzovat, jak by bylo možné na úrovni EU lépe podpořit rámec pro nadnárodní spolupráci regionálních či místních činitelů s výhledem na předložení návrhů do konce roku r. 2003“ (3.1);

s přihlédnutím ke svému stanovisku z března r. 2002 ke Strategiím pro podporu přeshraniční a meziregionální spolupráci v rozšířené EU, což je základní dokument vyznačující obecné směry pro budoucnost (VR 181/2000 fin) (8);

s přihlédnutím ke studii s názvem „Transevropská spolupráce mezi územními samosprávami: nové výzvy a budoucí kroky nutné ke zlepšení spolupráce“ z října r. 2001, vypracované v úzké spolupráci se Sdružením evropských příhraničních regionů v rámci přípravy výše uvedeného stanoviska;

s přihlédnutím ke třetí zprávě o hospodářské a sociální soudržnosti „Nové partnerství pro soudržnost, konvergenci, konkurenceschopnost, spolupráci“, schválené Evropskou komisí 18. února 2004, která ve svých závěrech uvádí, že „Komise má v úmyslu navrhnout nový právní nástroj ve formě evropské struktury pro spolupráci (‘Přeshraniční regionální orgán,’), aby umožnila členským státům, regionům a místním orgánům zaměřit se jak v rámci programů Společenství, tak mimo ně, na tradiční právní a administrativní problémy, se kterými se setkávají při řízení přeshraničních programů a projektů. Cílem je přenést na tuto novou právní strukturu schopnost provádět spolupráci jménem veřejných orgánů“.

s přihlédnutím ke svému stanovisku ke třetí zprávě o soudržnosti z 16. června 2004 (CdR 120/2004 fin);

s přihlédnutím ke zprávě „Směrem k novému právnímu nástroji společenství usnadňujícímu transevropskou spolupráci mezi územními orgány v Evropské unii, založenou na veřejném právu“, vypracované Sdružením evropských příhraničních regionů (SEPR) pro Evropskou komisi na základě předchozí práce provedené spolu s Výborem regionů v rámci výše uvedené studie;

s přihlédnutím k úloze, kterou hraje Výbor regionů při vypracovávání legislativy v těsné spolupráci s Evropskou komisí a k připomínkám předloženým místními a regionálními orgány během přípravné fáze;

s přihlédnutím ke svému návrhu stanoviska (CdR 62/2004 rev.3) schválenému 24. září 2004 Komisí pro teritoriální politiku soudržnosti (zpravodaj: **p. Niessl**, zemský hejtman Burgenlandu, (Rakousko/SES)

přijal na 57. plenárním zasedání ve dnech 17. a 18. listopadu 2004 (jednání z 18. listopadu 2004) následující stanovisko.

Hledisko Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

1. **podporuje** záměr Komise trvale zlepšit právní a institucionální podmínky pro přeshraniční, transnacionální a meziregionální spolupráci (transevropskou spolupráci) na národní, regionální a místní úrovni a domnívá se, že díky návrhu posuzovaného nařízení bude možné řešit obtíže přetrvávající v této oblasti efektivněji, než tomu bylo doposud;

2. **nicméně navrhuje**, aby se nový právní nástroj nazýval Evropské sdružení pro transevropskou spolupráci (ESTS) spíše než Evropské sdružení pro přeshraniční spolupráci (ESPS), protože tento název umožňuje použít daný právní nástroj pro transnacionální a meziregionální spolupráci ve smyslu článku 1 návrhu nařízení;

3. **souhlasí** s Evropskou komisí, že samotné členské státy nemohou dostatečně či efektivně zlepšit podmínky pro transevropskou spolupráci, a proto má Společenství podle druhého

odstavce článku 5 Smlouvy o založení Evropského společenství (princip subsidiarity) oprávnění jednat vzhledem k transnacionálním aspektům a nepopíratelným výhodám, které přinášejí komunitární přístup oproti opatřením přijatým na úrovni 25 členských států;

4. **souhlasí** s Evropskou komisí, že návrh nařízení nejde dále, než je nezbytné k dosažení cílů Smlouvy podle 3. odstavce článku 5 Smlouvy o založení Evropského společenství (princip proporcionality), jelikož toto nařízení pouze zajišťuje dobrovolný rámec pro transevropskou spolupráci a stanovuje jen minimální požadavky pro vytvoření a činnost Evropského sdružení pro transevropskou spolupráci;

5. **vítá** skutečnost, že návrh nařízení Evropské komise vychází z článku 159 Smlouvy o ES, což je právní základ, který umožňuje použít proceduru spolurozhodování uvedenou ve článku 251, jenž stanovuje, že Rada přijímá rozhodnutí kvalifikovanou většinou;

(8) Úř. věst. C 192, 12.8.2002, s. 37

6. **je potěšen**, že Evropská komise zvolila v tomto případě jako právní nástroj nařízení, což znamená, že jakýkoli regionální a místní orgán, který si přeje vytvořit Evropské sdružení pro transevropskou spolupráci, tak může učinit, aniž by musel přijmout transpoziční opatření a/nebo získat souhlas jednotlivých členských států;

7. zároveň je však **potěšen**, že nejen regionální a místní úřady, ale také členské státy se mohou podílet na zřízení Evropského sdružení pro transevropskou spolupráci a tímto mohou posílit v rámci přeshraniční, transnacionální a meziregionální spolupráce hospodářskou a sociální soudržnost v Evropě;

8. také **vítá** skutečnost, že podle návrhu nařízení mohou být členy ESTS kromě členských států a regionálních a místních orgánů též další místní orgány veřejné správy;

9. **je potěšen**, že Evropská komise převzala návrh Výboru regionů spočívající v tom, že úloha ESTS se nemá omezovat na přeshraniční spolupráci, ale má také pokrýt transnacionální a meziregionální spolupráci; **nicméně žádá** o pozměnění textu v tomto smyslu, jak již bylo navrženo pro název, aby byl tento cíl zřejmý.

10. **vítá**, že nařízení zavádí společná ustanovení pro zřízení ESPS ve všech členských zemích; důrazně vyzývá Komisi, aby platné mezistátní dohody o přeshraniční spolupráci zůstaly použitelné.

11. **plně souhlasí** s formulací uvedenou Evropskou komisí v článku 3(1) návrhu nařízení, týkající se úkolů a kompetencí ESPS, podle níž členové sdružení rozhodují sami o úkolech ESTS;

12. **vítá**, že je možné zvolit použitelnou národní legislativu; nicméně vyzývá Komisi k hledání řešení, aby se předešlo vzniku rozporů s existujícími národními zákony; žádá Evropskou komisi, aby pro případ, že by se sídlo ESPS nacházelo v členském státě, jehož legislativa se nemá uplatňovat, vytvořila nezbytný rámec umožňující vyhnout se případným rozporům se zákonem.

13. **naléhavě doporučuje** zahrnout do nařízení ustanovení, která by v případě potřeby umožnila členským státům přijmout vhodná opatření v souladu s ustanoveními ústavního práva týkajícími se přidělení kompetencí ESPS a kontroly ESPS.

14. **vítá skutečnost**, že ESTS může být pověřeno nejen realizací programů financovaných Společenstvím, ale také prováděním jiných všeobecných akcí v oblasti transevropské spolupráce, což může výrazně napomoci budoucímu rozvoji činnosti tohoto druhu v Evropě. Upozorňuje ale na skutečnost, že je třeba umožnit, aby třetí strana mohla ESPS pověřit realizací programů financovaných Společenstvím, aby mohla být ustanovení návrhu nařízení účinná.

15. **plně schvaluje** návrh učinit ESTS právnickou osobou, ale také **souhlasí** s možností pověřit jednoho z členů ESTS prováděním konkrétních úkolů, což by zamezilo vzniku nových, přebujelých byrokratických struktur;

16. **je nicméně nakloněn** možnosti přidělovat úkoly ESTS nejen všem členům sdružení najednou, ale také je přidělovat odděleně nebo je mezi členy rozdělit, a **žádá**, aby byl Článek 5(3) odpovídajícím způsobem pozměněn;

17. **žádá**, aby ESTS bylo povinno vytvořit shromáždění složené z členských představitelů, které by v duchu demokratické transparency neslo zodpovědnost za činnost sdružení;

18. **považuje za nezbytné** stanovit v článku 6 nařízení, že ředitel ESTS je politicky a právně zodpovědný členským představitelům v shromáždění ESTS.

19. **žádá**, aby o úmluvách o transevropské spolupráci, přijatých v souladu s tímto nařízením, byly informováni nejen všichni členové a členské státy, ale také Výbor regionů. Výbor regionů by měl vést seznam existujících ESTS, aby evropské instituce, členské státy, regionální a místní úřady a každý evropský občan mohli rychle získat přesné informace o jakémkoli ESTS. Tento seznam by také mohl hrát cennou úlohu při šíření nejlepších metod práce po Evropě.

Doporučení Výboru regionů

Doporučení č. 1

Název

(též odpovídajícím způsobem změnit definici a zkratku na ESTS v celém dokumentu)

Text návrhu Komise	Pozměňovací návrh Výboru regionů
o zřízení Evropského sdružení pro přeshraniční spolupráci (ESPS)	o zřízení Evropského sdružení pro <u>transevropskou</u> spolupráci (ESPS) (<u>ESTS</u>)

Odůvodnění

Mezi členskými státy, regiony a místními úřady existují tři druhy spolupráce: přeshraniční, meziregionální a transnacionální. Ty zahrnuje širší termín „transevropská spolupráce“. Musí být možnost zřídit Evropské sdružení pro všechny tři druhy transevropské spolupráce.

Doporučení č. 2

(bod odůvodnění 1)

(též odpovídajícím způsobem změnit termíny „přeshraniční spolupráce“ a „transnacionální a meziregionální spolupráce“ na „transevropská spolupráce“ v celém dokumentu)

Text návrhu Komise	Pozměňovací návrh Výboru regionů
Odstavec 3 článku 159 smlouvy stanovuje, že o specifických akcích může být rozhodnuto mimo fondy uvedené v odstavci 1 tohoto článku, aby bylo dosaženo cíle sociální a hospodářské soudržnosti, uvedeného ve smlouvě. Harmonický rozvoj celého Společenství a posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti předpokládá posílení přeshraniční spolupráce. Za tímto účelem je vhodné přijmout opatření nutná k tomu, aby se zlepšily podmínky, za jakých se provádějí akce v oblasti přeshraniční spolupráce.	Odstavec 3 článku 159 smlouvy stanovuje, že o specifických akcích může být rozhodnuto mimo fondy uvedené v odstavci 1 tohoto článku, aby bylo dosaženo cíle sociální a hospodářské Soudržnosti, uvedeného ve smlouvě. Harmonický rozvoj celého Společenství a posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti předpokládá posílení <u>přeshraniční, transnacionální a meziregionální (dále zvané „transevropská spolupráce“)</u> spolupráce. Za tímto účelem je vhodné přijmout opatření nutná k tomu, aby se zlepšily podmínky, za jakých se provádějí akce v oblasti <u>přeshraniční transevropské</u> spolupráce.

Odůvodnění

Tato změna vyplývá z doporučení č. 1.

Doporučení č. 3 (nové)

(bod odůvodnění 7)

Text návrhu Komise	Pozměňovací návrh Výboru regionů
7) Aby byly překonány překážky bránící přeshraniční spolupráci, je nezbytné vytvořit nástroj spolupráce na úrovni Společenství, který by umožňoval zřídit na území Společenství sdružení pro spolupráci se statutem právnické osoby pod názvem „evropská sdružení přeshraniční spolupráce“ (ESPS). Využití ESPS by nemělo být povinné.	(7) Aby byly překonány překážky bránící přeshraniční spolupráci, je nezbytné vytvořit nástroj spolupráce na úrovni Společenství, který by umožňoval zřídit na území Společenství sdružení pro spolupráci se statutem právnické osoby pod názvem „evropská sdružení přeshraniční spolupráce“ (ESPS). Využití ESPS by nemělo být povinné. <u>Mezistátní dohody o přeshraniční, meziregionální nebo transnacionální spolupráci platné mezi obcemi a/nebo regiony a/nebo státy jsou nadále použitelné.</u>

Odůvodnění

Legální možnosti existujících mezistátních dohod o přeshraniční spolupráci, jako je například „dohoda z Karlsruhe“, nesmějí být tímto nařízením omezeny.

Doporučení č. 4

(bod odůvodnění 10)

Text návrhu Komise	Pozměňovací návrh Výboru regionů
Členové mohou rozhodnout o tom, zda zřídí ESPS jako samostatnou právnickou osobu, nebo pověří úkoly ESPS jednoho z členů.	Členové mohou rozhodnout o tom, zda zřídí ESPS <u>ESTS</u> jako samostatnou právnickou osobu, nebo pověří úkoly <u>ESPS</u> <u>ESTS</u> jednoho <u>nebo více</u> členů.

Odůvodnění

Tato změna vyplývá z doporučení č. 1.

Doporučení č. 5

(bod odůvodnění 11)

Text návrhu Komise	Pozměňovací návrh Výboru regionů
[...] pouze z iniciativy členských států a jejich regionálních a místních orgánů, bez finančního příspěvku Společenství.	[...] pouze z iniciativy členských států a <u>nebo</u> jejich regionálních a místních orgánů, bez finančního příspěvku Společenství.

Odůvodnění

Transevropská spolupráce musí být samou svou podstatou otevřená také regionálním a místním orgánům bez účasti členských států.

Doporučení č. 6

Článek 1.1

Text návrhu Komise	Pozměňovací návrh Výboru regionů
Podstata ESPS	Podstata ESPS <u>ESTS</u>
1. Sdružení pro spolupráci může být zřízeno na území Společenství ve formě evropského sdružení pro přeshraniční spolupráci, dále nazývané ESPS, za podmínky a v souladu s postupy, které uvádí toto nařízení.	1. Sdružení pro spolupráci může být zřízeno na území Společenství ve formě evropského sdružení pro přeshraniční <u>transevropskou</u> spolupráci, dále nazývané ESPS <u>ESTS</u> , za podmínky a v souladu s postupy, které uvádí toto nařízení.

Odůvodnění

Tato změna vyplývá z doporučení č. 1.

Doporučení č. 7

Článek 1.3

Text návrhu Komise	Pozměňovací návrh Výboru regionů
Cílem ESPS je usnadnit a podporovat přeshraniční spolupráci členských států, jakož i regionálních a místních úřadů za účelem posílení hospodářské, sociální a teritoriální soudržnosti.	Cílem ESPS <u>ESTS</u> je usnadnit a podporovat přeshraniční, transnacionální a meziregionální spolupráci (<u>transevropskou spolupráci</u>) členských států, jakož i regionálních a místních úřadů za účelem posílení hospodářské, sociální a teritoriální soudržnosti.

Odůvodnění

Tato změna vyplývá z doporučení č. 1.

Doporučení č. 8

Článek 2.3

Text návrhu Komise	Pozměňovací návrh Výboru regionů
Členové mohou rozhodnout o tom, zda zřídí ESPS jako samostatnou právnickou osobu, nebo pověří úkoly ESPS jednoho z členů.	Členové mohou rozhodnout o tom, zda zřídí ESPS <u>ESTS</u> jako samostatnou právnickou osobu, nebo pověří <u>úkoly ESPS <u>ESTS</u> jednoho nebo více členů.</u>

Odůvodnění

Tato změna vyplývá z doporučení č. 1.

Doporučení č. 9

Článek 3.1

Text návrhu Komise	Pozměňovací návrh Výboru regionů
ESPS plní úkoly, které jsou mu svými členy svěřeny na základě tohoto nařízení.	<u>ESPS plní úkoly, které jsou mu na základě tohoto nařízení svěřeny buď jeho členy, nebo s jeho souhlasem třetími stranami.</u>

Odůvodnění

Toto doplnění je nezbytné, pokud má ESPS v budoucnu realizovat programy financované Společenstvím.

Doporučení č. 10

Článek 3.3

Text návrhu Komise	Pozměňovací návrh Výboru regionů
Založení ESPS se nedotýká ani finanční zodpovědnosti členů a členských států za prostředky Společenství, ani za národní prostředky.	Založení ESPS se nedotýká ani finanční zodpovědnosti členů za prostředky Společenství nebo národní prostředky, ani finanční zodpovědnosti členských států za prostředky Společenství. Členské státy mohou přizpůsobit legislativu nebo dohody, které je opravňují kontrolovat, zda je ESPS v souladu s právními a technickými normami. Zodpovědnost za kontrolu může zůstat na Společenství, nebo být přenesena na jeden členský stát.

Odůvodnění

Členské státy jsou za národní prostředky samozřejmě zodpovědné svým národním parlamentům a není třeba se o tom zmiňovat v návrhu nařízení. Pokud však členské státy (nebo odpovídající federální státy v členských státech s federální strukturou) mají být zodpovědné za prostředky Společenství, musí existovat prostor pro globální monitorování ESPS členskými státy. Pokud tomu tak nebude, členské státy by mohly nést zodpovědnost za situace, nad nimiž nemají žádnou kontrolu.

Doporučení č. 11

(Článek 4.8)

Text návrhu Komise	Pozměňovací návrh Výboru regionů
O úmluvě jsou informováni všichni členové a členské státy.	O úmluvě jsou informováni všichni členové, a členské státy a Výbor regionů. Výbor regionů zařadí úmluvu na seznam všech „úmluv o transevropské spolupráci“, jenž bude přístupný veřejnosti.

Odůvodnění

Výbor regionů je vázán transparentcí v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství a považuje sám sebe za jakýsi obchod pod jednou střechou, jenž musí být snadno přístupný jako středisko expertizy jak pro evropskou veřejnost, tak pro oddělení Evropské komise. Jako takový musí dbát na to, aby informace týkající se regionální a místní úrovně a tedy zásadních otázek byly kdykoli dostupné.

Doporučení č. 12

(Článek 5 a příslušným způsobem celý dokument)

Text návrhu Komise	Pozměňovací návrh Výboru regionů
jednací řád	stanovy

Odůvodnění

Hlavní principy, na kterých je sdružení založeno, by měly být zaneseny ve stanovách. Jednací řád na druhé straně upravuje interní činnost. Proto není důvod, aby ESTS nemělo jednací řád i stanovy.

V Bruselu dne 18. listopadu 2004.

Předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

USNESENÍ VÝBORU REGIONŮ Z 18. LISTOPADU O ZAHÁJENÍ JEDNÁNÍ O PŘISTOUPENÍ TURECKA K EU

(2005/C 71/12)

VÝBOR REGIONŮ:

- S ohledem na sdělení „Doporučení Evropské komise ohledně pokroku Turecka směrem k přistoupení“, předložené Evropskou komisí dne 6. října 2004 (COM (2004) 656 final);
 - S ohledem na „Pravidelnou zprávu z roku 2004 ohledně pokroku Turecka směrem k přistoupení“ (SEC (2004) 1201);
 - S ohledem na prohlášení z Ankary přijaté Komisí RELEX a Sdružením obcí v Turecku (UTM) dne 11. října 2004;
 - S ohledem na strategii vnějších vztahů Výboru regionů, přijatou mimořádným zasedáním předsednictva v Haagu dne 21. října 2004;
- 1) **vítá** žádost Turecka za stejných podmínek jako žádosti jiných evropských zemí.
 - 2) **má v úmyslu** předkládat své názory ve vztahu k přistoupení Turecka z místního a regionálního hlediska při vhodných budoucích příležitostech; vyzývá Evropskou komisi, aby Výbor konzultovala ve věci budoucích Pravidelných zpráv.
 - 3) **uznává**, že snahy o reformu prováděné tureckými úřady během posledních let pomohly Turecku najít způsoby, jak splnit kodaňská kritéria, což usnadnilo rozhodnutí o otevření jednání o přistoupení Turecka k EU;
 - 4) **podporuje** tureckou vládu, aby pokračovala v započatých náročných reformách a tím co nejdříve dosáhla jejich úplné implementace, a to nevratným a udržitelným způsobem;
 - 5) **vítá** snahy o decentralizaci uskutečněné v Turecku, které by měly být v souladu se zásadami Charty pro místní samosprávu a probíhající reformou zákona o místní správě z roku 2004, který uznává existenci místní správy jako nejmenší organizační jednotky a očekává její náležitou implementaci, stejně jako podobné snahy týkající se regionální úrovně;

- 6) **Očekává**, že balíček reforem o veřejné správě včetně zejména rámcového zákona o reformě veřejného sektoru, zákona o zvláštní provinční správě a zákona o obcích a metropolitních oblastech bude rychle přijat po řádné konzultaci s místními a regionálními orgány a občanskou společností a po ověření souladu s ústavou; **zdůrazňuje** potřebu zabezpečit příslušným místním úřadům nezbytné finanční a lidské zdroje, aby bylo možné plně implementovat tyto reformy. Dále je nutné věnovat zvláštní pozornost hospodářskému a sociálnímu rozvoji znevýhodněným regionům Turecka a poskytnout právní rámec politiky regionálního rozvoje;
- 7) **zdůrazňuje**, že úspěšná implementace těchto reforem by podpořila budoucí snahy Turecka o přistoupení k EU a proto **silně podporuje** názor Evropské komise, že je nezbytné provést analýzu dopadu, implementační plán a rozpočtový a daňový rámec;
- 8) **vítá** strategii třetího pilíře navrženou Evropskou komisí a zavazuje se, že se stane aktivním aktérem třetího pilíře, zaměřeného na politický, kulturní, sociální a náboženský dialog, který by sblížil občany; proto **doporučuje** další prohlubování dialogu mezi VR a tureckými místními úřady založeného na dřívějších zkušenostech VR s předchozími kandidátskými zeměmi, které budou zárukou respektování místní demokracie a implementace regionální decentralizace; Na základě rozhodnutí Evropské rady o Turecku VR **očekává**, že turecká vláda, Rada ministrů a Rada přidružení navrhnou zřízení Smíšeného poradního výboru mezi tureckými místními a regionálními samosprávami a VR;
- 9) **silně podporuje** Turecko, aby provedlo nutné kroky a tím zažehnilo obavy vyjádřené v doporučení Evropské komise, zejména ty týkající se: respektování lidských práv a uplatňování základních svobod; nulové tolerance k mučení a špatnému zacházení; zajištění plných práv a svobod všech menšin; respektování všech náboženství (zvláště otázky rovnoprávného statutu všech církví); nulové tolerance k diskriminaci a násilí na ženách; respektování norem Mezinárodní organizace práce (ILO) týkajících se práce dětí.
- 10) **vyzývá** tureckou vládu, aby poskytla jednoznačnou podporu obnovenému úsilí pod záštitou generálního tajemníka OSN o vyřešení problému Kypru v souladu s usneseními OSN, s *acquis communautaire* a evropskými hodnotami a zásadami;
- 11) **bere na vědomí** zvláštní výzvy uvedené ve sdělení Evropské komise, které vyplývají z perspektivy tureckého členství s ohledem na budoucí aplikaci Společné zemědělské politiky, Politiky soudržnosti a volného pohybu pracujících;
- 12) **zdůrazňuje** obecný cíl Evropské komise týkající se další integrace směrem k politické unii se stejnými hodnotami a zejména **zdůrazňuje** naléhavou potřebu vytvořit nutné finanční, institucionální a hospodářské předpoklady pro úspěšnou přípravu Unie na další rozšíření;
- 13) **přítahuje pozornost** na závěry Evropské komise, kde je řečeno, že „Komise doporučuje pozastavit jednání v případě vážného a přetrvávajícího porušování zásad svobody, demokracie, respektování lidských práv a základních svobod a ustanovení zákona, na kterých je Unie založena“ a **zdůrazňuje** názor Komise, že jednání o přistoupení Turecka je „nejednoznačný proces, jehož výsledek nelze předem zaručit“;
- 14) **dává instrukci** svému předsedovi, aby předložil toto usnesení, s ohledem na zasedání Evropské rady v Bruselu dne 17. prosince 2004, Radě Evropské unie, Evropskému parlamentu, Evropské komisi a parlamentu a vládě Turecka.

V Bruselu dne 18. listopadu 2004.

Předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regionů ke sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Vysokorychlostní propojení Evropy: národní strategie širokopásmového připojení

(2005/C 71/13)

VÝBOR REGIONŮ,

s ohledem na sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů *Vysokorychlostní propojení Evropy: národní strategie širokopásmového připojení* COM(2004) 369 final,

s ohledem na rozhodnutí Evropské komise ze dne 13. května 2004 radit se na toto téma s Výborem regionů podle prvního odstavce článku 265 Smlouvy o založení Evropského společenství,

s ohledem na rozhodnutí svého předsednictva ze dne 20. dubna 2004 nařídít Komisi pro kulturu a vzdělání navrhnout stanovisko k tomuto tématu,

s ohledem na lisabonskou strategii udělat z Evropské unie „do roku 2010 nejkonkurenceschopnější a nejdynamičtější ekonomiku na světě založenou na znalostech, schopnou trvalého hospodářského růstu s více a lepšími pracovními místy a s větší sociální soudržností“

s ohledem na výzvu Evropské rady ze zasedání v Barceloně adresovanou Komisi, aby sestavila akční plán eEurope (elektronická Evropa), který se zaměří na „obecně rozšířenou dostupnost a používání širokopásmových sítí po celé Unii do roku 2005 a na rozvoj internetového protokolu IPv6 a bezpečnosti sítí a informací, eGovernment (elektronická správa), eLearning (elektronické vzdělávání), eHealth (elektronické zdravotnictví) a eBusiness (elektronické podnikání)“⁽¹⁾

s ohledem na výsledný Akční plán eEurope 2005 přijatý v květnu 2002. Jeho novými hlavními cíli schválenými na zasedání Evropské rady v Seville byla stimulace používání a vytváření nových služeb⁽²⁾. Celkovým cílem je, aby Evropa měla do konce roku 2005 moderní on-line veřejné služby (eGovernment, eLearning, eHealth) a dynamické prostředí pro eBusiness na základě všeobecné dostupnosti širokopásmového přístupu za konkurenceschopné ceny a bezpečné informační infrastruktury.

s ohledem na předběžný návrh s stanoviska Evropského hospodářského a sociálního výboru *Vysokorychlostní propojení Evropy: poslední vývoj v oblasti elektronických komunikací* – COM(2004) 61 final⁽³⁾,

s ohledem na sdělení Komise *Vzájemně slučitelné poskytování celoevropských služeb elektronické správy veřejným institucím, podnikům a občanům (IDABC)* COM(2003) 406 final – 2003/0147(COD);

s ohledem na své stanovisko k *vyhodnocení programu IDA a k druhé fázi programu IDA* (CdR 44/98 fin)⁽⁴⁾;

s ohledem na vlastní návrh stanoviska CdR 257/2004 Rev.2 přijatý dne 22. září 2004 Komisí pro kulturu a vzdělání (zpravodaj: **Tomaž Štebe**, starosta obce Mengeš (SI/EPP)),

⁽¹⁾ Zasedání Evropské rady v Barceloně, Závěry předsednictví, odst. 40, <http://europa.eu.int/en/Info/eurocouncil/index.htm>.

⁽²⁾ COM(2002) 263 final Akční plán eEurope 2005: informační společnost pro všechny

⁽³⁾ R/CESE 880/2004 – TEN 189/2004

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 251 z 10. 8. 1998 str. 1

vzhledem k těmto důvodům:

1. Ambiciózní vysokorychlostní propojení, které zohledňuje rovná práva a nediskriminační a digitální příležitost pro celoevropskou informační infrastrukturu, musí hrát hlavní roli ve sjednocování celé Evropy, členských států EU i všech budoucích uchazečských států, tj. jejich měst a obcí, podniků a občanů;
2. Je důležité použít efektivní a moderní informační infrastrukturu pro nové i stávající podniky a modernizované veřejné služby;
3. Rovné příležitosti informační společnosti by měly být zařazeny mezi práva Evropanů týkající se připojení a služeb bez ohledu na typ uživatele, společenské postavení a lokalitu;
4. Informační infrastruktura by měla být ve společnosti chápána a řízena stejně jako výroba a rozvod vody a elektřiny.

přijal na svém 57. plenárním zasedání konaném ve dnech 17. – 18. listopadu 2004 (jednání dne 18. listopadu) následující stanovisko:

1. Názory Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

1.1 **vítá** výstižnost a jasnost analýzy a závěrů vypracovaných Komisí ve sdělení *Vysokorychlostní propojení Evropy: národní strategie širokopásmového připojení*, které úzce souvisí s předešlou analýzou a doporučeními ve sdělení *Vysokorychlostní propojení Evropy: poslední vývoj v oblasti elektronických komunikací* ⁽⁵⁾ a s opatřeními navrhovanými v dokumentu *Akční plán eEurope 2005: aktualizace*;

1.2 **uznává**, že výhody širokopásmového připojení hrají hlavní roli ve ekonomikách a společnostech. Dřívější zkušenosti s významným zvýšením rozmístění a převzetí širokopásmového připojení jsou velmi povzbuzující. Počet širokopásmových připojení se v EU s 15 členy v roce 2003 zdvojnásobil. Stále zde však existuje rozdíl v porovnání s plánem eEurope a jeho cíli mimo městská centra a instituce, zvláště ve venkovských a znevýhodněných nebo méně příznivých oblastech;

1.3 **je přesvědčen**, že aktualizace akčního plánu eEurope a rozšíření vysokorychlostní národní strategie širokopásmového připojení EU s 25 členy by měly stimulovat pokrok směřující k nejnějsší, nejdůvěryhodnější a bezprostřední evropské informační infrastruktuře (EII) pro veřejnou správu, podniky a občany;

1.4 **požaduje**, aby strategie a kroky týkající se informační infrastruktury, zvláště výstavba základních komunikací – široko-

pásmových dálnic v městech a obcích – a rozvoj elektronických služeb (eServices) podpůrné infrastruktury, byly vysoce ambiciózní, aby braly v úvahu technologické a obchodní zájmy a aby byly financovány prostřednictvím místních, národních a evropských veřejných prostředků stejně jako (státní) silnice a dálnice nebo jiná základní infrastruktura

1.5 **požaduje**, aby Komise nadále stíhala protiprávní jednání nečinných regulátorů, kteří účinně nezakročují nebo nezakročují v přiměřeném časovém rámci proti dominantním sítím nebo službám a jejichž chování brání poskytování rovných příležitostí a účinné hospodářské soutěži v oblasti informační infrastruktury na národní a místní úrovni;

1.6 **vítá** Evropskou iniciativu pro ekonomický růst, schválenou Evropskou radou v prosinci 2003, která zdůrazňuje možnost využití veřejných prostředků, včetně strukturálních fondů, na zajištění všeobecné dostupnosti širokopásmového připojení, jak je již navrženo v dokumentu *eEurope 2005* ⁽⁶⁾. Nové projekty rychlého startu v rámci „digital divide“ (digitální propast – nerovnoměrný přístup k ICT) urychlí zajištění širokopásmového připojení v méně příznivých oblastech, kde nelze uplatnit komerční důvody;

1.7 **podporuje** návrhy Komise na strukturální fondy Unie na podporu elektronických komunikací ve venkovských nebo znevýhodněných městských oblastech ⁽⁷⁾;

⁽⁵⁾ Bílá kniha - *Nová evropská hranice pro expandující Unii – Akční plán pro uskutečňování evropské vesmírné politiky*, COM(2003) 673 final a *Vysokorychlostní propojení Evropy: poslední vývoj v oblasti elektronických komunikací*, COM(2004)61 final.

⁽⁶⁾ Viz COM(2003) 65 final *Cesta k ekonomice založené na znalostech* a COM(2003) 690 final *Evropská iniciativa pro ekonomický růst*.

⁽⁷⁾ Pokyny ke kritériím a metodám provádění strukturálních fondů při podpoře elektronických komunikací, SEC(2003) 895 http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docoffic/working/doc/telecom_en.pdf

1.8 **požaduje**, aby politika Komise týkající se informační společnosti a informační infrastruktury propagovala a podporovala rozvoj inovačních služeb a postupů, které nahradí zastaralé technologie a zavedou nové konkurenceschopné a vyspělé komerční a veřejné elektronické služby pro podniky, občany i veřejnou správu;

1.9 **vítá** kroky Komise při řešení kritických otázek, které brání přenosu dobrých zkušeností, jako jsou právní aspekty procesu opětovného použití úspěšných provedení, vlastnictví systémů a jejich vztah k veřejným nabídkovým řízením a postupy pro realizaci partnerství veřejného a soukromého sektoru⁽⁸⁾;

1.10 **podporuje** vzdělávání a povzbuzování široké veřejnosti k využívání nových služeb a technologií; širokopásmové připojení by se mělo použít k poskytnutí nových a lepších služeb občanům.

1.11 **vítá** veřejnou intervenci v oblasti výstavby a rozvoje evropské informační infrastruktury ve prospěch konkurenceschopné evropské základny komerčních a obecně rozšířených veřejných služeb. Elektronické služby vyvinuté s pomocí veřejných prostředků by měly hrát hlavní doplňující roli pro komerční investice, ulevit soukromým iniciativám a podpořit společnost EU v celosvětové hospodářské soutěži;

1.12 **vítá** význam, který Evropská komise připisuje otázce bezpečné informační infrastruktury a zřízení Evropské agentury pro informační a síťovou bezpečnost (ENISA);

1.13 **je příznivě nakloněn** (nové) definici širokopásmového připojení podle ambiciózního chápání informační infrastruktury, jak je nastíněno v tomto stanovisku. V důsledku toho by měly být stávající aktivity a programy (eEurope, IST, IDA, eTEN...a DRM, IPR⁽⁹⁾) adekvátně objasněny, zjednodušeny, předefinovány a doplněny;

1.14 **se domnívá**, že definice „širokopásmového připojení“ ve zprávě je dobrým východiskem, zejména: „...řada technologií, které byly vyvinuty na podporu poskytování inovačních interaktivních služeb, vybavených nepřetržitou funkčností, které zajišťují dostatečnou kapacitu pásma, jež se časem vyvíjí, a umožňují současné využívání hlasových i datových služeb“;

1.15 **navrhuje** přidat k definici širokopásmového připojení, které je umožňující infrastruktura a vysokorychlostní komuni-

kační síť, prvky důležitých nástrojů, utilit a mechanismů (platforma ovládacích prvků služeb EII) na podporu elektronických služeb pro on-line, bezpečnou a důvěryhodnou výměnu dat v reálném čase;

1.16 **je příznivě nakloněn** přidáním povinným specifikacím pro vysokorychlostní internet/širokopásmové připojení jako zpoždění, zotavení po poruše.

1.17 **navrhuje** zahájit novou iniciativu Digitální alternativní informační technologie (Digital Opportunity Information Technology – DOIT) pro všechny se zvláštní pozorností věnovanou méně rozvinutým oblastem, která zavede informační infrastrukturu a prostřednictvím financování vzdělávání, propagace a informační infrastruktury bude podporovat současné nebo zavede nové hospodářské činnosti

1.18 **přesvědčuje** místní úřady, aby při (pře)stavbě ulic a silnic navrhovaly a budovaly sdělovací kabely a podzemní potrubí nebo je instalovaly spolu s ostatní kabeláží a komunálními potrubími (pouliční osvětlení, silové kabely) jako dlouhodobou investici;

1.19 **přesvědčuje** místní úřady a Evropskou komisi, aby vyhodnotily model, kdy informační infrastrukturu vybuduje, vlastní a udržuje jedna společnost (nebo místní úřad či úřady). Poskytovatelům více služeb by pak bylo umožněno využívat infrastrukturu na rovném principu. Hlavním cílem této strategie by bylo posílit cenovou konkurenci a kvalitu poskytovatelů služeb, protože všichni budou mít stejné nediskriminační šance dostat se k zákazníkům.

1.20 **je příznivě nakloněn** zvýšení hospodářské soutěže: umožněním snadného a rychlého získání potřebných licencí na infrastrukturu a frekvenční pásma

1.21 **je příznivě nakloněn** normám a základním aplikacím (společné elektronické služby) se společnými (kompatibilními) datovými modely a datovými atributy, např. pro: vizualizační technologie GIS, 3D a VR pro územní plánování a obnovu/územní správa, správa nemovitého majetku a komunální infrastruktury, přístup k rozděleným a registrovaným veřejným databázím a jejich aktualizace, služby veřejných úřadů doma nebo na pracovišti, řízení dopravy: zácpy, mýtné, placení známek chytrými nekontaktními (mobilními) legitimacemi;

⁽⁸⁾ Pozn.: Komise připravuje Zelenou knihu o partnerstvích veřejného a soukromého sektoru v Evropské unii.

⁽⁹⁾ COM(2004) 261 final o *správu autorských práv a s nimi souvisejících práv na vnitřním trhu*.

1.22 **je příznivě nakloněn** ambicióznějším cílům EII pro komunikaci/ propojitelnost/ propouštění/ dostupnost/ cenovou dostupnost:

a) připojení každého evropského konečného uživatele pomocí optických vláken s minimálním propouštěním 10 Mbps nebo více, obousměrné komunikace s výjimkou případů, kdy hospodárnost a optimální komunikace (geografie, potřeby uživatele) vyžadují jiná řešení, např. (vysokorychlostní) měděné dráty nebo pevný bezdrátový přístup (WFA)/satelitní přenos:

25 % - na konci roku 2006;

70 % - na konci roku 2010;

b) pásma a možnosti zajistit IP telefonii mobilním uživatelům – na konci roku 2006;

c) přiměřeného stanovení ceny nákladů na širokopásmové připojení s propouštěním 10 Mbps, bezpečných internetových a důvěryhodných transakcí, multimediální IP „telefonie“, digitálního televizního/rozhlasového (multimediálního) vysílání (digitální práva nejsou v ceně) – na konci roku 2006;

1.23 **je příznivě nakloněn** následujícím strategiím evropské informační infrastruktury (EII):

a) on-line, spolehlivá, bezpečná, autentická a důvěryhodná výměna multimediálních dat a dokumentů – na konci roku 2006;

b) distribuovaný, interoperabilní, komplexní, hierarchický přístup k datům a jejich aktualizace – na konci roku 2007;

c) přístup do skutečných nebo simulovaných prostředí a k reálným procesům a jejich kontrola v reálném čase – na konci roku 2008;

1.24 **je příznivě nakloněn** platformám služeb EII:

a) interoperabilita certifikačních a ověřovacích systémů používaných v EU;

b) eMoney (elektronické peníze)/ePay (elektronické platby) s velmi dostupnými poplatky za transakce a vedení;

c) Elektronické zdravotnictví (eHealth), eLearning;

d) Připojené společenství: telemetrika, automatické řízení postupu práce, správa budov a zařízení.

1.25 **je znepokojen**, že většina tradiční „telefonické“ komunikace pomocí měděných drátů zastarává nebo se dostává do velmi tvrdé hospodářské soutěže (volný přístup do místního okruhu). Národní vlády nepodnikají nezbytnou restrukturalizaci a angažují se v diskriminačních činnostech vedoucích ke zpomalování realizace moderní informační infrastruktury.

2. Doporučení Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

2.1 **doporučuje**, aby Komise prosadila nařízení:

a) Dozor nad hospodářskou soutěží v oblasti sdílené infrastruktury a její prosazování na nediskriminační bázi založené na rovných nákladech pro všechny operátory nebo poskytovatele;

b) Národní regulační orgán (National Regulatory Authority – NRA), který umožní výběr frekvencí pro FWA a sníží licenční poplatky pro venkovské nebo méně příznivé oblasti;

2.2 **doporučuje**, aby Komise podporovala financování EII s následujícími záměry a prioritami:

a) pro výstavbu potrubí;

b) pro rozvoj platformy služeb;

c) pro kabelové a síťové vybavení ve venkovských a méně příznivých oblastech;

d) NRA, který sníží licenční poplatky pro méně příznivé oblasti;

2.3 **doporučuje**, aby Evropská komise v nadcházejícím dokumentu o strategiích vysokorychlostní komunikace (EU s 25 členy včetně nových kandidátských zemí), který bude vydán v říjnu 2004, zdůraznila význam ambiciózních a dalekosáhlých technických pokroků v evropské informační infrastruktuře.

V Bruselu dne 18. listopadu 2004.

Předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regionů ke Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Akční plán eEurope 2005: aktualizace

NEREVIDOVANÝ PŘEKLAD

(2005/C 71/14)

VÝBOR REGIONŮ,

s ohledem na sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů k *Akčnímu plánu eEurope 2005: aktualizace* (COM(2004)380 final),

s ohledem na rozhodnutí Evropské komise ze dne 17. května 2004 konzultovat Výbor v této záležitosti v souladu s prvním odstavcem článku 265 Smlouvy o založení Evropského společenství,

s ohledem na rozhodnutí svého Předsednictva ze dne 20. dubna 2004 pověřit Komisi pro kulturu a vzdělávání, aby vypracovala stanovisko k tomuto tématu,

s ohledem na své stanovisko k *eEurope 2005: informační společnost pro všechny* (CdR 136/2002 fin) ⁽¹⁾,

s ohledem na své stanovisko k *Úloze eGovernmentu pro budoucnost Evropy*,

s ohledem na svůj návrh stanoviska CdR 193/2004 Rev. 2 přijatém dne 22. září 2004 Komisí pro kulturu a vzdělávání, (Zpravodaj: **p. Risto Ervelä**, předseda Místní rady v Sauvo, předseda Regionální rady Jihovýchodního Finska (FI/ELDR)

vzhledem k těmto důvodům:

- 1) informační a komunikační technologie (ICT) hrají důležitou úlohu při realizaci cílů hospodářského, sociálního a udržitelného rozvoje obsažených v lisabonské strategii;
- 2) za nejdůležitější cíl musí být považováno vytvoření sociálně a regionálně spravedlivé evropské informační společnosti;

přijal toto stanovisko na svém 57. plenárním zasedání ve dnech 17. a 18. listopadu 2004 (zasedání ze dne 18. listopadu)

1. Názory Výboru regionů

Sociálně a regionálně spravedlivá informační společnost

VÝBOR REGIONŮ

1.1 **sdílí** obavu opakovanou při kontrole akčního plánu eEurope v polovině období týkající se dopadu problémů způsobených digitálním předělem a **děkuje** Komisi za to, že e-připojení a sociální soudržnost, pokud jde o regionální nevyváženost a potenciál dodávek elektronických služeb pro zabezpečení větší dostupnosti pro všechny, stanovila jako novou prioritu v aktualizovaném akčním plánu, který je předmětem tohoto stanoviska;

1.2 **domnívá se**, že regionální rozdíly v dostupnosti a cenách širokopásmových služeb se stávají významnou překážkou pro rovný přístup a účast v informační společnosti a **považuje** za důležité, aby práce Fóra pro digitální předěl ustaveného pro řešení tohoto problému byla zahájena co nejdříve;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 128, 29.5.2003, s. 14

1.3 **bere na vědomí**, že akce navrhované Komisí pro urychlené e-připojení jsou jako takové vhodné, ale **pochybuje** o jejich účinnosti v krátkém čase, a **domnívá se**, že pro zabránění digitálnímu vyloučení je nutné, aby alespoň v daném okamžiku měli občané možnost přijímat základní služby tradičními kanály.

ICT a lisabonská strategie

VÝBOR REGIONŮ

1.4 **souhlasí** s Komisí, že ICT umožnily zvýšení produktivity a rozšíření příležitostí pro připojení, ale **zdůrazňuje**, že např. ve veřejné správě byla v tomto směru využita pouze malá část potenciálu nejen pokud jde o zabezpečení elektronických služeb v konkrétních oblastech, ale rovněž pokud jde o investice do těch oblastí, kde nemusí být dostatečná poptávka pro přilákání investorů, v souladu s právním rámcem Společenství pro konkurenci;

1.5 **zjišťuje**, že opatření uvedená v původním akčním plánu a jeho aktualizaci kladou důraz na rozvoj služeb on-line, i když využívání ICT pro zefektivnění státní správy vyžaduje i změny ve způsobu, jakým organizace pracují a vzájemně spolupracují;

1.6 **podporuje** názor Komise, že po roce 2005 bude politika EU v oblasti informační společnosti těsněji sladěna s potřebami různých oblastí lisabonské strategie tak, aby kromě hospodářských a sociálních cílů věnovala větší pozornost vztahu mezi ICT a udržitelným rozvojem.

Dopad rozšíření

VÝBOR REGIONŮ

1.7 **oceňuje**, že Komise reagovala rychle na potřeby vzniklé v souvislosti s rozšířením tím, že aktualizovala akční plán eEurope;

1.8 **upozorňuje**, že v důsledku rozšíření se rozdíl mezi členskými státy a zejména regiony zvýšily měřeno srovnávacími indikátory a **vítá** kroky, které Komise navrhuje pro zlepšení poskytování informací o porovnávacích výsledcích;

1.9 **doufá**, že bude možné využít dobrých sítí místních a regionálních orgánů, které pokrývají i nové členské státy, a to zejména při přenosu dobrých zkušeností.

Úloha místních a regionálních orgánů v provádění akčního plánu

VÝBOR REGIONŮ

1.10 **zdůrazňuje** důležitou a často nezávislou úlohu místních a regionálních orgánů při poskytování služeb on-line v oblastech správy, zdravotnictví, kultury, turistického ruchu a školství a vzdělávání a úlohu, kterou mají v místních a regionálních projektech zaměřených na rozvoj komunikačních služeb a e-podnikání;

1.11 **se domnívá**, že bez výrazného zapojení evropských místních a regionálních orgánů nebude možné realizovat

procesy otevřené koordinace na podporu dobrovolného a multilaterálního přijetí priorit pro rozvoj služeb on-line.

2. Doporučení Výboru regionů

VÝBOR REGIONŮ

2.1 **doufá**, že Komise vyjasní svoji politiku informační společnosti tím, že vydá souhrn svého původního akčního plánu eEurope a jeho aktualizace;

2.2 **domnívá se**, že je třeba zkvalitnit monitorování dostupnosti širokého pásma, aby bylo možno lépe zohlednit rozdíly v potřebách uživatelů, protože širokopásmové služby s nejnižší kapacitou nemohou přispět k dosažení cílů akčního plánu pro veřejné služby on-line zejména v nejbližších regionech;

2.3 **domnívá se**, že dostupnost komunikačních služeb, které jsou důležité pro společnost, nemůže záviset pouze na tom, zda bude mít soukromý sektor zájem na jejich rozvoji v určité oblasti nebo ne. Naopak musí být veřejný sektor v případě nutnosti schopen přijmout vlastní opatření s cílem zajistit, aby dostupnost komunikačních služeb odpovídala potřebám uživatelů;

2.4 **doufá**, že zejména při šíření dobrých praktik bude prioritou přikládána nejenom službám on-line, ale i příkladům toho, jak ICT přispěly ke zvyšování kvality a produktivity v tradičních službách a ke snížení zbytečné byrokracie;

2.5 **podporuje** myšlenku prohloubení pan-evropského rozměru veřejných služeb on-line, ale **zdůrazňuje**, že poskytování operativních služeb, které požadují společnosti i jednotlivci v jiném členském státě, je také do značné míry povinností místních a regionálních orgánů a je těžké si představit, že by mohl být v tomto smyslu rozvinut efektivní pan-evropský rozměr bez těsného zapojení místního a regionálního sektoru;

2.6 **navrhuje**, aby byla zpracována podrobnější zpráva o tom, proč je poptávka po službách on-line v Evropě menší než nabídka;

2.7 **zdůrazňuje**, že všechny zúčastněné strany odpovědné za rozvoj služeb on-line ve zdravotnictví by měly mít možnost účastnit se zpracování celostátních a regionálních plánů pro e-zdravotnictví;

2.8 **vyjadřuje** naději, že interoperabilita v e-vzdělávání, tak jak ji požaduje akční plán, může být prohloubena např. definováním evropských kritérií kvality e-vzdělávání pro různé typy vzdělávání a školení;

2.9 **považuje za důležité**, aby Komise co nejdříve provedla analýzu trhu pro interoperabilitu elektronických podpisů, která bere v úvahu i jiné než kvalifikované certifikáty a zároveň dává zvláštní důraz na pan-evropské služby;

2.10 **žádá**, aby Komise přijala kroky, které zajistí, aby skutečnost, že tato technologie ulehčující používání elektronického podpisu nepovede k situaci, kdy zejména ve veřejném sektoru bude jeho používání vyžadováno, i když nebude nezbytné ani vhodné z hlediska kvality zabezpečení služby;

2.11 **upozorňuje**, že kromě postupů elektronického podpisu pro uživatele služby je nejméně stejně důležité, aby bylo rozvinuto používání elektronického podpisu zaručující občanovi absolutní jistotu, že zpráva, které dostává od veřejného orgánu nebo podniku přichází ze zdroje, z kterého se zdá, že přichází;

2.12 **podporuje** plán Komise pro mobilní platby a **zdůrazňuje**, že díky rozvinutému mobilnímu trhu v Evropě mohou mobilní platby pomoci při prosazování cílů lisabonské strategie v několika následujících letech;

2.13 **bere na vědomí**, že příspěvek Komise k rozvoji rámce pro správu digitálních práv a získávání zainteresovaných stran do diskuse je nezbytný a že vlastníci digitálních práv budou podpořeni, aby se dohodli na stejném stupni interoperability;

2.14 **vřele vítá** plán Komise na zřízení databáze nejlepší praxe malých a středních podniků ve vztahu k e-podnikání a **doufá**, že evropské místní a regionální orgány, které těsně spolupracují s malými a středními podniky, se budou moci plně účastnit rozvoje a využívání této databáze;

2.15 **žádá** Komisi, aby rozšířila působnost pokynů o multiplatformovém přístupu tak, aby kromě služeb on-line zahrnovaly i tradiční servisní kanály, aby se snížily problémy s digitálním předělem;

2.16 **domnívá se**, že porovnávací data poskytovaná navrhovanou informační službou eEurope by měla umožňovat porovnání nejen mezi členskými státy, ale také mezi regiony, protože rozdíly mezi regiony jsou velké a informace o nedostatcích v regionech by umožnily těm, kteří v regionech rozhodují, zaměřit se na jejich nápravu.

V Bruselu dne 18. listopadu 2004.

Předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regionů K Zelené knize o rovnosti a nediskriminaci v rozšířené Evropské unii
NEOVĚŘENÝ PŘEKLAD

(2005/C 71/15)

VÝBOR REGIONŮ,

S ohledem na Zelenou knize o rovnosti a nediskriminaci v rozšířené Evropské unii COM(2004) 379 final,

S ohledem na rozhodnutí Předsednictva ze dne 1. července 2003 nařít Komisi pro hospodářskou a sociální politiku podle čl. 265 odst. 5 Smlouvy o založení Evropského společenství, aby vypracovala stanovisko v této věci,

S ohledem na svém stanovisko k rovnému zacházení (CdR 513/99 fin) ⁽¹⁾,

S ohledem na jeho stanovisko o provádění principu rovného zacházení s muži a ženami v přístupu a k dodávkám zboží a služeb (CdR 19/2004 fin) ⁽²⁾

S ohledem na to, že Komise pro hospodářskou a sociální politiku (zpravodaj: **radní Peter Moore**, Městská rada města Sheffield (UK/ELDR)) přijala dne 4. října 2004 návrh stanoviska (CdR 241/2004 rev 1),

Jednomyslně přijal na svém 57. plenárním zasedání dne 17. a 18. listopadu 2004 (zasedání dne 18. listopadu) následující stanovisko.

1. Komentáře

VÝBOR REGIONŮ

(I) *Splnění úkolu rozšíření*

1.1 **vítá** názor Komise, že rozšíření by mělo být využito jako podnět pro všechny členské státy, aby zvýšily své úsilí při řešení úkolů, kterým čelí menšiny, a její uznání, že se to týká především Romů;

1.2 **souhlasí s tím**, že přístup založený na právech, jenž souvisí s oblastmi jako postižení, věk nebo sexuální orientace, jak je odráží antidiskriminační politika EU, je v některých členských státech stále relativně nový koncept jak pro státní orgány, tak pro nevládní organizace (NGO);

1.3 **lituje toho**, že vzhledem k absenci změny článku 13 Smlouvy o ES, přijetí legislativy Společenství v této oblasti nadále vyžaduje jednomyslnou dohodu;

(II) *Zavádění nediskriminace do práva a praxe*

1.4 **lituje toho**, že se v rámci ochrany mezi různými skupinami, které upravuje článek 13, vytvořila hierarchie. Nerovnosti existují jak v materiální oblasti, tak v oblasti vynucovacích mechanismů pro různé druhy diskriminace – efektivní přístup k antidiskriminaci vyžaduje větší rovnost na úrovni dostupné

ochrany a větší konzistentnost zákona v tomto ohledu. Výbor regionů také připomíná Komisi, že stále je nutné dokončit obsáhlejší politický rámec EU s ohledem na postižení, věk, sexuální orientaci, náboženství a víru. Výbor regionů například uznává, že postižení lidé často čelí diskriminaci ve formě nedostupnosti veřejné dopravy, vystavěných budov a nedostupného informačního/komunikačního prostředí. Komise ještě nevydala žádné sdělení, které by se konkrétně a výhradně zabývalo otázkou sexuální orientace v právu a politice EU, přesto jsou tyto otázky jasně upravené v článku 13 Smlouvy;

1.5 **se domnívá**, že nedostatečná podpora účastníků individuálních soudních sporů, kde individuální spor zůstává primárním mechanismem vynucování, hrubě omezuje účinnost práva. Jednotlivci mají obtíže při získávání důkazů, nedostatečné ochraně proti šikaně a závažné finanční problémy při placení nákladů soudního sporu;

1.6 **se domnívá**, že i když „měkká legislativa“ a nelegislativní opatření mohou mít nějaký dopad (opatření jako například memoranda, usnesení, prohlášení, atd.), mají tendenci být efektivnější, když vychází ze stávajícího a závazného komunitárního práva. Jako příklad lze uvést omezenou úspěšnost směrnic Komise o zaměstnávání postižených lidí (pokud nebyla posílena komunitárním právem) z hlediska národního právního vývoje;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 226 ze dne 8.8.2000, str. 1

⁽²⁾ Úř. věst. C 121 ze dne 30.4.2004, str. 25

(III) Zlepšení shromažďování údajů, monitorování a analýza

1.7 **se domnívá**, že systematické shromažďování údajů a informací poskytne EU lepší přehled o umístění a výskytu diskriminace, lepší vytváření strategií a metod pro zlepšování srovnatelnosti, objektivitu, konzistentnosti a spolehlivosti údajů na úrovni Společenství, lepší zhodnocení dopadu politiky a financování a větší spolupráci s národními univerzitními výzkumnými centry, nevládními organizacemi a odbornými advokátními skupinami/centry. Místní a regionální úřady hrají klíčovou roli v probíhajícím shromažďování údajů a informační analýze.

(IV) Plné využívání finančních prostředků EU

1.8 **poukazuje na to**, že bez ohledu na dopad a rozsah projektů nemají někdy malé nevládní organizace a místní organizace přístup k financování EU, z velké části kvůli nadměrné spleti byrokracií; **se domnívá**, že malé místní a regionální organizace považují téměř za nemožné, aby pokračovaly ve své práci bez financování;

(V) Posílení spolupráce se zainteresovanými osobami

1.9 **vítá**, že Zelená kniha uznává klíčovou úlohu místních a regionálních úřadů v souvislosti s rovností a nediskriminací v rozšířené Evropské unii; protože vedoucí zaměstnavatelé, místní a regionální úřady by měly zvážit při výkonu své funkce **pozitivní** opatření a řádně zohlednit: a) potřebu odstranit diskriminaci podle směrnic; b) potřebu odstranit obtěžování, které je protiprávní; a c) potřebu podporovat rovné příležitosti mezi skupinami osob uvedenými v článku 13 a dalšími lidmi;

(VI) Zabezpečení komplementarity s ostatními oblastmi politiky EU

1.10 **se domnívá**, že začlenění Charty základních práv vyzdvihne oblasti diskriminace, které neupravuje stávající legislativa;

1.11 **si klade otázku**, zda bylo začleňování (mainstreaming) dostatečně řešeno v určitých politických oblastech a zda samotné dané zákony a politické iniciativy jsou konzistentní s logikou antidiskriminační legislativy a opatřeními, která se přijímají pod záštitou článku 13;

1.12 **poukazuje na to**, že ačkoli se zlepšilo vzájemné uznávání kvalifikací získaných v EU, neexistuje žádná dohoda, která by se týkala kvalifikací získaných státními příslušníky třetích zemí v EU, nebo kvalifikací získaných v zemích mimo EU, a to bez ohledu na státní příslušnost držitele takové kvalifikace;

1.13 **lituje** nepřesných a stereotypních zobrazování různých skupin uvedených v článku 13, které vedly k pokračujícímu narušení důstojnosti a veřejnému vnímání určitých skupin ve veřejném životě, politické rétorice, médiích a reklamě. Podkopává to princip rovného zacházení.

1.14 **vítá** směrnici 2003/109/ES, která byla přijata v lednu 2004 a která poskytla státním příslušníkům třetích zemí, kteří legálně pobývají v členských státech po dobu 5ti let, právní postavení srovnatelné s občany členských států, aby byla doplněna směrnice o rasové rovnosti. Avšak, abychom vyřešili problém přístupu k národnosti nebo občanství nebo volebním právům, musí být směrnice lépe vysvětlena.

2. Doporučení

VÝBOR REGIONŮ

(I) Splnění úkolů rozšíření

2.1 **požaduje**, aby určité finanční příspěvky směřovaly a určité části Akčního plánu byly zmařeny na rómské projekty;

2.2 **požaduje** větší diskuse, debaty a vzdělávací fóra mezi všemi členskými státy týkající se problémů sociálního občanství, diskriminace, základních práv a sociálních práv, a vytvoření konzultačních a monitorovacích procesů na národní úrovni, aby mohla být provedena opatření boje proti diskriminace ve všech oblastech, které upravuje článek 13;

(II) Zavádění nediskriminace do práva a praxe

2.3 připomíná své dřívější rozhodnutí a **nařizuje** stávajícímu Generálnímu tajemníkovi, aby zhodnotil personální politiku a zaměstnanecký profil Generálního sekretariátu tak, aby byli v souladu s novou legislativou, a aby podal zprávu Předsednictvu a této komisi do šesti měsíců; aby zadal a publikoval příručku antidiskriminačního chování pro místní úřady jako zaměstnavatele, včetně příkladů iniciativ z každého členského státu, které pokrývají všech šest oblastí diskriminace uvedených v článku 13 ES;

2.4 **požaduje**, aby byla obsáhlá legislativa o zboží a službách rozšířena na všechny oblasti uvedené v článku 13; zejména požaduje, aby byla poskytnuta větší ochrana proti diskriminaci na základě věku, postižení, pohlaví, náboženství nebo viny a sexuální orientace;

2.5 **požaduje**, aby Komise spolupracovala s členskými státy a stanovila adekvátní, efektivní, úměrné a odrazovací sankce a postupy proti porušení závazků podle směrnic a uspíšila transpozici těchto směrnic do vnitrostátního práva;

2.6 **požaduje** větší podporu poskytovanou institucemi jednotlivcům, kteří požadují právní náhradu pro všechny skupiny uvedené v článku 13; organizace s legitimním zájmem by měly být schopny měly přijímat vynucovací opatření jménem nebo na podporu jednotlivých stěžovatelů se souhlasem daného jednotlivce; kde byl potvrzen předpoklad diskriminace (tj. skutečnosti, z nichž lze předpokládat, že došlo k přímé nebo nepřímé diskriminaci), měl by vždy nést důkazní břemeno žalovaný; jakékoli nepřiznivě zacházení nebo následek jako reakce na žalobu by měly být zakázány;

(III) *Zlepšení shromažďování údajů, monitorování a analýza*

2.7 **požaduje** větší spolupráci s členskými státy a národními úřady pro zlepšení mechanismů monitorování a podávání zpráv;

(IV) *Plné využití finančních prostředků EU*

2.8 **požaduje**, aby Komise ve spolupráci s velkými evropskými nevládními organizacemi financovanými EU usilovala o nalezení kreativních způsobů, které by umožnily malým nevládním organizacím přístup k financování;

(V) *Posílení spolupráce se zainteresovanými osobami*

2.9 **se zavazuje**, že vypracuje antidiskriminační agendu EU, a domnívá se, že jeho další zapojení do vypracování, plánování,

oznámení a realizace této agendy by mělo být nadále podporováno všemi zainteresovanými osobami;

2.10 **požaduje**, aby byl Výbor regionů samozřejmě zván na konference a semináře EU o rovnosti a nediskriminaci a zejména o otázkách diskriminace Rómů;

2.11 **požaduje** větší konzultaci se zástupci občanských společností v průběhu procesu realizace;

2.12 **požaduje**, aby všechny instituce EU lépe odrážely literu a duch antidiskriminačních směrnic prostřednictvím: a) jednotných politik rovnosti týkajících se oblastí získávání nových zaměstnanců, zaměstnanosti a služeb; (b) rovnováhy ohledně skupin uvedených v článku 13 mezi politickými členy a útvary orgánů EU;

(VI) *Zabezpečení komplementarity s dalšími oblastmi politiky EU*

2.13 **vyzývá** Komisi, aby ukázala, jakým způsobem zamýšlí integrovat skupiny uvedené v Chartě základních práv do stávajících směrnic o nediskriminaci vzhledem k tomu, že budou včleněny do nové Smlouvy;

2.14 **doporučuje**, aby byla zavedena rovnost, musí existovat takové mechanismy, které zabezpečí, že problémy a zásady rovnosti budou řádně zohledněny ve formulaci, provádění a hodnocení všech politik;

2.15 **doporučuje**, aby Komise úzce spolupracovala s Výborem regionů a pomohla tak místním a regionálním úřadům vypracovat akční plány rovnosti a předkládat zprávy o přijatých opatřeních příslušným orgánům, členských států, které se zabývají otázkami rovnosti.

V Bruselu dne 18. listopadu 2004.

Předseda
Výboru regionů
Peter STRAUB